

Ikt. sz.: NEB/111-2/2015.

NEB-23/2015. sz. ülés
(NEB-38/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2015. november 10-én, kedden, 13 óra 00 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	4
Az ülés résztvevői	5
Elnöki bevezető	7
Határozatképesség megállapítása, napirend elfogadása	7
A 2016. évi hazai nemzetiségi pályázati lehetőségek és feltételek áttekintése - Meghívott előadó: Bene Dániel, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő főigazgatója	7
<i>Bene Dániel tájékoztatója</i>	8
<i>Kérdések, észrevételek és válaszok</i>	10
A Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről (2013. február - 2015. február) címmel benyújtott B/6626. számú beszámoló (A bizottság állásfoglalásának kialakítása az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 22. § (2) bekezdése alapján)	19
<i>Fülöp Attila kiegészítése</i>	19
<i>Kérdések, észrevételek</i>	21
<i>Válaszadás, reagálás</i>	30
<i>Határozathozatal</i>	32
A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény módosításáról szóló T/7389. számú törvényjavaslat (Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról)	33
<i>Hozzászólások</i>	33
<i>Határozathozatal</i>	34
Országos nemzetiségi önkormányzatok elnökeinek meghallgatása	34
<i>Rónayné Slaba Ewa tájékoztatója</i>	35
<i>Kérdések, észrevételek és válaszadás</i>	38
<i>Dr. Serkisian Szeván tájékoztatója</i>	40
<i>Kérdések, észrevételek, válaszadás</i>	45
<i>Juhász Tibor tájékoztatója</i>	50
<i>Kérdések, észrevételek, válaszadás</i>	52
Egyebek	55
<i>Janakakis Nóra tájékoztatója</i>	56

<i>Kérdések, észrevételek, válaszadás</i>	<i>57</i>
<i>Varga Szimeon tájékoztatója</i>	<i>58</i>
<i>Észrevételek, vélemények</i>	<i>60</i>
<i>Az ülés berekesztése</i>	<i>61</i>

Napirendi javaslat

1. A 2016. évi nemzetiségi pályázati lehetőségek és feltételek áttekintése

Meghívott előadó:

Bene Dániel, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő főigazgatója

2. A Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről (2013. február - 2015. február) címmel benyújtott beszámoló (B/6626. szám)
(A bizottság állásfoglalásának kialakítása az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 22. § (2) bekezdése alapján)

3. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/7389. szám)
(Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról)

4. Országos nemzetiségi önkormányzatok elnökeinek meghallgatása

Meghívottak:

Rónayné Slaba Ewa, az Országos Lengyel Önkormányzat elnöke

Dr. Serkisian Szeván, az Országos Örmény Önkormányzat elnöke

Juhász Tibor, a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának elnöke

5. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Fuzik János** szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke
Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke

Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
Dr. Csúcs Lászlóné lengyel nemzetiségi szószóló
Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló
Hartyányi Jaroslava ukrán nemzetiségi szószóló
Hepp Mihály horvát nemzetiségi szószóló
Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló
Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló
Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló
Ritter Imre német nemzetiségi szószóló
Dr. Turgyán Tamás örmény nemzetiségi szószóló
Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita munkatárs
Dr. Arczt Ilona főtanácsadó

Meghívottak

Bene Dániel főigazgató (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő)
Tirts Tamás főigazgató-helyettes (Emberi Erőforrás
Támogatáskezelő)
Dr. Németh Kitti igazgató (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő)
Dr. Nemes Csaba igazgató (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő)
Oláh István pályázati referens (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő)
Fülöp Attila helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások
Minisztériuma)
Paulik Antal főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Tircsi Richárd osztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Dr. Horváth Nóra főosztályvezető-helyettes (Nemzeti Fejlesztési
Minisztérium)
Dr. Hetei Tibor jogi referens (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)
Rónayné Slaba Ewa elnök (Országos Lengyel Önkormányzat)
Dr. Borhi Zoltán jogász (Országos Lengyel Önkormányzat Hivatala)
Dr. Serkisian Szerván elnök (Országos Örmény Önkormányzat)
Avanesian Alex (Országos Örmény Önkormányzat)
Juhász Tibor elnök (Magyarországi Románok Országos
Önkormányzata)
Vetróné Negreu Mariana igazgató (Magyarországi Románok
Országos Önkormányzatának Dokumentációs és Információs

Központja)

Kovács Zsoltné (Cronica hetilap)

Janakakis Nóra, a Glossa 2 nemzetközi oktatóprogram tudományos felelőse

Kukumzisz György elnök (Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata)

Topuzidisz Dimitrisz szóvivő (Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata)

(Az ülés kezdetének időpontja: 13 óra 00 perc)

Elnöki bevezető

FUZIK JÁNOS szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Országgyűlés Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm kedves vendégeinket az Emberi Erőforrások Minisztériuma képviselőjében, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő képviselőjében. Köszöntöm az országos nemzetiségi önkormányzatok elnökeit, munkatársaikat és mindenkit természetesen az aktuális napirendnél külön, név szerint is igyekszem köszönteni. Köszöntöm a bizottság tagjait, szószólótársaimat, munkatársaikat, az Országgyűlés Hivatala, valamint titkárságunk munkatársait. Megkezdjük munkánkat.

Határozatképeség megállapítása, napirend elfogadása

A jelenléti ív alapján megállapítottam, hogy 13 tagú bizottságunkból 11 tag van jelen. Helyettesítési megbízást nem adott egyik szószólótársunk sem, feltehetően később megérkeznek, kaptunk ilyen irányú jelzést is. Tehát 11 szavazattal kezdjük meg a munkát. Megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes.

A napirend elfogadása következik. Kérdezem, hogy a kiküldött meghívóhoz van-e valakinek most javaslata, hozzászólása, észrevétele. Megállapítom, hogy az ügyrendünkben meghatározott időig, ma reggel 8 óráig írásos napirend-kiegészítő javaslat nem érkezett, kérdezem tehát, hogy van-e a bizottság tagjai közül valakinek most ilyen javaslata. *(Nincs jelentkező.)* Nincsen.

Akkor szavazunk a napirendtervezetről. Aki jóváhagyja, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 11 igen szavazatot látok, ellenszavazat nem volt, tartózkodás nem volt. A napirendet egyhangúlag jóváhagytuk. Köszönöm szépen.

A 2016. évi hazai nemzetiségi pályázati lehetőségek és feltételek áttekintése - Meghívott előadó: Bene Dániel, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő főigazgatója

Rátérünk napirendünk első pontjára, a 2016. évi hazai nemzetiségi pályázati lehetőségek és feltételek áttekintésére. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma képviselői mellett meghívtuk az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő képviselőit. Köszöntöm Bene Dániel főigazgató urat, Tirts Tamás főigazgató-helyettes urat, dr. Németh Kitti igazgató asszonyt, dr. Nemes Csaba igazgató urat és Oláh István pályázati referens urat. Legyenek üdvözölve!

Levélben kértük önöket, hogy tájékoztassák bizottságunkat a 2015. évi nemzetiségi pályázatok lebonyolításával kapcsolatban, illetve a 2016. évi pályázati kiírásokkal kapcsolatban a várható pályázati feltételekről, hogy történt-e itt változás. Nyilván örömteli dolog mindannyiunk számára, hogy bizottságunk hatékony, hathatós közreműködésével már ebben az évben is növekedtek 50 százalékkal elsősorban a helyi és területi, valamint az országos nemzetiségi önkormányzatok és intézményeik számára juttatható támogatások. A jövő esztendőben az idei 6 milliárd forintot szintén sikerül az elfogadott költségvetési törvény szerint további 2 milliárd 60 millió forinttal bővítenünk és ez nagymértékben érinti majd a nemzetiségi támogatások fejezetét a helyi és területi önkormányzatok támogatása mellett. Megadom tehát a szót főigazgató úrnak.

Bene Dániel tájékoztatója

BENE DÁNIEL főigazgató (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): Köszönöm szépen a lehetőséget. Én is tisztelettel köszöntöm elnök urat, a bizottság valamennyi tagját és a tisztelt meghívottakat.

Nagy lehetőség ez számunkra, mint támogatáskezelő, mert mi a végrehajtó ága vagyunk a minisztériumnak, velünk találkoznak ugyanakkor a pályázók és igazából nekünk van arról tudomásunk, hogy milyen olyan esetleges kihívások vannak a rendszerben, amiket be kell építeni a következő évi támogatásoknál, hogy jobba tudjuk tenni a támogatási rendszert.

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, mint ahogyan a nevében is benne van, alapvetően egy támogatáskezelő szervezet, s a nemzetiségi pályázatok mellett szinte valamennyi EMMI alá tartozó államtitkárságnak ellátunk feladatot. Talán az egészségügy és a sport a kivétel, ahol nincs az EMET-nek feladata, gyakorlatilag az összes többi területet belevéve - felsőoktatás, közoktatás, felzárkóztatás, kultúra - minden egyes államtitkárságtól természetesen kapunk feladatokat és lehetőséget arra, hogy munkát végezzünk.

A nemzetiségi támogatásokkal kapcsolatosan én úgy látom itt az asztalon, hogy kaptak egy elég bő tájékoztató anyagot miniszter úr részéről, mely nemcsak a hazai programokat vette figyelembe, hanem egy kitekintést adott a különböző 2007-2013-as operatív programok keretén belül érkezett támogatásokról is. Az én beszámolóim most elsősorban a négy nemzetiségi pályázatra, valamint a feladatalapú és működési alapú támogatásokra fog kiterjedni, ugyanakkor kezelünk mi olyan pályázati felhívásokat is az EMET-nél, ahol pályázhatnak nemzetiségek is, de külön nem ők a célzottjai ezeknek a támogatásoknak. Itt példaként említem a Nemzeti Együttműködési Alapot, ahol szintén van arra lehetősége a különböző szervezeteknek, önkormányzatoknak, hogy pályázatokat nyújtsanak be. Tehát én most egy szűkebb szegmenst fogok - úgy, ahogy a meghívóban is kaptam elnök úrtól - önökkel ismertetni.

Alapvetően a nemzetiségi támogatásoknál négy pályázatos felhívás volt a 2015. évben. Az első pályázati felhívásunk a nemzetiségi civil szervezetek költségvetési támogatása volt. Ez az idei évben 110 millió forint keretösszeggel jelent meg, a jövő évben pedig 330 millió forint fog rendelkezésre állni a kedvezményezetteknek, hogy pályázatokat nyújtsanak be, itt elsősorban a nemzetiségek önazonosságának a megőrzése volt a fókuszban.

A második pályázati felhívásunk a nemzetiségi kulturális kezdeményezések költségvetési támogatása volt. 110 millió forint keretösszegben került meghirdetésre a pályázat, a következő évben erre 330 millió forint fog rendelkezésre állni, itt alapvetően a nemzetiségi törvény hatálya alá tartozó magyarországi nemzetiségek pályázhattak.

A harmadik pályázati felhívásunk a nyelvi környezetben megvalósuló nemzetiségi, népismereti, művészeti, hagyományőrző és olvasótáborok megvalósításának költségvetési támogatása volt. Itt 90 millió forint állt rendelkezésre, a jövő évben pedig 270 millió forint lesz a keretösszeg, elsősorban a nemzetiségi oktatási rendszerben részt vevő tanulók támogatása volt megcélozva és úgy, ahogy a nevében is benne van, itt a hagyományőrzéssel kapcsolatos címekben lehetett pályázni.

A negyedik pályázati felhívásunk az anyaországok, nyelvnemzetek közreműködésével megvalósuló nemzetiségi pedagógus-továbbképzések költségvetési támogatása volt, itt 10 millió forint volt a keretösszeg, ez a jövő évben 15 millió forintra változik.

Ha megnézzük részleteiben, hogyan is alakultak a pályázati felhívások a beadott pályázatok és a szerződések tekintetében, akkor megállapíthatjuk azt, hogy szinte valamennyi konstrukcióban - ezt a picit nem magyaros szót használom, elnézést kérek érte, mert EU-s rendszerből érkeztem én is, korábban ott dolgoztam - jelentős túljegyzés volt. Tehát például a civil szervezetek esetében a 110 millió forint keretösszegre 763 millió forintnyi pályázat érkezett be, tehát 693 százalék volt ennek a pályázati felhívásnak a lefedettsége. Itt 341 nyertest tudtunk hirdetni a 387 pályázó közül, 428 volt eredetileg az, aki beadott pályázatot, 333 szerződést kötöttünk meg. A megkötött szerződések aránya a nyertesekhez képest 97,65 százalék, és ennek szinte a teljes mennyiségét - ez mindig 99-98 százalékon áll - ki is fizettük ezeknek a pályázóknak.

A kultúra területén 110 millió forint volt a pályázati összeg, idén erre 687 millió forintnyi igény érkezett be, tehát 624 százalék volt a lefedettsége ennek a pályázati konstrukciónak. 1297 volt az érvényes pályázat, 1390-en nyújtottak be pályázatot és 683 nyertest sikerült a kétlépcsős bírálati, illetve javaslattevő folyamatnak támogatásban részesítenie, és 651 megkötött szerződésünk van, melyeket szinte mind ki tudtunk fizetni.

A táboroztatás esetében 90 millió forint volt a keretösszeg, itt 346 pályázat érkezett be, és a 90 milliónyi forrásra 465 millió forintnyi igény fogalmazódott meg a pályázói oldalon, tehát ennek volt szinte a legdrasztikusabb túljegyzése, ez 517 százalékot jelent számokban. 317 volt az érvényes pályázatok száma és 223 nyertest tudtunk meghirdetni, akiknek 89 százalékaival kötöttünk már támogatási szerződést.

A pedagógiai programra, amire 10 millió forint keretösszeg állt rendelkezésre, 5 darab pályázat érkezett be. Ez az egyetlen olyan pályázati felhívás, amelyik nem került teljes mértékig igényoldalról lefedésre; ez a teljes mérték azt jelenti, hogy körülbelül 290 ezer forint az, ami úgymond, bennmaradt ezen az előirányzaton, tehát ez nem egy óriási nagy összeg. Tehát számokban ez azt jelenti, hogy 96 százalékos volt ennek a felhívásnak a jegyzése és 3 darab támogatási szerződést tudtunk eddig megkötni az 5 szerződés közül.

A pályázatos rendszer mellett a feladatalapú és a működési alapú támogatásoknál az EMET feladata a jegyzőkönyvek elfogadásától egészen a beszámolók ellenőrzéséig terjed ki. Itt egy új típusú feladatként jelentkezett nekünk ebben az évben az, hogy ezeket a jegyzőkönyveket ellenőrizni, pontozni kellett, ami a támogatáskezelő esetében egy igen jelentős többletfeladatot jelentett, mert a feladatalapú támogatásoknál ez azt jelenti, hogy 4 jegyzőkönyv plusz 1 jegyzőkönyv kerül benyújtásra a minisztériumon keresztül az EMET felé, gyakorlatilag 17 ezer darab jegyzőkönyvet kell körülbelül lepontoznunk, és ezeknek a pontozásoknak az arányában került felosztásra az a mintegy 1,7 milliárd forintnyi támogatási összeg, amit a kedvezményezettek kaptak.

A működési alapú támogatásoknál 770 millió forint került felosztásra. Itt gyakorlatilag az egyetlen feltétel a támogatásnál az volt, hogy a költségvetési évben megalakult és legkésőbb a költségvetési év november 15-éig törzskönyvi nyilvántartásba bejegyzett és számlával rendelkező nemzetiségi önkormányzat nyújthatott be támogatási igényt.

A 2016. év előrelépés lesz, ahogy elnök úr is mondta megnyitó beszédében, mert mintegy megháromszorozódott gyakorlatilag a nemzeti támogatások pénzügyi kerete, ugyanakkor történtek apróbb módosítások is a felhívásokban. Ez azt jelenti, hogy azokat a tapasztalatokat, amiket idén szerzett a támogatáskezelő és a minisztérium, megpróbáltuk beépíteni annak érdekében, hogy a kedvezményezetteknek is könnyebb legyen, mert ha nekik könnyebb a munkájuk, akkor nekünk is könnyebb a munkánk és mi is sokkal gyorsabban el tudjuk végezni a

feladatunkat, kevesebb hiánypótlást kell kiküldeni és kevésbé terheljük egymást azzal, hogy próbálunk tisztázni olyan kérdéseket, amik nem feltétlenül egyértelműek a kedvezményezettek számára. Itt 2016. november 20-án tervezzük meghirdetni a pályázati felhívásokat, és úgy néz ki, hogy várhatóan január 10. lesz majd a beadási határidő, és ezután kezdődnek a befogadási, formai ellenőrzések és kerül majd sor az első pontozási bizottság összehívására, és utána az önkormányzat által ismert, megszokott rendszerben kerül majd sor a döntéshozatalra.

A civil pályázatok esetében annyi változás történt, hogy a megítélhető legkisebb összeg 100 ezer forintról 300 ezer forintra emelkedett fel a 2016. évi felhívásoknál. A kulturális pályázatok esetében, ami változtatás a felhívásokban, az az, hogy a múzeumok, faluházak kiállításának anyagait csak archiválni lehet, gazdagítani nem; a működési támogatás nem használható fel már felhalmozási kiadásokra, a felhalmozási kiadások finanszírozására; az elektronikus honlapon csak a saját honlappal kapcsolatos pályázat nyújtható be a kedvezményezettek részéről és a megítélhető legnagyobb támogatási összeg 700 forintról 1,2 millió forintra emelkedett.

A táboroztatás esetében a minimum 7 nap tábor pontosításra került úgy, hogy 7 egymást követő napon kell lebonyolítani a táboroztatás egyes tábornapjait. Ebből voltak problémák a jelenlegi felhívásnál, hogy ez nem volt egyértelmű, hogy 3-4, 2-5, tehát hogy lehet-e bontani ezt az időtartamot, itt egyértelművé tettük, hogy nem lehet, és a megítélhető minimális táborozási összeg 250 ezer forintról 300 ezer forintra emelkedett. A pedagógiai konstrukcióban pedig az elnyerhető minimális és maximális összeg is változott, a minimális összeg 100 ezer forintról 300 ezer forintra emelkedett, a maximális összeg pedig 2 millió forintról 4 millió forintra.

Úgy gondoljuk, hogy ezek az intézkedések és mindaz, hogy a források bővültek, egy kicsit ideálisabb állapotot tudnak teremteni nekünk is és a pályázók számára is, hogy nem egy hatszoros, ötszörös, négyszeres túljegyzése lesz ezeknek a felhívásoknak. Az az ideális pályázati konstrukció, amelyre egy picit több igény van, mint amennyi támogatási forrás kiírásra kerül, mert akkor senki nem dolgozik feleslegesen, a kedvezményezettek sem érzik úgy, hogy itt mindig akkora a kereslet, hogy nem érdemes rá pályázni gyakorlatilag, mert nem lehet tudni, hogy nyerek-e vagy nem nyerek, vagy ha nyerek, akkor költségcsökkentéseket hajtanak végre, és adott esetben úgy érzik, hogy az el tudja lehetetleníteni gyakorlatilag a pályázatot.

Tehát úgy gondoljuk, hogy ezek az apróbb változtatások, illetve az, hogy viszonylag hamar kiírásra kerül ez a négy konstrukció, ezek egy ideális teret fognak tudni biztosítani arra, hogy minden egyes kedvezményezett tudja tervezni a jövőjét, és ha mellévesszük a működési és a feladatalapú támogatásokat, akkor egy biztos hátteret tudjon biztosítani a szakmai és a közigazgatási munkához.

Ennyit gondoltam elmondani önkormányzatunknak, elnök úr, és természetesen, hogyha kérdések vannak, akkor ezekre szívesen válaszolok. Azért vannak itt a kollégáim is, hogy ha nagyon apró kérdés van, amit én esetleg nem tudok fejből, mint főigazgató, egy adott kedvezményezettel kapcsolatosan, akkor arra is itt, a helyszínen tudjunk válaszolni és ne kelljen azzal a lehetőséggel élni, hogy esetleg később, írásban tájékoztatjuk a tisztelt bizottságot. Köszönöm szépen, elnök úr.

Kérdések, észrevételek és válaszok

ELNÖK: Köszönöm szépen, főigazgató úr.

Ahogy az időpontokból kiderült, jókor tartjuk, azt hiszem, ezt a konzultációt, meghallgatást, megbeszélést, hiszen most valóban nagyon aktuális a dolog. Még egyet szeretnék megkérdezni, hogy a helyi és területi nemzetiségi önkormányzatoknál érvényesül-e az az elv, amelyet bizottságunk is követett, amikor igyekezett a

támogatást tovább emelni, hiszen idén már a működési és feladatalapú támogatások a nemzetiségi önkormányzatok esetében jelentősen növekedtek, de megmaradt az 1:2 arány, tehát kétharmad-egyharmad, és szerettük volna kiegyenlíteni a működési támogatást. A jövő évben ez megvalósul-e, hiszen jelentősen meg fog növekedni a keretösszeg.

BENE DÁNIEL főigazgató (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): A kétharmad-egyharmad arány megmarad a jövő évben is. *(Közbeszólások az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő képviselői részéről: Nem a mi feladatunk.)*

ELNÖK: Ez meglepő számunkra, mert volt már egy levelezésünk a minisztériummal, hogy ez talán megváltozik. *(Közbeszólások az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő képviselői részéről: Ez nem a mi asztalunk.)* Értem, bocsánat! Tehát ez nem az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő feladata, ott csak a nemzetiségi támogatások vannak igazán. *(Paulik Antal: Ha megengedik, akkor én pontosítanám ezt.)* Igen, tessék parancsolni, főosztályvezető úr! Tehát Paulik Antal főosztályvezető úr az Emberi Erőforrások Minisztériumából kiegészíti.

PAULIK ANTAL (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait, elnök urat. Ez a belső arány változóban van. Módosítás alatt áll a 428-as kormányrendelet, amely a támogatások igénybevételére és elszámolására vonatkozik. Most volt az első belső egyeztetési kör, ezt követően tudjuk majd az EMET-et is tájékoztatni arról, hogy milyen elképzelések vannak benne, illetve önökhöz is el fogjuk juttatni természetesen az anyagot. Természetesen a kezdeményezés alapján 1:1 az arány, tehát gyakorlatilag ugyanannyi keret áll majd rendelkezésre a működési támogatásokra, mint a feladatalapú támogatásokra. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, főosztályvezető úr. Akkor itt egy kicsit már előreszaladtam ezen a területen, de örömteli a fejlődés.

(Jelzésre:) Ritter Imre német nemzetiségi szószóló úr kért szót.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen.

Tisztelettel köszöntöm a főigazgató urat és minden jelenlevőt. A bevezető, meg kell mondjam, zene volt füleimnek, mert nagyon jó volt végighallgatni, hogy a különböző EMET-es pályázati keretek 3-szorosára, sőt az anyanyelvi diáktáborok 2015-16-ban a 9-szeresére nőttek. Itt akkor hadd kezdjem mindjárt a hozzászólásomat azzal, hogy szeretnék külön köszönetet mondani a pályázatkezelőnek, Tirts Tamás úrnak is közvetlenül, hiszen ez év tavaszán, az első bizottsági ülések egyikén hívtuk meg egyrészt a NEA vezérigazgatóját, valamint a támogatáskezelőt is, hogy átgondoljuk és átbeszéljük, hogy stratégiai módon milyen irányba induljunk el, hogy próbáljuk-e a NEA-ban erősíteni a lehetőségeinket, ami a nagy kalap, és amelyben mindenki benne van, vagy pedig próbáljuk meg az EMMI kezelésében lévő, kifejezetten a Magyarországon élő nemzetiségek részére rendelkezésre álló kereteket érdemben bővíteni; ez nem volt olyan egyszerű döntési kérdés. Ebben itt a bizottsági és egyéb informális beszélgetések alapján végül is arra jutottunk, hogy a kizárólag magyarországi nemzetiségek részére rendelkezésre álló kereteket próbáljuk jelentősen növelni, akkor is, ha ebben csak magunkra számíthatunk, nagyon más pártfogóra nem. Azt gondolom, hogy a keretek 3-szorosára emelése bizonyítja, hogy ez sikeres volt, és hogy jó döntés volt. Ehhez még külön hozzájárul, hogy a pályázatok elbírálása során a 9 fős bizottságban a 3 országos

elnök mellett most 3 szószóló is van és 3 ember a minisztériumoktól, tehát a szakmai felügyelet megvan, de ugyanakkor gyakorlatilag a nemzetiségek saját körben döntenek el a pályázatukat, tehát azt gondolom, ez nagyon jó irányba ment.

(Hartyányi Jaroslava megérkezik az üléssterembe.)

A másik dolog, amit szeretnék kiemelni, hogy azt gondolom, az együttműködés nagyon jó abból a szempontból is - ha csak magunkat vesszük, a németeket, két héttel ezelőtt volt az északi régióknak egy közgyűlése és egy nyílt napja több mint 100 nemzetiségi önkormányzat, egyesület, intézmény részvételével Budaörsön, ahol ott volt főigazgató-helyettes úr és Oláh István úr is, ahol részben a tartalmi, részben pedig konkrét elszámolástechnikai dolgokat is végig tudtunk beszélni -, hogy azt mondom, a korábbi évekhez képest lényegesen konkrétabb, lényegesebb hatékonyabb volt ez a megbeszélés. Most pénteken lesz egy hasonló Fejér megyében, Pusztavámon, ahova szintén Oláh István úr is jön és a minisztériumtól is jönnek, és szombaton lesz Veszprém megyében szintén egy regionális megbeszélés.

Rendkívül pozitívnak tartom ezt az elmozdulást, hogy személyesen, közvetlenül és szakmailag is megalapozottan, jól tudjuk az érintetteket tájékoztatni, és ez, azt gondolom, a támogatáskezelőnek is érdeke egyébként, hiszen ha jobb minőségű beadott pályázatok és jobb minőségű, kevesebb hiánypótlást igénylő elszámolások lesznek, ez mindenkinek a munkáját megkönnyíti. Tehát én azt gondolom, hogy nagyon jó irányba indultunk el vagy nem is csak elindultunk, hanem nagyon sokat is tett a pályázatkezelő, hogy a lényegesen megnövekedett összegek felhasználása a lehető leghatékonyabb lehessen, ezt én személy szerint is köszönöm.

Még egy általános megjegyzésem lenne. Úgy gondolom, hogy a pályázatoknak még abban a stádiumában vagyunk, ahol én nagyon szeretném, ha a 3-szorosára emelt összeg ellenére is a 2016-ra beadott pályázatok továbbra is 6-8-10-szeresen meghaladnák az összeget, mert tudom, hogy ezek az összegek még mindig a valós igényeknek csak egy részét képviselik. Természetesen el kell jutni oda, amit a főigazgató úr mondott, hogy a beadott pályázati összegekhez képest viszonylag nagyobb arányt tudjon a pályázatkezelő elfogadni, tehát hogy ne fölöslegesen pályázzanak, de én bízom benne, hogy ehhez még lesz olyan emelés, hogy a valós igényeknek egy szükséges, méltányos részét ki tudjuk elégíteni.

Kérdésként még azt szeretném feltenni, hogy folyamatban vagy az előkészítés stádiumában van a málenkij robotos, a magyarországi németek Szovjetunióba történő elhurcolásának vonatkozó pályázata is. Ennek az előkészítettsége milyen szinten van? Hiszen a málenkij robot emlékévként lassan a végére jutunk. Tudom, hogy van egy pénzügyi kérdés, amire még egy kormányhatározat kell az NGM felé, de a pályázatküldés formailag, tartalmilag egyébként már rendelkezésre állnak-e, hogy ha a pénzügyi akadály elhárul, akkor ez is még az idén kiírásra kerülhessen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Konstatálom, hogy időközben megérkezett Hartyányi Jaroslava ukrán szószóló asszony is, így 12 szavazattal és résztvevővel, bizottsági taggal folytatjuk a bizottsági munkát.

(Jelzésre:) Kissné Köles Erika szlovén szószóló asszony kért szót.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Vendégeink! Főigazgató Úr és Főigazgató-helyettes Urak! Nagy örömmre szolgál, hogy ismételten a nemzetiségi pályázatok lehetőségeivel kapcsolatban hallhattunk egy tényleg minden részletre kiterjedő tájékoztatást. Azt gondolom, hogy a nemzetiségi önkormányzatok működésének egy nagyon hatékony

eszköze az, hogy pályázati lehetőségekkel élhetnek, illetve az a támogatás, amit ilyenén kapunk, egyrészt mert a pályázatokkal dolgozni kell, nyilván sokkal értékesebb forint, mint amit netalántán odaajándékoznak, ennek ellenére nekem mégis lenne két nagyon rövid kérdésem. Én most egy éve kiestem a pályázásokból és nem igazán tudtam követni, nem néztem utána pontosabban, itt vitatkoztunk, hogy van-e önrész, önrész-kötelezettség az EMET-es pályázatoknál, vagy ez tényleg teljes mértékben megszűnt, illetve a finanszírozás jellegét tekintve az utó- és az előfinanszírozásra vonatkozóan mi a helyzet?

Még egy kérdésem van: a nemzetiségi civil szervezetek számára elérhető összegek csak és kizárólag rendezvényekre fordíthatók, avagy adott esetben valami további felhasználásra - gondolok itt konkrétan, mondjuk, beruházásra - is fordíthatók-e? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Nem látok újabb jelentkezőt. Akkor megadjuk a lehetőséget a válaszadásra a kérdésekre, aztán folytatjuk. Főigazgató úr, tessék!

BENE DÁNIEL főigazgató (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): Köszönöm szépen, elnök úr.

A gulág emlékévhöz kapcsolódóan kaptunk egy kérdést, hogy mi lesz ennek a pályázati rendszere. Mindannyian tudjuk, hogy gulág, gupvi, málenkij robot emlékévh van. Van egy emlékbizottság, melyet Balog Zoltán miniszter úr vezet, mely bizottságnak több tiszte is van, egyrészt, hogy döntsön közvetlen támogatásokról, másrészt pedig hogy meghatározza azt a pályázati keretrendszert, amelyben majd, ha pályázati felhívások lesznek, akkor tudnak pályázni a potenciális kedvezményezettek, mi meg mint támogatáskezelő, meg tudjuk kötni ezeket a szerződéseket és végig tudjuk kísélni őket a megvalósítás során.

Ennél a programnál az EMET nemcsak támogatáskezelő feladatokat tölt be, hanem ellátja ennek az emlékbizottságnak a titkársági feladatait is. Ez az emlékbizottság már több ülést tartott, végigvett egy olyan programtervezetet, amely kiemelt projekteket tartalmazott. Közvetlen támogatást tesz lehetővé különböző elképzelések tekintetében. A médiában többször megjelent hír a központi emlékmű vonatkozásában, mely emléket állítana az elhurcoltaknak, ezzel talán találkozhattak valamennyiben a bizottsági tagok közül, mert ez egy picit fölkapottabb dolog volt a médiában. Mi várjuk ezt a forrást, hogy megérkezzen majd a támogatáskezelő számlájára és megkössük azokat a megállapodásokat, amiket szükséges megkötni a minisztériummal ahhoz, hogy meg tudjuk kezdeni a lebonyolítást.

Úgy gondolom, reálisan az mondható el, hogy az idei évben egy-két közvetlen támogatási szerződést meg fogunk tudni kötni és valamennyi pályázati felhívást meg fogjuk tudni jelentetni, ha megérkezik hozzánk ez a forrás. Itt alapvetően 4 felhívásunk lesz, ami a kulturális eseményektől kezdődően egészen a szoborállításig lefedi szinte valamennyi lehetséges típusát ennek a témakörnek, hogy milyen típusra lehet itt támogatást, forrást biztosítani a magyar kormány részéről. Itt lehet emléksétától, zárandoklattól, konferenciától kezdve a könyvkiadásig mindenféle tevékenységet majd folytatni az érintetteknek, minél több élettapasztalatot szeretnénk összegyűjteni. Ha a pályázati felhívások megjelennek, akkor várhatóan olyanok lesznek, hogy borzasztó széles legyen a pályázók köre, tehát akár magánszemélytől kezdve iskoláig, külföldi magyarig, mivel rengeteg idegenben élő volt vagy jelenleg is magyar állampolgár érintett a téma tekintetében. Bizakodó vagyok e tekintetben, miniszter úr nagyon eltökélt, hogy minél többet láthassunk ebből az emlékévhől. Volt ennek egy-két kulturális rendezvénye is, augusztus 23-án

volt az első emlékséta e téma keretén belül. Úgy gondolom, hogy hamarosan meg fogjuk hirdetni a pályázatokat és lesznek olyan kiemelt kedvezményezettjeink is, akik el tudják kezdeni a munkát, a kutatást a témával kapcsolatosan.

Minden olyan eredményt, ami létrejön e program keretein belül - van egy honlapunk, amit beszedesmult.hu-nak hívnak - minden, ami eredmény és az emlékév keretein belül létrejön a magyar kormány támogatásával, annak az eredményét valamilyen formában oda föl kell majd tölteni a kedvezményezetteknek, és ami eddig történt, azt ott meg tudják találni a tisztelt bizottsági tagok. Ami pedig folyamatban van, és már látjuk előre, hogy megrendezésre kerül vagy meg fog valósulni, arról is tematikusan egy eseménynaptárban tudnak tájékozódni a tisztelt tagok.

A második kérdés arra vonatkozott, hogy van-e önrész a támogatásoknál vagy nincs. Természetesen lehet 100 százalékra is támogatást kérni a 4 felhívás esetében, ugyanakkor lehet úgy is pályázni, hogy valaki saját erőt bevisz a pályázati rendszerbe. A saját erőt soha nem szokta tiltani egy pályázati felhívásos rendszer sem. Ha valaki úgy gondolja, hogy van egy olyan tőkéje, amit adományként vagy bármilyen formában megkapott, vagy rá tud szólni egy adott célra és annak a kiegészítését kéri csak a pályázati felhívás során, ez természetesen nyitott.

Az EMMI által kezelt és a támogatáskezelő által lebonyolított szinte valamennyi felhívás előfinanszírozott. Ez azt jelenti, hogy ha megszületik a döntés és utána megkötjük a támogatási szerződést, akkor az elnyert támogatás 100 százalékát előre át szoktuk utalni, és ezzel a támogatási szerződésben rögzítettek szerint kell elszámolni attól függően, hogy melyik felhívás, attól függ, hogy mikor.

A harmadik kérdés esetében segítséget kérnék kollégámtól, mert ez egy szakmai kérdés, amire én nem biztos, hogy a legjobb tájékoztatást adom önöknek, de Oláh úr az egyik sarokpontja ennek a programnak, mert szinte azóta van, amióta ez létezik. *(Oláh István feláll.)*

ELNÖK: A hangfelvétel és a jegyzőkönyv miatt kérnénk szépen, hogy mikrofonba tessék beszélni. Oláh István pályázati referens úr, tessék parancsolni!

OLÁH ISTVÁN pályázati referens (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): Köszöntöm a tisztelt bizottságot.

A civil szervezetek támogatásával kapcsolatban szeretném azt mondani, hogy mind a 4 nemzetiségi pályázati konstrukcióban működési támogatás igényelhető, tehát felhalmozási költségre ez a megítélt támogatás nem fordítható, ugyanakkor ez nemcsak konkrét programokra fordítható a civil szervezeteknél, hanem kifejezetten rezsicélú támogatásokra is.

BENE DÁNIEL főigazgató (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): Tehát akkor rendezvény és beruházás?

OLÁH ISTVÁN pályázati referens (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): Beruházás nem lehetséges. Egyéb felhasználási forrás, tehát a szervezet működésével kapcsolatos kiadások finanszírozása lehetséges, fűtés-, víz-, gázszámla például.

ELNÖK: Köszönjük szépen a válaszokat.

(Jelzésre:) Hartyányi Jaroslava ukrán szószóló asszony kért szót.

HARTÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Tisztelettel üdvözlöm Bene Dániel főigazgató urat és Tirts Tamás főigazgató-helyettes urat. Örülök, hogy

önöket látom, már félttem, hogy mások jönnek önök helyett (*Derültség.*), mert változnak az idők a támogatáskezelőnél.

Az előfinanszírozásról a következő kérdésem lenne: mit jelent önöknél az előfinanszírozás? Mikor kell megérkeznie az előfinanszírozásnak? Tehát ha mondjuk, november elején vagy október végén érkezik előfinanszírozás, az annak számít? Tehát egy kicsit költői volt ez a kérdés, de miért ilyen későn érkezett idén a civil szervezetek támogatása? Önöket bombázták már a civil szervezetek, gondolom, hogy önök is már menekültek, már nem működő telefonokkal találkoztunk, nem lehetett elérni senkit, tehát önöknek is kellemetlen volt ez az egész. Őszinte választ kérek, hogy miért ilyen későn érkeztek a pénzek a civil szervezetekhez. De őszintén! (*Derültség.*) Köszönöm.

ELNÖK: Megadom a szót az őszinte válaszra, főigazgató úr.

BENE DÁNIEL főigazgató (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): Engem a néma telefonok fogtak meg legjobban a kérdésével kapcsolatban. Ha úgy érzem, hogy rosszul működik a közigazgatás, akkor én mindig fel szoktam hívni egy multit, egy szolgáltatót és megpróbálok egy telefonszámlával vagy bármivel kapcsolatban reklamációt elintézni, és olyankor mindig megállapítom, hogy jól működik a közigazgatás, mert ott lehet, hogy jó menürendszerek vannak és nyomkodhatja az ember a gombokat, de mire el tud érni egy kollégát és valakivel beszélni tud, általában eltelik annyi idő, hogy én le szoktam tenni annyi idő alatt a telefont és választ se nagyon szoktam kapni.

Az előfinanszírozás alapvetően azt jelenti, hogy ha van egy támogatási felhívás, beadnak rá egy pályázatot, megszületik a támogatási döntés, és mi szerződést kötünk, utána tudunk utalni, tehát a szerződéskötés mindig előfeltétele az előfinanszírozásnak. Itt általában sok esetben azt szokták nézni a kedvezményezettek, hogy mondjuk, mikor jelenik meg egy felhívás, vagy hogy mikor lehet beadni egy pályázatot és utána mikor kapják meg a konkrét támogatást. Mi ezeket a támogatásokat a szerződés megkötése után tudjuk utalni.

Úgy gondolom, hogy nyilván az egy valós megállapítás, hogy szoktak lenni késések a rendszerben, ugyanakkor, ha konkrét ügyeket kapunk, ezekre tudunk konkrét válaszokat adni. Minket köt egy együttműködési megállapodás a minisztériummal, amiben nekünk vállalt határidőink vannak, amikre le is szerződünk, és ez alapján kapja a támogatáskezelő a finanszírozását a minisztériumtól, amit, ha nem tudunk betartani, akkor velünk szemben is szankciókat alkalmaznak, alkalmazhatnak.

Itt a kollégáimat megkérdezem (*Kollégái felé fordulva:*), hogy volt-e valami jelentős határidőcsúszás, ami konkrét lehetett. (*Hartyányi Jaroslava: Volt. Nagyon jelentős volt. Bocsánat! Lehet mondani?*)

ELNÖK: Egy pillanat! Oláh úr válaszol, tehát Oláh István pályázati referens úr pontosítja a választ.

OLÁH ISTVÁN pályázati referens (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): A civil szervezeteknél a civil jóváhagyást, mint törvényi kötelezettséget be kellett tartania az EMET-nek, tehát amíg ez nem érkezett meg, addig a civil szervezeteket ki kellett emelnünk és nekik nem folyósíthattunk. Mihelyt ez a jóváhagyás megérkezett és a jogszabályi kötelezettség alapján az EMET fizethetett, abban a pillanatban elkezdtek a folyósítást. Tehát ez EMET-en kívüli volt.

ELNÖK: Ez annyit jelent, hogy a civil szervezeteket valamilyen módon ellenőrizték, hogy ezek működő szervezetek-e?

OLÁH ISTVÁN pályázati referens (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): Nem mi, hanem a minisztériumba kellett fölterjeszteni és onnan érkezett vissza. Tulajdonképpen ez a civil jóváhagyási törvény, melyet végig kellett görgetni. Mindent megtettünk ezért, de ennek megvan a maga folyamata, amit végig kellett vinni.

ELNÖK: Várható, hogy ez a jövő évben is így fog bonyolódni?

OLÁH ISTVÁN pályázati referens (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): A civil jóváhagyástól egyelőre mi nem térhetünk el, mert a jogszabály ezt írja elő. Ha a jogszabályi környezet változik, akkor az EMET aszerint fog a továbbiakban működni.

BENE DÁNIEL főigazgató (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): Nyilván most volt az első év e tekintetben, tehát a következő évben már gördülékenyebb lesz a rendszer.

ELNÖK: Értem. Bízunk benne, mert valóban több jelzést kaptunk, hogy gondot okozott a civil szervezetek számára, hogy szeptemberben kapták meg az éves működési támogatásukat.

(Jelzésre:) Hartyányi Jaroslava ukrán szószóló asszony!

HARTÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Bene Dániel főigazgató úr azt mondta, hogy őszinte választ adott, de szerintem nem volt őszinte a válasz, annál is inkább, mert ön azt mondja, hogy a szerződés aláírása után folyósították a pénzt. Valóban, csak a szerződés aláírására több mint fél évet vártak a civil szervezetek. Tehát mi akadályozta, hogy az utolsó - a tizedik vagy nem tudom, hányadik - aláírás is rákerüljön arra a szerződésre? Erre kérem a választ.

ELNÖK: Oláh István pályázati referens úr, tessék!

OLÁH ISTVÁN pályázati referens (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): A előző válaszomat egészíteném ki egy picit, mert ez a civil jóváhagyás számomra egyértelmű, de ezt pontosítanám. Tehát itt a civil jóváhagyásnál az a fontos, hogy a civil szervezetek által a nemzetiségi pályázatnál benyújtott pályázatokat össze kell olvasni más konstrukciókban benyújtott pályázatokkal, azért, hogy a kettős finanszírozást elkerüljük. Tehát ez egy jelentős munka, ami plusz időt jelentett a támogatások kifizetésénél.

ELNÖK: Igen. Köszönöm szépen a választ. *(Jelzésre:)* Még egy megjegyzést kíván tenni Hartyányi Jaroslava.

HARTÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Akkor én, mint a kuratóriumnak vagy annak a bizottságnak is tagja, ahova delegálva vagyok, azt kérem, hogy ilyenkor a szervezeteket figyelmeztessék, hogy mi történik, hogy miért késik, és bocsánatot kell kérni, elnézést kell kérni, megértést stb. Így nem lehet, mert minket úgy bombáztak a civil szervezetek, engem már nem is csak az ukránok, hanem más civil szervezetek is, hogy tudtok-e valamit, szószólók, legalább ti tegyetek valamit ez ügyben. Tehát illet nem lehet, hogy önöknél mindig történik valami, mi nem tudjuk, hogy mi, és hívjuk a hatodik, a hetedik embert, aki már nincs is, mert önöknél nagyon

gyorsan változnak az emberek, és ha megjegyzek egy Tóth Judit nevű nőt, akkor holnap már Kovács Gézát kell megjegyezni. Ha egyszerűen kicseng a telefon és nem veszik fel, az nem azt jelenti, hogy valami baj van, hanem egyszerűen nem tudnak értelmes választ adni, akkor kérem szépen az ön mobiltelefonját, hogy jobban tudjak kommunikálni, mert különben nem megy, ha a vezetékes telefonon nem érhetőek el a sok civil szervezet számára. És még egyszer mondom, én már nem csak az ukrán szervezetek ügyében, hanem más civil szervezetek ügyében is beszélek, akik szabályszerűen már meg akarták rohamozni önöket. Köszönöm.

ELNÖK: Kívánnak-e erre reagálni?

BENE DÁNIEL főigazgató (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): Köszönöm, elnök úr. Nyilván erre oda fogunk figyelni a következő évben. Látjuk, hogy ez egy sarkalatos pont itt a civil szervezetek esetében, és adott esetben akkor több tájékoztatást fölteszünk a honlapunkra.

ELNÖK: Igen, mi is reméljük, hogy gördülékenyebben fog ez menni a következő évben, és mi is mindjárt impulzusokkal élünk majd önök felé, ha minket keresnek a civil szervezetek, akik saját magukért is ki tudnak állni, hiszen nyilván öönhöz is fordulnak, ha késik a támogatás.

A bizottsági tagokat kérdezem, van-e még valakinek kérdése? *(Jelzésre:)* Igen, Koranisz Laokratiz görög szószóló úr, tessék!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Tisztelettel köszöntöm önöket. Nem kellene választ adni arra, amit Hartyányi Jaroslava kérdez, hogy melyik az a szervezet, amelyik összeolvassa, úgymond, a civil szervezetek pályázatait, nehogy kettős fizetés legyen? Tehát el tudják nekünk mondani, hogy melyik az a szervezet, amelyiknek ez a feladata? Mert 5-6 hónapos késések vannak, és ezért vannak a késések. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem tudom, hogy milyen részleteket tudnak ezzel kapcsolatban még mondani a szószóló úrnak, tehát hogy mi a folyamata tulajdonképpen. Most, valamikor január közepén fogják a civil szervezetek beadni a pályázataikat, körülbelül akkor milyen folyamat várható?

BENE DÁNIEL főigazgató (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): Mi ennek a mögöttes hátterét részleteiben nem ismerjük. Ez úgy működik a támogatáskezelőnél, hogy a kincstári rendszeren keresztül kapunk erre visszaigazolást, hogy megköthető a támogatási szerződés és indítható a folyósítás. Tehát egy elektronikus rendszeren keresztül érkezik ezzel kapcsolatosan egy visszaigazolás az OTMR adatbázis és egyebek igénybevételével. Esetleg Paulik főosztályvezető úr többet tud róla mondani. *(Paulik Antal az asztalhoz ül.)*

ELNÖK: Igen, úgy tudom, úgy látom, hogy a segítségünkre siet Paulik Antal főosztályvezető úr. Tessék!

PAULIK ANTAL (Emberi Erőforrások Minisztériuma): A rendszer egy meglehetősen bonyolult rendszer, ez tény. Tehát az idei korai kiírás talán jobba teszi a jövő évi folyamatokat, gyorsabbá teszi, de egy dolgot nem lehet megspórolni. Amikor beérkeznek a civil szervezetektől a támogatási, pályázati kérelmek, a bizottságok megtárgyalják, javaslatot tesznek az államtitkár úrnak, államtitkár úr aláírja a

támogatás körét, és utána ezt az egész civil szervezeti támogatási csomagot megnézi egyszer a Magyar Államkincstár és megnézi a civil főosztály a minisztériumon belül. Összenézik azokat a pályázatokat, amelyekre rálátásuk van, hogy ne lehessen az, hogy ugyanarra pályáznak, ugyanis a civil szervezetek pályázhatnak a NEA-nál is működési támogatásra és a nemzetiségi területen is működési támogatásra, és ha ugyanarra kér mind a két helyről, akkor nyilvánvalóan nem kaphatja meg mind a két támogatást.

Az idei évben talán 8 ilyen szervezetet szűrt ki ez az egész áttekintés, de ez nem spórolható meg. Tehát végig kell menni egyenként minden szervezeten, hogy hova, mit nyújtottak be, és ha mind a kettőnél végignézik a pályázati anyagot - a dokumentáció azért mindennél egy viszonylag részletesebb történet -, ez időigényes. Ezzel együtt bízom benne, hogy jövőre azért nem lesz ennyire rossz a helyzet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Lengyel szószóló asszony, Csúcs Lászlóné Halina asszony!

DR. CSÚCS LÁSZLÓNÉ lengyel nemzetiségi szószóló: Üdvözlök mindenkit! Elnézést kérek, de számomra ez egy szörnyű helyzet. Egyfolytában azt magyarázták nekünk, hogy jön az új szerkezet, ami sokkal könnyebb, átláthatóbb lesz, és ezek a szervezetek könnyebben jutnak a pénzhez, és minél modernebb, minél jobban átszervezett, annál rosszabb a helyzet. Az nem lehet, hogy a civil szervezetnek júniusban van a tervezett eseménye és novemberben kapja meg rá a pénzt. Vagy van valami fedezete, hogy kifizeti, vagy nem csinálja meg a rendezvényt, és utána novemberben megkapja rá a pénzt. Önök maguk között ezt nem tudnák valahogy egyszerűbbé tenni?

ELNÖK: Vége a kérdésnek? Tessék, főigazgató úr.

BENE DÁNIEL főigazgató (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): Gyakorlatilag 4 pályázati felhívás közül egy felhívásról beszélünk most, a civil szervezeteknek nyújtott támogatásról, és úgy gondolom, hogy ez a rendszer úgy javítható, ha az elektronikus rendszerek, amelyekben dolgozunk, egyre inkább fejlődnek. Úgy gondolom, hogy minden évben erre azért sok pénzt költ a magyar közigazgatás, hogy ne az összeolvasás legyen az egyetlen lehetőség arra, hogy kiszűrjük ezeket a párhuzamos támogatásokat. Mint ahogy főosztályvezető úr is mondta, korábban írjuk ki ezeket a pályázati felhívásokat, tehát idén megjelennek a felhívások a 2016. évi keretre, és január 10-én, tehát gyakorlatilag az év legelején már be lehet adni a pályázatokat. Ezért a munkát úgy próbáljuk ütemezni a támogatáskezelőnél is, hogy ne essenek egybe a pályázati időszakok valamennyi nemzetiségin kívüli felhívásnál, és úgy tudjuk az erőforrásokat mi is csoportosítani, hogy gyorsabban tudjunk dolgozni, de vettük ezt a kritikát és javítani fogunk a munkafolyamaton.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Ritter Imre német szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Bocsánat! Azt gondolom egyébként, hogy önmagában a 2016. évi központi költségvetési törvénynek a tavaszi időszakba történő előrehozatala és döntése is segíteni fog abban, hogy a minisztériumok közötti és a támogatáskezelő felé történő központi előírásokon hamarabb át lehessen menni, mert időnként itt a késedelmek ebből is adódtak és nem a támogatáskezelőn múltott. Nem az én tisztem, hogy megvédjem őket, mert ők a végrehajtók, viszont az egyes minisztériumok közötti eljárásrend sem mindenben stimmel. Egész biztos vagyok abban, azáltal, hogy már tavasszal el lett fogadva a

központi költségvetési törvény, hogy már most ki lesz írva, szemben a tavaly december 30-ai kiírással, vélhetően jövőre hamarabb fognak majd jönni a pénzek is. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Én is javaslom, hogy ezt a szegmensét zárjuk le a konzultációnak. Mindenképpen egy érzékeny területről van szó, feltehetően a korábbi kiírás és a pályázat előrehozatala nyilván szintén segíthet, és ami számunkra örömteli, hogy míg idén 6-szoros túligénylés volt, a jövő évre sikerül ezt a jelenlegi igények alapján 2-szeresre csökkentenünk, mert 330 millió forint áll majd rendelkezésre.

Van-e további kérdés a pályázatokkal kapcsolatban? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor megköszönöm főigazgató úrnak, főigazgató-helyettes úrnak, igazgató asszonynak, igazgató úrnak és pályázati referens úrnak az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő képviselőjében, hogy a rendelkezésünkre álltak, támogattak bennünket. További sikeres, még sikereesebb, gyorsabb, eredményes munkát kívánok!

BENE DÁNIEL főigazgató (Emberi Erőforrás Támogatáskezelő): Köszönjük szépen, elnök úr.

**A Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről (2013. február - 2015. február) címmel benyújtott B/6626. számú beszámoló
(A bizottság állásfoglalásának kialakítása az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 22. § (2) bekezdése alapján)**

ELNÖK: Áttérünk második napirendi pontunkra, amelynek tulajdonképpen az egyik szegmensét tárgyaltuk ki most részletesen, a nemzetiségi finanszírozás kérdését. Tehát második napirendi pontunk a Magyarország területén élő nemzetiségek helyzetéről - 2013. februártól 2015. februárig - szóló beszámoló megtárgyalása, B/6626. számon került benyújtásra, a bizottság állásfoglalásának kialakítása az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 22. § (2) bekezdése alapján.

Az előterjesztő, az Emberi Erőforrások Minisztériuma képviselőjében köszöntöm Fülöp Attila helyettes államtitkár urat a minisztérium Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatok Államtitkársága képviselőjében, Paulik Antal főosztályvezető urat és Tircsi Richárd osztályvezető urat.

Tulajdonképpen a nemzetiségek jogairól szóló törvény alapján a kormány kötelezettségéről van szó, hogy két évente beszámolót nyújtson be az Országgyűlésnek a nemzetiségek helyzetéről. Ez megtörtént és ezt a beszámolót fogjuk most tárgyalni. Megadom a szót helyettes államtitkár úrnak, ha kívánja kiegészíteni az írásbeli beszámolót, amelyet mindenki megkapott, illetve megkapták ehhez az Igazságügyi bizottság állásfoglalását is. Parancsoljon!

Fülöp Attila kiegészítése

FÜLÖP ATTILA helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Tisztelt elnök úr, köszönöm szépen a szót.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Ha lehet egyetlen kérésem, az előző napirendnél nem ültem itt, de két mondatot csak a megnyugtató lezárás érdekében hadd mondjak el! Egy, ami nem hangzott el, hogy azt gondolom, azon szervezetektől, melyeknek ebből bonyodalmuk származott - a késedelmes kifizetésért bocsánatot kérve - egyetlen feladatunk van, hogy jövőre, 2016-ban azzal a segítséggel, hogy valóban, a 2016-s költségvetés hamarabb van elfogadva, könnyebben és gyorsabban

lehet kiírni a pályázatot. Az a célunk, hogy lehetőség szerint nyár előtt, tehát tipikusan a nyári programok, a táborok és mindenféle kötelezettség előtt legalább a döntéshez, de lehetőség szerint a pénz kifizetéséhez eljussunk. 2016-ban ez a cél. Ha valakinek 2015-ben kellemetlenséget okozott a csúszás, azért elnézést szeretnénk kérni a civil szervezetektől. Kérnénk, hogy ezt tolmácsolják feléjük is.

Ami szorosan a napirendhez tartozik: rendhagyó módon - tekintettel arra, hogy itt a bizottság tagjai között is többen vannak, akik ezeket a folyamatokat korábban segítették, sőt a beszámoló összeállításában is részt vettek -, előterjesztőként én a bizottság tagjainak az eddigi munkáját és részvételét is szeretném ebben megköszönni, mert azt gondolom, most ez egy olyan beszámoló, mely az itt ülőknek és a nemzetiségi területen dolgozó valamennyijének a beszámolója, első munkájának a leírása.

Maga a beszámoló egy törvényi kötelezettségen nyugvó beszámoló, mely alapvetően statisztikai, számszaki, ténybeli adatokat hoz, tehát ebből a szempontból mentes bizonyos szempontból az értékítélettől, merthogy ennek a beszámolónak tartalmaznia kell a különböző területekről szóló szakmai beszámolókat. A beszámoló maga két részre osztható. Az első részben, az általános részben az elmúlt két év, a 2013. február és 2015. február közötti legfőbb eseményeket írja le, a másik rész pedig mind a 13 nemzetiség vonatkozásában egy külön beszámolót tartalmaz a legfontosabb számokról és eseményekről.

Két dolgot szeretnék csak kiemelni ezzel kapcsolatban. Az egyik az, hogy fontos összetevője a 2011-es népszámlálás elemzése. A 2011-es népszámlálás korábban volt, de ennek a statisztikai adatai és elemzése ebben az időszakban vált publikussá, úgyhogy ezért ebben az elemzésben, ebben a részben hozzuk. Azt gondolom, hogy itt egy fontos szám, hogy a népszámlálási adatok alapján, a 2011-es népszámlálás szerint a korábbi, 2001-es népszámláláshoz képest majdnem 50 százalékkal nőtt a magukat nemzetiséghez tartozók száma és aránya. Azt gondolom, hogy ez mindenképpen pozitív folyamat abból a szempontból is, hogy a nemzetiséghez való tartozást ezek szerint az itteni környezet - a jogszabályi környezet, kulturális környezet, pénzügyi környezet - támogatja, hiszen ez a folyamat valószínűleg csak így indulhatott volna el.

A másik jelentős esemény ebben az időszakban a 2014-es parlamenti, majd az önkormányzati választás volt. A parlamenti választásnál külön megemlékezünk a szószóközi intézmény létrehozásáról, a bizottság létrehozásáról, az önkormányzati választási résznél pedig - most itt a számokba nem nagyon szeretnék belebonyolódni, hiszen az anyag elég sok számot hoz - a 2100 települési és a 60 területi önkormányzat megalakulásáról is szó kerül.

(Alexov Lyubomir megérkezik az ülésterembe.)

A folyamatokat tekintve pedig azt gondolom, az anyagban a legfontosabb rész talán az, hogy két típusú folyamatot látunk mi a kormányzati oldalról. Az egyik az, hogy a nemzetiségek tekintetében akár az intézményi rendszerre, akár a programokra, pályázatokra a források az elmúlt években növekedést mutatnak. 2015 februárjában még nem volt szó a 2016-os költségvetési év számairól, de ma már azt is tudjuk, ennek tükrében mondhatjuk, hogy jövőre is folytatódni fog ez a tendencia. A másik hasonló pozitív és örömteli tendencia pedig az, hogy az intézmények tekintetében is jelentős az a növekedés, amelyben a nemzetiségek szerepet vállalnak - főleg az iskolákra gondolok - az iskolák fenntartásában, azaz a nemzetiségi önkormányzatoknál - akár országos, akár települési önkormányzatnál - lévő iskolák száma növekszik.

Összességében, kiegészítésként vagy összefoglalóképpen ennyit szerettem volna előadni. Tájékoztatásul még annyit, hogy ugyanez az anyag és beszámoló tegnap az Igazságügyi bizottság előtt is elhangzott, ott a támogatásáról biztosította a

bizottság. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak, minden kérdésben állunk rendelkezésre.

ELNÖK: Köszönöm szépen, helyettes államtitkár úr.

A határozati javaslatot, amelyet tegnap az Igazságügyi bizottság benyújtott H/7372. számon, mindenki megtalálhatja a hálózaton, de ki is osztottuk, el is küldtük a bizottság tagjainak.

Időközben megérkezett Alexov Lyubomir szerb szószóló úr is, tehát teljes létszámban, 13 fővel folytatjuk a munkát. Kérem most a bizottság tagjait, hogy mondják el véleményüket, észrevételeiket a beszámolóról. *(Jelzésre:)* Éppen Alexov Lyubomir szerb szószóló úr, tessék!

Kérdések, észrevételek

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Ha már késtem egy picit, akkor tisztelettel köszöntök minden jelenlevőt.

Ezzel a nem kis anyaggal kapcsolatban szeretnék néhány szót szólni. Elöljáróban annyit, hogy jómagam is ezt az anyagot elfogadásra javaslom a bizottságnak. Egy nagyon alapos és szép munka - mindazoknak a munkáját dicsérve, akik ebben bármilyen módon részt vettek -, azonban egy-két dologban, úgy érzem, hogy a hangsúlyok mégsem a megfelelő helyre kerültek, és ha lehetne egy-két pontosítást, illetve hangsúlyeltolódást ebben az anyagban eszközölni, mondom is mindjárt, hogy mire gondolok.

Az anyagban is említésre kerül az, hogy a nemzetiségi önkormányzatok ott dolgoznak jól, illetve a tapasztalatok szerint az adminisztrációs munka területén ott jók, ahol van egy egészséges együttműködés a települési és a nemzetiségi önkormányzatok között. Ennek most egyetlen oka, feltétele van, hogy éppen milyenek az emberi kapcsolatok egy adott településen. Ha jó az együttműködés, ha van egy baráti viszony a jegyző és a nemzetiségi önkormányzat elnöke között, akkor működik, ha ez a viszony nem ennyire felhőtlen, akkor ez nem működik. Gondolom, egy ilyen rendszerben megengedhetetlen, hogy ettől függjön az együttműködés, illetve a munka minősége.

Amit én problémának látok, az az, hogy a települési önkormányzatok nincsenek érdekeltté téve abban, hogy együttműködjenek a nemzetiségi önkormányzatokkal. Nem azt akarom mondani, hogy nyűg vagyunk nekik, de semmiképpen nem az a terület, amelyik prioritásokat élvez ebben a munkában. Általában az a kolléga, kolléganő foglalkozik a nemzetiségi ügyekkel, akinek éppen van egy kis rés a munkaidejében. Gondolom, hogy ezen javítani kellene és erre ez az anyag nagyon alkalmas, hogy esetlegesen ez megfogalmazásra kerüljön. Nyilván a törvény a feladatokat a nemzetiségi elnökhöz telepítette, aki az esetek 100 százalékában társadalmi munkában látja el ezt a feladatot, nem ül ott a hivatalban, a kormányhivatalok a rossz kommunikációra panaszkodnak. Ez legkevésbé függ talán a mi oldalunktól és mindenképpen úgy gondolom, hogy ebben az anyagban javaslatot kellene tenni arra, hogy ez valamilyen formában, rendszerszinten megoldásra kerüljön.

Ugyanezt a problémát látom az iskolafenntartó, tehát a KLIK, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ esetében. Nagyon esetleges, hogy ki, hogyan ítéli meg ezt a feladatot, mármint a nemzetiségi iskoláknak például a tankönyvellátását, hogy beletartozik-e a feladatukba. Itt most a részletekbe nem szeretnék belemenni, de mindenképpen úgy gondolom, hogy ennek az anyagnak egy rendszerszerű megoldást kellene javasolni vagy arra lépéseket tenni, hogy ez kidolgozásra kerüljön, és mindazon nemzetiségi oktatást végző iskolák, melyek nincsenek az országos vagy a

helyi nemzetiségi önkormányzatok fenntartásában, egy egységes megítélést kapjanak az intézményfenntartó részéről, illetve mindenképpen érvényesüljenek a KLIK-kel szemben azok a nemzetiségi jogosítványok, amelyeket a törvény biztosít számunkra.

Kedvenc témám a színházak. A jövőre nézve reméljük, hogy ez a probléma a 2016. esztendőőtől megoldásra kerül, mindazonáltal a múltbeli hibákat ki kell elemezni és megpróbálni ezeket kiküszöbölni.

A másik ilyen problémás terület a nemzetiségi vegyes bizottságok. Azon nemzetiségek számára, ahol működnek ezek a vegyes bizottságok, kulcsfontosságú szerepet töltenek be. Sajnálatos módon - én most nem tudom, hogy minden nemzetiség esetében mikor és hogyan üléseznek ezek a bizottságok - azt tudom, hogy a szerb esetében a kormánybeszámoló időszakában egyetlen alkalommal sem ülésezett ez a vegyes bizottság, pedig a feladatait nem kell külön itt most részletezni, mind a Magyarországon élő szerbség, mind a Vajdaságban, Szerbiában élő magyarok tekintetében kiemelt fontosságú ennek a bizottságnak a működése, és úgy gondolom, a kormánynak mindenképpen nagy figyelmet kellene fordítania arra, hogy ilyen szünetek ne történhessenek és ne történjenek az ülések időpontjai között. Tudom, hogy ez kétoldalú, és függ a másik partnertől is, de úgy gondolom, ha a magyar politika, a kormányzat megfelelő aktivitást mutat, akkor a partner kormányok vagy partner országok sem tudnak hosszú távon elzárkózni ezeknek a vegyes bizottságoknak a működtetése elől.

Még egy probléma, az anyakönyvezés. Egy nagy előrelépés történt, hogy a nevek most már megjelennek kétnyelvű formában, de ebben a nemzetiségi bizottságban is többször elhangzott, hogy a cél a kétnyelvű okmányok rendszerbe állítása, bevezetése és leginkább az anyakönyvezéssel foglalkozó szakemberek képzése, hogy ne legyen probléma most, amikor a rendszer és az elektronikus anyakönyvezés erre nagyon könnyen módot ad, hogy a nemzetiségek nyelvén is történjen az anyakönyvezés és ne az anyakönyvező képzetlenségén múljon, hogy akarják, vagy nem akarják ezt a folyamatot, illetve kérésre nemzetiségi nyelven is anyakönyvezzék az eseményeket.

És ami egy hangsúlynál sokkal nagyobb probléma ebben a beszámolóban, és talán ezt ítélem én ebből a legproblémásabbnak, az a médiahelyzet. Tehát azt leírni egy kormánybeszámolóba, hogy a nemzetiségek elégedettek a média helyzetével, hogy elégedettek vagyunk és örülünk a műsoridő-változásnak és az új időpontot üdvözljük, vagy örülünk a külső gyártásnak vagy a folyamatos erőkivonásnak a nemzetiségi médiaszolgáltatásból, az nem is csúsztatás, az egyszerűen talán egy kicsit nem valóság. Tehát ezt mindenképpen úgy gondolom, ha valamit ebben a fejezetben, akkor ezt kritikusabban kell megfogalmazni, hisz ebben a bizottságban, de az ONÖSZ-nél is, tehát valamennyi nemzetiségi önkormányzatnál, valamennyi nemzetiségnél ez probléma. Van, ahol a külső gyártás, a műsoridő mindenhol, a kollégák elbocsátása mindenhol, a Rondóban 3 perc hetente.

Tehát én úgy gondolom, hogy sokkal árnyaltabban, a problémák kiemelésével és nem a szőnyeg alá söprésével kell a kormánybeszámolóban ezzel foglalkozni, mert ha úgy megy át és úgy kerül elfogadásra ez a javaslat, hogy minden rendben van, onnantól kezdve a mi törekvéseink akkor biztosan fálnak fognak ütközni. Márpedig mi szeretnénk másik műsoridőt, más sugárzási sávot, szeretnénk jobb feltételeket a gyártásnak, szeretnénk több műsoridőt és ezért kérem, hogy ezt beszéljük át, és gondoljuk át még egyszer a médiára vonatkozó fejezetet. Köszönöm szépen, és elnézést, ha egy kicsit hosszan beszéltem.

ELNÖK: Köszönöm. Kissné Köles Erika szlovén szószóló asszony kért szót.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelt Helyettes Államtitkár Úr! Főosztályvezető Úr, Osztályvezető Úr! Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy sok mindenről nem kell már beszélnem, mert a kollégám itt az imént elmondta azokat a dolgokat, amiket magam is említésre méltónak találtam volna.

Egy beszámolóval kapcsolatban mindig elég nehéz, úgymond, valamilyen értékítéletet mondani, ami elvonatkoztatott attól, amit mi szeretnénk, ami az érzelmeinket is valamilyen módon természetesen befolyásolja, márpedig a beszámolók természete az, hogy egy időszakot összefoglaljanak. Ez a beszámoló ebben a tekintetben szerintem minden kritériumnak teljes mértékben megfelel, tehát természetesen én is támogatom az elfogadását.

Amiket, úgymond, fájó pontokként kiemeltem én is, és nem mondom azt itt, hogy milyen durva csúsztatás vagy egyebek, de biztos, hogy a közmédia kérdése a mi köreinkben, gyakorlatilag, amióta ez a bizottság létezik, minduntalan napirenden van. Természetesen azért van napirenden, mert a nemzetiségek nem elégedettek a médiamegjelenésükkel, sem a nemzetiségek saját körein belül, sem pedig nyilván a többségi nemzet felé sugárzott, rólunk kialakítható képek tekintetében.

A másik - merthogy pedagógus volnék civilben - fájó pontom, hogy mind a mai napig problémákat jeleznek azon nemzetiségi oktatással foglalkozó intézmények, amelyek a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ alatt működnek, és ezek a problémák rendkívül sokszínűek. Nekem meggyőződésem egyébként, hogy a végpontokon vannak ismerethiányosságok adott esetben. Tehát amit magam tapasztaltam - az év elején készítettem egy felmérést a nemzetiségi nyelveket oktató intézmények köreiben -, hogy nagyon sokszor valóban bizonyos információhiány, adott esetben a jogszabályok nem helyes értelmezése idéz elő problémákat. Mindenesre úgy tűnik, hogy gyakran a KLIK különböző szintű - járási vagy megyei szintű - vezetősége nem kifejezetten áll, úgymond, a nemzetiségi oktatás mellé.

Tehát itt a nemzetiségi oktatásról azért azt tudjuk, hogy ez a mi jövőnk szempontjából egy nagyon sarkalatos kérdés, tehát feltétlenül fontos ennek az észrevételezése, ahogy például a felsőoktatás kérdése is. Nevezetesen, a nemzetiségi nyelvet oktatók jelenléte a felsőoktatásban, illetve az ő jelenlétük megkönnyítése, vagy például, amit én itt már említettem - a kollégáim számára minden bizonnyal unalmas -, hogy elő ne fordulhasson olyan, hogy egy soproni óvóképzőben a szlovén nemzetiségi nyelvből nyelvvizsgával rendelkező kislány nem kap pontszámot a nyelvvizsgáért, de a spanyolért kapna, holott nekünk nemzetiségi óvodapedagógusra lenne szükségünk. Ezek nyilván nem kerülhetnek bele egy ilyen beszámoló anyagába, mert adott esetben egyéni kérdések, mindenesetre azért a reális képhez hozzátartoznak.

Mindamellet szeretném azért azt elmondani itt, különösen a kollégáim számára, hogy az én anyaországomban, konkrétan Szlovéniában - most nagyon sokféle találkozáson voltam - elismeréssel adóznak Magyarországnak nemzetiségi politikájának, különösen az utóbbi 3 évben, merthogy azért nyilván követik, hogy mi történik, azzal együtt, hogy 13 nemzetiség kérdését gondolzza, úgymond, a kormányzat, tehát ezzel együtt érvényes mindaz, amit én elmondtam. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kreszta Traján román szószóló úr kért szót.

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót.

Helyettes Államtitkár Úr! Főosztályvezető Úr, Osztályvezető Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Nyilvánvaló, mindegyik nemzetiség a maga szemszögéből közelíti meg a kérdést, én is ennek megfelelően szeretném a jelentést

megközelíteni. Egyébként elfogadásra javaslom mindenképpen, még mielőtt belemennék a részletekbe.

Egy nagyon fontos dolog mutatkozik ebből a jelentésből, és egyébként tudjuk, hogy 2001-hez viszonyítva a Magyarországon élő románság létszáma nagyon nagy mértékben emelkedett, ez pontosan 141 százalékos emelkedést jelent. Nem szeretnék kitérni a számarányokra, egy dolgot viszont mindenképpen szeretnék említeni, hogy főleg a fővárosban és a főváros környékén, a főváros vonzáskörzetében regisztráltak, illetve a népszámláláskor itt vallották magukat a legtöbben románnak. Ez gyakorlatilag számunkra egy nagyon fontos tényező, mivel a mi oktatási intézményeink lent Dél-Békés környékén vannak és az úgynevezett autentikus, őshonos románok is inkább ezeken a részeken laknak, tehát Békés, Csongrád és Hajdú-Bihar megyében. Itt nekünk nagyon, de nagyon oda kell figyelni, és ezt hangsúlyozottan szeretném mondani, a nemzetiségi törvény szigorítására, a szűrők beépítésére. Tudom, hogy erről is lesz majd mód és lehetőség beszélni, de ezt mindenképpen figyelembe kellene venni, hiszen az oktatási intézményeinkben, ahogy említettem, 1000 tanuló van közel 200 pedagógussal, technikai személyzettel, és bizony, nekünk elsőrendű feladatunk az, hogy ezeket az intézményeket gondtalanul tudjuk működtetni. Ehhez természetesen olyan megfelelő szűrésre lenne szükség a nemzetiségi törvényben, ami a korábbiakban előfordult. Tehát azt én nem akarom említeni, hogy miért nem alakult meg az első országos önkormányzat, tudjuk nagyon jól, hogy a választójogi törvényt annak idején módosítani kellett, most is szükséges lenne ennek a törvénynek a szigorítására.

A vegyes bizottságot említette Lyubomir, sajnos a magyar-román vegyes bizottság évekig nem működött, most újra úgy tűnik, hogy el fog indulni ez a folyamat.

A médiával kapcsolatban - ezt is említette a kollégám -, bizony, itt annyit írtam föl magamnak, hogy vannak hiányosságok, amiket ki kellene javítani és talán még ehhez annyit hozzátenni, hogy a sajtótermékek kiadásával kapcsolatos költségekre is jó lesz odafigyelni. Én ezt bizottságunknak is a figyelmébe ajánlom, tudom, hogy majd a 2016., illetve 2017. évi költségvetésben lehet rá számítani.

Egyébként maximálisan meg voltam elégedve, és még egyszer mondom, a jelentést alkalmasnak találom arra, hogy a parlament is szavazzon erről. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hepp Mihály horvát szószóló úr!

HEPP MIHÁLY horvát nemzetiségi szószóló: Tisztelettel köszöntök mindenkit. Nem akarom ismételni a kollégáimat, tökéletesen egyetértek velük a felvetett kérdésekben, akár iskolaügyben, akár médiaügyben, viszont a horvátoknál olvastam egy dolgot, ami szintén egyáltalán nem felel meg a valóságnak, és most akkor elmondanám, hogy mi is ez a dolog.

A Pécsi Horvát Színház 2010-ben, Európa kulturális fővárosa idejében 250 millió forintot kapott arra, hogy fölújítsák és bővítsék a színházat. Hál' istennek, nem kezdtünk bele, mert ez a pénz eltűnt, tehát ma sincs meg. A 2014. évben, való igaz, hogy a magyar kormány 560 millió forintot adott a Horvát Színház építésére. Én elsétáltam az Anna utcába valamelyik nap és megnéztem, hogy hogyan is áll. A szomszédos házak össze akarnak dőlni, mert ott egy jó nagy gödröt kellett ásni az építkezéshez. Az építkezés százalékos megvalósulása körülbelül 25-30 százalék az én szerény véleményem szerint és szakemberek szerint is, és az 560 millióból hogy, hogy se, 180 millió forint van meg, tehát egynegyede az építkezésre elment, és most kellene még legalább 300 milliónak lenni valahol és ez a pénz megint elment. Most a város

megint nagyvonalúan ajánlgatja az Országos Horvát Önkormányzatnak, hogy vegyük át, nyilván nem leszünk olyanok, hogy ezt átvegyük. Tehát ez az egyik kérdés, és itt nem ártana, ha ez meg lenne említve. Érdekes módon megint a pécsi városházán tűnt el ez a lóvé.

Amit még hozzá akarok tenni a vegyes bizottsághoz - és itt a pozitív hangnemet akarom én is megütni -, hogy 4 éve már nem volt vegyes bizottsági ülés, viszont amiért nagyon nem akarják - és most nem akarok mutogatni - az anyaországban ezt a bizottsági ülést, mert a magyar kormány minden vállalását 100 százalékosan előre odaadta az óvodaépítéstől kezdve minden másra, a horvát fél viszont éppen-éppen csak pötyöggető módszerrel adja, és ezért nem akarják megtartani. Valószínűleg, talán máshol is ilyen gondok vannak.

Azt szeretném, ha ez a színházügy kicsit jobban körbe lenne járva, és hogy öntsük tiszta vizet a pohárba. Szokták mondani nekem, hogy ha te ott vagy, akkor szerezzél 180 milliót, szóval, azért nem így működik a dolog, tudjuk nagyon jól. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Hartyányi Jaroslava ukrán szószóló asszony!

HARTÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Üdvözlöm az előterjesztő urakat. Nekem van egy kérdésem a 7. oldalon szóba került dologgal kapcsolatban, de előtte szeretném elmondani, hogy nagyon alaposnak látom a beszámolót, nagyon sok statisztikai adattal van ellátva. Másrésről önök könnyebb helyzetben is vannak, hiszen itt két jelentős előrelépés történt a magyar nemzetiségi politikában, ez pedig a következő: a nemzetiségi önkormányzat támogatása jelentősen megnőtt 10 év után és megjelent egy olyan új intézmény, mint a szószólói rendszer, amivel lehet büszkélkedni.

Nagyon jól használták, azt gondolom, a Statisztikai Hivatal által biztosított adatokat és ehhez kapcsolódóan van egy kérdésem. A 7. oldalon van egy olyan, hogy nyelvhasználat és oktatás, és itt van egy táblázat a nemzetiségi köznevelésben részt vevők arányáról, ami az egy iskolában részt vevők arányát jelenti, és ide van írva, hogy kettőnél, az örménynél és az ukránnál nincs oktatás. Tehát én nem úgy fogalmaznám, ha ezt ki lehet javítani, mielőtt beterjesztik, hiszen oda kellene írni, hogy hétvégi iskolarendszerben történik az oktatás például nálunk, ráadásul nálunk az óvodai csoport oktatása is hétvégi rendszerben történik. Ez egy kicsit olyan képet alakíthat ki abban, aki erre ránéz, hogy ez a nemzetiség nem is törekszik arra, hogy anyanyelvet tanuljanak.

Mi nem fogadtuk el azt a rendszert, amit a 3 nemzetiség kiszenvedett magából, a bolgár, a lengyel és a ruszin (*Sic!*), most már látjuk utólag, már kiszenvették, kitaposták az utat - (*Közbeszólások: Görög.*) Bocsánat! A görög -, és lehet, hogy átvesszük ezt a tapasztalatot. Én úgy fogalmaznám, mivel van oktatás, tehát van ennek formája és ráadásul történelmi hagyományai vannak a hétvégi oktatásnak, ráadásul nagyon szépen produkálnak a gyerekek, emelt szintű érettségit tettek a baktalórántházai gimnáziumban tanuló nyíregyházi diákok - most már ott se tesznek, mert nemsokára megszűnik -, tehát én odaírnám, hogy hétvégi oktatás van, ha ezt még lehet javítani. Nem tudom, hogy lehet-e.

A másik - gondolom, hogy önök elküldték az országos önkormányzatokhoz a beszámolót vagy kérték előre, hogy tájékoztatassanak -, hogy én hiányolom, amit régóta mondogatok, hogy nincs megoldva az ukrán közösségnél az egyházi élet teljességének a kibontakozása. Nem tudom, hogy ezt az Ukrán Országos Önkormányzat nem írta oda, vagy nem tettek hangsúlyt rá, nekünk paphiányunk van. Az ukrán anyanyelvű istentiszteletek megvannak, de nincsen az a pap, aki itt jogosan

tartózkodna Magyarországon, és ezt nem tudjuk megoldani a magyarországi görög-katolikus egyház engedélye nélkül, hiszen az a pap görög-katolikus lenne. Tehát azt nem tudom, hogy ez miért nincs kimutatva itt, de én ezt már többször sérelmeztem.

Egyébként a beszámolót én is javasolni fogom elfogadásra, de ezekkel a korrektúrákkal, ha ezeket még bele lehetne tenni. Szeretnénk, ha rólunk nem ilyen kép alakulna ki, mintha egyáltalán nem is tanulnák az ukrán nyelvet, hanem más kép. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Mielőtt folytatnánk, csak annyit jegyzek meg röviden, hogy ez a magyar kormány kész, az Országgyűlés számára benyújtott beszámolója. Erről mi tárgyalunk, természetesen véleményt mondhatunk, gondolatokat ébreszthet bennünk, nyilván az általános és részletes vitában ezeket el is mondjuk, de végül is arról döntünk aztán, hogy vagy javasoljuk elfogadásra vagy nem, mi még csak nem is döntünk róla.

Ritter Imre német nemzetiségi szószóló! (*Giricz Vera: Én voltam előbb.*) Bocsánat, akkor felírom. (*Ritter Imre: Tessék! - Giricz Vera: Köszönöm.*) Giricz Vera ruszin szószóló asszony!

GIRICZ VERA ruszin nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen.

Üdvözlöm a vendégeinket. Itt természetesen egy nagyon precízen, nagy odafigyeléssel és nagy empátiával összeállított beszámolót olvashatunk. Tulajdonképpen itt nagyjából sokan vagyunk, akinek az adatai alapján készült ez el, hisz nem a plafonról vett adatok vannak benne, hanem én emlékszem rá, hogy igen, ez így van, amióta kötelezi a törvény a kormányt a kétéves beszámolóra, hogy az országos önkormányzatok, azok elnökei adják meg az alapadatokat és az anyagot a beszámolóhoz, ez természetes. Nálunk itt hál' istennek, minden rendben van, és én gratulálni szeretnék ehhez a beszámolóhoz és természetesen támogatom.

Egyetlen dolog, a „Nemzeti Művelődési Intézet” fejezetben nagyon elegánsan a 2012-es úgynevezett újjászervezést követően elcsúszott egy közismert tény, ez a probléma a mai napig nincs orvosolva. Az új igazgatónő - nem tudom, milyen Magdolna, a vezetéknevére már nem emlékszem - egyik napról a másikra kijelentette, hogy neki nincs szüksége a nemzetiségi szakértői bizottságra - ugye, emlékeztek rá? -, amelyik olyan bizottság volt, ahová tízegynéhány éven át az országos önkormányzatok delegáltak tagokat, és ők foglalkoztak a nemzetiségi ügyekkel, a kiírásokkal, a pályázatokkal és a Pro Cultura-díj odaítélésével. Tehát a 13 nemzetiséget érintő Pro Cultura-díj egy személy kezébe került. Érdeklődésemre azt a választ kaptam annak idején, hogy önhatalmúlag, senkivel nem konzultálva kijelentette, hogy nem tart igényt ennek a bizottságnak a létezésére. Most úgy hallottam, változások vannak a vezetésben, szeretnék érdeklődni, hogy tulajdonképpen visszaáll-e ez a bizottság, mert azért el nem tudom képzelni, hogy a Kossuth-díjat valaki egyedül odaítéli. Ez nálunk egy nagyon fontos díj, hisz a nemzetiségekért díjaknak tudjuk, hogy nagyon korlátozott a száma és ez egy olyan plusz díjazás volt, amely az emberek erkölcsi és nemzetiségi hozzáállását erősítette. Szerintem ezzel a problémával foglalkozni kéne. Ez most már így elegánsan benne marad, de aki a nemzetiségi életben részt vesz, nyilván hiányolni fog ebből bizonyos magyarázatokot, hogy mi is ez az úgynevezett újjászervezés. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Ritter Imre német nemzetiségi szószóló úr!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen.

Próbálom röviden, de mégis három mondat kell elé általánosságban. Egyrészt, ha kicsit patetikus lennék, azt mondanám, hogy föl kellene állni és egyperces néma felállással adózni annak, hogy az a több évtizedes tetszhalott állapot, amelyben a Magyarországon élő nemzetiségek dolgoztak, az gyakorlatilag megszűnt és magunk mögött tudhatjuk. Ez azért nagyon lényeges, mert a hétvégén volt egy 3 napos Jugend-konferencia Baján, ahol 30 rendkívül értelmes, abszolút motivált fiatal különböző munkacsoportokban - oktatás, média, politika, nemzetiségek, kultúra - előbb külön-külön, végül együtt dolgoztak, és még belőlem is, aki csak megfigyelőként voltam ott, igazából olyan ötleteket, gondolatokat hozott elő, hogy hazafelé Bajáról azon gondolkodtam, hogy a fenébe nem jutottam el eddig ilyen kézenfekvő, azt gondolom, nagyon komoly javaslatokhoz. Egyszerűen azért, mert a korábbiakban nélkülünk valakik, valahol hoztak valamilyen döntéseket rólunk, utána attól függően, hogy az jó, kevésbé jó vagy rossz volt, lehetett szidni vagy dicsérni, de igazából érdemi ráhatásunk nem volt. Az ember mindig a pillanatnyi lehetőségeiből, feltételeiből indult ki és ez szinte gúzsba kötött.

Amikor elolvastam ezt a beszámolót, mérhetetlen jó érzés volt, hogy bármelyik részét néztem - akár az anyagi támogatásokat, akár a menet közbeni törvénymódosításokat, akár a választással kapcsolatos dolgokat vagy bármelyik részét -, abban egyértelműen benne volt mindenhol a nemzetiségek akarata, a nemzetiségi bizottság és a szószólók munkája. Mielőtt valaki ezt félreértené, nem magunkat akarom fölemelni, csak azt kihangsúlyozni, hogy van értelme mindenkinek, van értelme ezeknek a srácoknak is, hogy dolgozzanak, hogy merjenek álmodni, mert van lehetőségünk beleszólni a saját életünkbe és ez egy óriási pozitív változás.

Minden más meglévő konkrét hiányosság ellenére bennem igazából, ahogy végigolvastam, ismerve a jelenlegi helyzetünket és azt a pozitív változást, amit az utóbbi 2-3 évben a magyar politika minden területén hál' istennek érzékelünk, az egyértelmű megállapítás volt - egy mondatban -, hogy mérhetetlenül sok munkánk lesz a következőkben s mérhetetlenül nagy felelősség, mert rajtunk múlik elsődlegesen, hogy mit, hogyan dolgozunk ki, mit és hogyan teszünk le az asztalra és hogyan tudunk továbblépni. Ebben szeretném megköszönni a minisztériumnak és valamennyi jelen lévő és jelen nem lévő úrnak a segítségét is, azt hiszem, hogy mindenképpen egy hajóban evezünk és minden egyes előrelépés, minden siker közös ezen a területen.

Nem ismételve senkit és a konkrétumokba nem is belemenve, de aláhúzva, amivel a helyettes államtitkár úr kezdte, a népszámlálás részét, azt gondolom, hogy kezd egyértelművé válni az, hogy a népszámlálási adatokat alapul venni többek között a finanszírozásnál és egyebeknél, nem helyes állapot. Hál' istennek a regisztrációnál is nagyon komoly előrelépés volt és a regisztrációs adatok alapulvétele sokkal aktuálisabb, sokkal reálisabb úgy a választásnál, mint a finanszírozásnál, és erre majd mindenképpen vissza kell térni, már csak azért is, hiszen a népszámlálásnál közel másfél millió ember, mivel nem volt kötelező, nem töltötte ki. Abszolút egyértelmű, tényszerűen igazolható, hogy azokon a településeken, ahol a népszámlálási biztosok között nemzetiségiek is voltak, és odafigyeltek erre, nagyságrendileg többen vallották magukat német nemzetiségűnek, mint azokon a településeken, ahol a jegyző gyakorlatilag ezt nem tette lehetővé és fel sem tették a kérdéseket, mivel nem volt kötelező rá válaszolni. Nagyságrendi különbségek vannak konkrét összehasonlítás alapján a települések között, ugyanakkor viszont a regisztráció ezt a kérdést megoldja.

A másik, amit alá szeretnék húzni a médiahelyzettel kapcsolatban, hogy az MTVA-nak a Magyarországon élő nemzetiségekkel kapcsolatos tevékenysége kritikán aluli. Egyes MTVA-vezetők olyan dolgokat engednek meg maguknak - holott a média legfontosabb belső szabálya lenne az, hogy ne hazudj, és ne vezess félre -, ami

döbbenetes. Nem kívánok rá több szót vesztegetni, azt hiszem, Lyubomir is elmondta, tarthatatlan állapot az, ami az MTVA magyarországi nemzetiségekkel kapcsolatos tevékenységében nagyon sok vonatkozásban van.

Végül egy mondat, részemről azzal zárnám, egyértelmű, hogy a következő években a köznevelésnek az anyanyelv megőrzése, visszaadása és ápolása lesz az első számú és legfontosabb feladata. Ebben kérném mindenkinek a segítségét a továbbiakban is - tudom, hogy az másik államtitkárság -, mert ezen a területen rendkívül gyorsan, nagyon nagy léptekkel kell hogy előremenjünk ahhoz, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek megtarthassák a hagyományaikat, identitásukat és a bizottság munkájának is legyen ereje.

A magam részéről természetesen elfogadásra javaslom a beszámolót minden elmondott észrevétel ellenére is, és még egyszer köszönöm a jelenlévőknek és köszönöm a magyar politikának is azt, hogy az elmúlt 2-3 évben hosszú évtizedek után végre más útra lépett és más gyakorlatot folytat, mint a korábbiakban. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Farkas Félix roma szószóló úr, a bizottság alelnöke kért szót.

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Én is nagyon nagy szeretettel és tisztelettel köszöntöm önöket. Helyettes államtitkár úrhoz lenne nekem egy kérdésem azzal együtt, hogy elolvasva az előterjesztést, először is köszönetet mondok a korrekt számokért, hisz a romáknál is ugyanazok az eredmények jöttek ki a népszámlálási adatok szerint, mint amit önök leírtak, úgyhogy látszik, hogy komolyan vesszük, és egyre többen kérik, hogy ehhez a nemzetiséghez tartozzanak azok az emberek, akik eddig ezt nem vállalták fel. Illetve fontos, hogy az a nagyon sok dolog, amit együtt az országos önkormányzat és a minisztérium megvalósított - az előző vezetésre gondolok most, a Flórián vezette Országos Roma Önkormányzatra -, és nagyon sok programnak a lebonyolítása, hála a jó istennek, eredménnyel zárulhatott, itt mégis egy kérdés csak felmerült bennem, ez pedig a színházak kérdése. Tudjuk, hogy a hazai romáknak nincs saját színházuk, de itt az előterjesztés szerint, azt írják, hogy a kormányzati tervek között szerepel ennek a kérdésnek a megoldása is, ha erről kaphatnék valami bővebb tájékoztatást, mert itt erről csak ennyi van.

A másik viszont a helyi nemzetiségi önkormányzatok részére szervezett képzés, amit én jómagam, mondjuk, Borsod megyében nem nagyon tapasztalok, hogy lenne, ellenben nagyon jól működött az a rendszer, amikor úgymond, a MACIKA-pályázatok voltak kiírva és a „Közéleti szakemberképzés” című pályázatra lehetett jelentkezni, és ott azok a civil szervezetek vagy kisebbségi önkormányzatok önmaguk szervezték meg ezeket a tájékoztatásokat, képzéseket. Úgy gondolom, hogy mindig nagyon nagy létszámot ölelt ez fel, szakemberek érkeztek oda tájékoztatást adni - mondjuk, éppen nálunk, Borsod megyében a közigazgatási hivatalból vagy a minisztériumból jött valaki -, és nagyon hasznosak voltak, én úgy gondolom, fel tudtuk készíteni akkor a kisebbségi önkormányzati vezetőket a munkájuk ellátására. Most ugyanezt sajnos nem látom, nem tapasztalom, úgyhogy ebben kérnék szépen majd erősítést. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Koranisz Laokratisz görög szószóló úr!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót.

Tisztelettel köszöntöm helyettes államtitkár urat, főosztályvezető urat. Én is elfogadásra javaslom ezt a beszámolót. Ami a görög nemzetiséget illeti, átolvasva az anyagot, nagyon részletes, nagyon jó az anyag. Bármelyik ünnepségünkön, amikor megjelenik a diplomáciai testület vagy valamelyik görög kormánytag, és értesül, hogy a magyar állam az utolsó 3 évben mennyit tett nemcsak a nemzetiségek, de főleg a görög nemzetiség, az oktatás és kultúra megtartásáért, mindig elismeréssel adóznak ennek a tevékenységnek és én a testületnek.

Még annyit tudok mondani, hogy valóban a két fő téma, amelyben különbözünk, ez tulajdonképpen a média, amit már Lyubomir és Ritter Imre részletesen említett. Természetesen a következő beszámoló, mely két év múlva következik, bővebb lesz, főleg azzal, hogy a nemzetiségi szószólók munkáját illetően meg tudtak duplázódni azok a támogatások, amelyek az oktatásra és az identitásra vonatkoznak. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kissné Köles Erika szlovén szószóló asszony!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelettel kérek elnézést, amiért újra megszólalok, de a puskámat nem figyeltem már a végén és nekem föl volt írva még ide egy témakör, nevezetesen az anyanyelvű hitélet kérdése, amely területről körülbelül egy oldalnyi vagy annál kicsit bővebb terjedelmű az összefoglaló. Viszont amit én nagyon komoly problémának látok az anyanyelvű hitélet terén, egyrészt a lelkészek, a mi esetünkben egészen konkrétan nincsen szlovén papunk pillanatnyilag a térségben. A másik dolog, amit viszont nagyon hasznosnak tartanék -, ugyan református költő írta a templomról, az iskoláról és a magyar nyelvről, hogy templom és iskola hiányában meg fog szűnni egy nemzetiségi közösség -, ez számomra azt jelenti, hogy igazában az előrelépést az eredményezné, ha meg tudnánk oldani például a hitoktatás kétnyelvűségét vagy netalántán, ahol erre lehetőség van, az anyanyelvű hitoktatást. Tehát feltétlenül gondolom - nyilván nem ennek az anyagnak, mert világosan látom, hogy ez az anyag összefoglal egy dolgot, egy elmúlt dolgot -, hogy szem előtt kell tartanunk ennek a kérdésnek valamilyen kezelését. Gondolom, ez nemcsak minket érint, hanem más nemzetiségek esetében is vannak azért itt még elvarratlan szálak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Ha megengedik, szlovák nemzetiségi szószólóként én is elmondanám röviden a véleményemet. Azt hiszem, hogy a közel két évtized alatt, amióta ilyen jelentések, országjelentések, kormányjelentések készülnek, kiforrt ennek a beszámolónak a szerkezete, struktúrája, tehát ezt ismerjük, magunk is országos önkormányzati elnökként dolgoztunk ezen. Ez a beszámoló is követi már a bevált szerkezetet, és éppen ettől valóban azt lehet mondani, hogy alapos, minden fontos területet érint.

Ennek a beszámolónak az egyik hátránya az, hogy 2015 februárjában lezárult, mi pedig már ismerjük sok területen az utóéletét is akár a média területén vagy bármi mást is említhetnénk. Tehát nyilván még teljesebb képet látunk és vannak esetleg olyan tendenciák, amelyekről már akkor tartottunk, de lehet, hogy nem kaptak ebben a beszámolóban még kellő súlyt vagy éppen talán nem kifejezetten a nemzetiségek álláspontját képviselik. Ezzel kapcsolatban meg is kérdezném, nyilvánvaló, a beszámoló is tartalmazza, hogy az országos nemzetiségi önkormányzatok, más testületek, intézmények részt vettek a beszámoló összeállításában, de vajon például az országos nemzetiségi önkormányzatok a kész beszámolót látták-e, azt véleményezték-e, volt-e valamilyen egyeztetés velük, hiszen lehet, hogy számos itt felvetett problémát talán ki lehetett volna küszöbölni.

Mindenképpen pozitívnak tartom, ami itt elhangzott, és végül is a kormány maga is profitálhat most már abból, hogy a finanszírozásban új, jelentős lépéseket tett, hiszen már meg lehet említeni a 2013-as, 2014-es változatlan helyzet mellett azt, hogy 2015-ben már pozitív irányba fejlődött például a nemzetiségi terület finanszírozása. Tehát ezt mi magunk is megjósoltuk, hogy ez olyan dolog, amivel később valóban pozitívabb képet festhet nemzetiségi politikájáról a magyar kormányzat, ezt is meg is teszi és ez teljesen jogos.

Fontosnak tartom, eleinte kicsit csalódtam, mert úgy éreztem, hogy nem kap kellő súlyt, hangsúlyt a magyarországi nemzetiségek szószólói rendszere, bizottságunk, de végül is a „További feladatok” fejezetben részletesebben is foglalkoznak a bizottság munkájával, egyes eredményeivel, ezt pozitívnak tartom. Jónak tartom a felvázolt aktuális feladatokat, a nemzetiségi joganyag, a nemzetiségek jogairól szóló törvény szükségyszerű módosítását, átdolgozását, és ebben nyilván mi is számítunk az önök és önök is számíthatnak a mi együttműködésünkre. Röviden ennyi volt.

Volt-e még további jelentkező? Átveszem most már az ülésvezetést. *(Jelzésre:)* Csúcs Lászlóné, Halina asszony lengyel nemzetiségi szószóló.

DR. CSÚCS LÁSZLÓNÉ lengyel nemzetiségi szószóló: Csak a magyarországi lengyelekről szeretnék szólni. Az igaz, hogy mi nem rendelkezünk lengyel-magyar vegyes bizottsággal, viszont nekünk van, most lesz a 10. évfordulója a lengyel-magyar barátság napjának, ami igazából nem nap, hanem 3 napos összejövétel, amit a két parlament, a Szejm és az Országgyűlés szavazott meg, ami szerintem biztosan nem ér kevesebbet, mint a vegyes bizottság, mert ezeknek a témái nemcsak a kulturális események, de a gazdasági események is, és ami számunkra nagyon fontos, a testvérvárosi kapcsolatok építése. Ennek valahogy itt sehol nincsen helye, úgyhogy szeretném, ha valahogy bekerülne, mert mi nagyon nagy eredménynek tartjuk, hogy ez van. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Úgy látom, hogy aki szándékozott, elmondta az észrevételeit, véleményét, átadom a szót helyettes államtitkár úrnak, hogy reagáljon a felvetett kérdésekre.

Válaszadás, reagálás

FÜLÖP ATTILA helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen, elnök úr. Megpróbálok, ha lehet, akkor csoportosítva és több kérdésre együtt, az időkeretet némileg rövidítve, kihasználva válaszolni a kérdésekre.

Először is, ami, azt gondolom, hogy nagyon fontos, de elnök úr erre már válaszolt helyettem is, hogy ez az anyag a kormány által elfogadott és benyújtásra került anyag. Értelemszerűen egy 200 oldalas anyagban biztos, hogy mindenki talál valamilyen pontosítanivalót, én mégis ebben a megértést szeretném kérni, a mi részünkről ebben nem áll módunkban módosítani, hiszen ez egy benyújtott anyag, amelyről most szó van, de ettől függetlenül természetesen a kollégáimmal együtt mi is felvezettünk mindent, már csak azért is, hogy a következő beszámolóknál ilyen félreértések ne legyenek, vagy plusz információk bekerülhessenek.

Az anyag természetesen be lett mutatva - nekünk kötelességünk is államigazgatási eljárás keretében mindezt megmutatni az országos önkormányzatok részére - mind azoknak, akik az összeállításban részt vettek, mind, amikor volt egy kész anyag, akkor a kész anyag meg lett mutatva, tehát előzetesen ez valóban véleményezésre került.

Amik itt felmerültek, és most eltekintve attól, ami épp formai vagy tartalmi észrevétel, tehát az anyag sajnos, nem sajnos, egy beszámoló, tehát csak egy pillanatképet rögzít, hogy 2013 februárjától 2015 februárjáig mi minden történt, viszont arra nem vállalkozik és nem is feladata, hogy megoldást keressen bizonyos, szerintünk is adott esetben meglévő problémákra. Erre a megoldást valószínűleg a következő időben kell megtalálni, de azért mégis én egy mondatban még egyszer megismételném, hogy nagyon szépen megköszönöm mindenkinek az észrevételt, azt is, hogy előzetesen támogatásáról biztosította. Mi is megköszönjük a bizottság munkáját, hiszen az itt leírt folyamatok, akár a költségvetés növekménye azért nagymértékben nyilvánvalóan a szószólói intézménynek is köszönhető, úgyhogy azt gondolom, hogy ebből a szempontból nyilván ez csak egy visszamutatás önök felé.

Ha egy kicsit részletesebben szabad egy-két kérdésbe belemenni - itt az együttműködés szóba került -, nem jó az, ha egy nemzetiségi önkormányzat arra van utalva, hogy milyen a helyi önkormányzattal való emberi viszony és hogyan működik. Mi ebben a kérdéskörben a kormányhivatalt is kerestük és tervezzük a következő héten is, már csak azért is, mert 2016-tól a települési önkormányzatok finanszírozása és beszámolási kötelezettsége változik, és biztos, hogy ez az egymásrataltság ebből a szempontból még szorosabb lesz. Tehát ha a nemzetiségi önkormányzat és a települési önkormányzat nem tudja ezeket megcsinálni, akkor abból utána később lesz nagyobb bonyodalom. Itt biztos, hogy a helyi önkormányzatokkal, a jegyzővel való együttműködés kiemelt kell hogy legyen, ezért nem titkoltan rajtuk keresztül is szeretnénk megkeresni és elérni a nemzetiségi önkormányzatokat, hogy ezt az együttműködést lehetőleg minél inkább tető alá tudjuk hozni.

A színházak, ami több esetben szóba került: szintén a bizottság munkájának köszönhetően a jövő évi költségvetés a színházaknál már tartalmaz nemzetiségi vonatkozásban is egy külön költségvetési sort, 100 millió forintot. Erről beszéltünk korábban is, hogy az itt meglévő és a másik ágon meglévő színházi támogatást, a mi távlati tervünk, hogy szeretnénk lehetőség szerint együtt kezelni és azt a körülbelül 200 millió forintot valamilyen egységes eljárásrend szerint odaadni, pont azért - az elején a civil szervezeteknél szóba jött a késői finanszírozás -, hogy ne késői finanszírozás legyen, hanem lehetőség szerint minél hamarabb megkapja valaki, főleg akkor, hogyha ez neki a működéshez, a mindennapi működéshez szükséges finanszírozást jelenti.

A KLIK-kel kapcsolatban és az iskolákkal, a nemzetiségi iskolákkal kapcsolatban: mi megkerestük ezzel kapcsolatban az oktatási államtitkárságot, és én azt is szeretném kérni, hogy ha bármilyen kérdés felmerül, ami adott esetben a nemzetiségekhez tartozik, de egy másik szakmai államtitkársághoz tartozhat, legyen az kultúra, legyen az oktatás, akkor mi és a kollégáink természetesen azért vagyunk és készséggel állunk rendelkezésre, hogy hadd kapjunk erről értesítést, hadd kapjunk erről információt, akkor mi is megpróbálunk segíteni, akár önkormányzattal, akár állami szereplővel felvenni a kapcsolatot, és hátha akkor az információátadásból könnyebb megértés és gyorsabb megoldás tud születni.

A színházakkal kapcsolatban, a roma színházzal kapcsolatban én csak azt írtam föl, hogy a színjátszó csoportok támogatása idén is megoldott, illetve működik, de hogy ezután ez hova fog fejlődni, én erről nem tudok most konkrétumot mondani. Valószínűleg ennek örvéen vagy ennek apropóján került be az anyagba és ez ugyanúgy igaz, mint ahogy az elnök úr mondta a média kapcsán. Nem szeretném ezt se megkerülni, most itt az anyagban megnéztem pontosan, a februári állapotokban az került feltüntetésre, hogy ott még az átszervezésről van szó, hiszen akkor még arról volt szó, azóta eltelt fél év és azóta újabb tapasztalatok vannak. Nyilván nem azt fogom mondani, tőlünk ez bizonyos szempontból független, de a kommunikáció

megteremtésében vagy a probléma becsatornázásában természetesen a továbbiakban is szeretnénk segíteni, és ha erre bármilyen fórumon vagy bármilyen alkalommal sor kerül, akkor természetesen állunk rendelkezésre. Az anyag azért ezt tartalmazza, mert nem tud kilépni abból, hogy ez egy lezárt időszak. Azóta vannak új tapasztalatok, amik lehet, hogy kicsit felülírják ezt a tapasztalatot, de ez volt a kötelezettségünk.

A végén a hitéletről is szeretnék egy mondatot mondani, mert itt szóba jött az anyanyelvi hitélet lehetősége. Nemcsak azért, mert az államtitkárságon a hitélet, az egyház és a nemzetiségi terület egybetartozik - lehet, hogy nem véletlenül van ez így -, de általában minden nemzetiségnél kifejezetten, kiemelten fontos a hitélet megélése és a hitélet biztosítása, úgyhogy azzal kapcsolatban fontos - korábban is beszéltünk arról és változatlanul szeretném fenntartani -, hogy főleg az anyanyelvi hitélet megélésének a lehetősége biztosított legyen, gondolva itt elsősorban arra, hogy legyen olyan pap, legyen olyan lelkész, aki eléri a híveket, aki tud az ő nyelvükön szólni. Ebben lehetőség szerint mi is tudunk segíteni, akár egy olyan pap odahelyezésével, akivel meg tudjuk mi keresni adott esetben az egyházmegyéket, hogy ezzel segítsék a nemzetiséget, akkor ezúton is kérem a szószóló asszonyokat és urakat, hogy ezt tegyék meg irányunkban, mert mindenképpen kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a nemzetiségeknek a hitélet minden irányból való biztosítását a mi eszközeink szerint segíteni és előmozdítani tudjuk.

Az elmondottakkal kapcsolatban egyrészt fölírtunk mindent, amit köszönünk szépen, további feladatokként is értelmezve, másrészt előzetesen is köszönjük a támogatást, és szeretnénk azt mondani, hogy bármilyen felmerülő nemzetiségi kérdésben állunk rendelkezésre, prioritásként tekintve azt, hogy jövőre a civil szervezetek úgy tudjanak elmenni nyáron, hogy náluk van a megítélt és elnyert támogatás összege. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen helyettes államtitkár úr válaszait és tájékoztatását is. Tájékoztatom a bizottságot, hogy a házszabályi rendelkezések 84. § (5) bekezdése alapján a kormánynak a nemzetiségek helyzetéről készített beszámolója általános vitájában a nemzetiségeket képviselő bizottság által kijelölt előadó a kormány-előterjesztő után felszólalhat, felszólalásának időkerete 15 perc, ha kisebbségi vélemény is kialakulna a bizottságban, akkor arra 7 percet kell biztosítani.

Mindenki megkapta a bizottság állásfoglalás-tervezetét, amelynek lényege az, hogy az Igazságügyi bizottsághoz hasonlóan a bizottság támogatja a beszámoló elfogadását és természetesen az általános vitában részt veszünk. Kérdezem, hogy a bizottsági állásfoglalással kapcsolatban van-e valakinek kiegészítése, más véleménye. *(Nincs jelentkező.)*

Határozathozatal

Ha támogatjuk az állásfoglalás-tervezetet, kérem, hogy szavazzunk kézfeltartással. Aki támogatja, szavazzon! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat, ellenszavazat és tartózkodás nem volt. Tehát egységes álláspontot alakítottunk ki, amelyet az általános vitában a bizottság kijelölt előadója képviselhet.

Kérdezem, hogy ki kívánja képviselni ezt a bizottsági véleményt. *(Jelzésre:)* Alexov Lyubomir szerb szószóló úr. Van-e más? *(Varga Szimeon: Besegítek, ha szükséges.)* Varga Szimeon bolgár szószóló úr jelentkezett még. Örülök az aktivitásnak. Van-e még esetleg erre jelentkező? *(Közbeszólások: Miért, mennyi kell? – Ritter Imre jelentkezik.)* 15 perc áll rendelkezésünkre természetesen az általános vitában, majd a részletes vitában is ezt majd később megoldjuk, illetve kétperces felszólalásokra is természetesen van lehetőségünk, hiszen nemzetiségi napirendi pontról van szó. *(Ritter Imre: Akkor én maradok a kétpercesre.)* Rendben van.

Tehát aki támogatja, hogy bizottságunk egyik előadója Alexov Lyubomir szószóló úr legyen, kérem, szavazzon kézfeltartással! (Szavazás.) Igen, teljes támogatottság, 13 igen, ellenszavazat és tartózkodás nem volt.

Aki támogatja, hogy Varga Szimeon ugyancsak képviselje a bizottság véleményét, szavazzon kézfeltartással! (Szavazás.) Ugyancsak 13 igen szavazatot láttam, tartózkodás és ellenszavazat, úgy látom, nem volt. Tehát 13 támogató szavazattal ezt is jóváhagytuk. Köszönöm szépen.

A második napirendi pontot ezzel lezárom. Megköszönöm helyettes államtitkár úrnak és munkatársainak, hogy a rendelkezésünkre álltak és tájékoztatták a bizottságot, kiegészítve a napirendi pontot. További jó munkát kívánunk! Viszontlátásra!

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény módosításáról szóló T/7389. számú törvényjavaslat (Döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról)

Harmadik napirendi pontunkra térünk át. A harmadik napirendi pont a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat, döntés bizottsági önálló indítvány benyújtásáról. (A meghívott vendégek és több szószóló távozik az ülésteremből.) Kérem, hogy ne menjünk ki, mert egy kis időszorításban vagyunk, hiszen fél 5-ig jeleznünk kell a bizottság döntését, hogy döntött-e a bizottság önálló indítvány benyújtásáról, akkor a törvénykezés munkájában normál tárgyalási folyamatban tudja tárgyalni a Ház ezt az indítványunkat.

A törvényjavaslat tervezetét kiküldtük a bizottság tagjainak. Két héttel ezelőtt tárgyaltunk az egyeztetésről, erről a javaslatról és abban maradtunk, hogy további egyeztetéseket is lefolytatunk. A Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal, Fónagy államtitkár úrral és munkatársaival, valamint az Állami Vagyonkezelő Zrt. igazgatójával ezt az egyeztetést is lefolytattuk, ugyancsak felvettük a kapcsolatot az Országgyűlés Hivatala kodifikációs főosztályával. Tehát azóta, a két héttel ezelőtti bizottsági ülésünk óta a javaslat, mint azt a bizottság tagjai is láthatják, némileg módosult, kiegészült, és azt hiszem, elmondhatjuk azt is, hogy szakszerűbbé vált.

Örömmel üdvözlöm körünkben dr. Horváth Nóra főosztályvezető-helyettes asszonyt a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumból, valamint dr. Hetei Tibor jogi referens urat szintén a tárcától, egyébként ők is a segítségünkre voltak a törvénymódosító javaslat formálásában.

Kérdezem az előterjesztőt, Varga Szimeon bolgár szószóló urat, hogy kívánja-e az előterjesztését ebben a formában kiegészíteni vagy véleményt mondani róla. Tessék!

Hozzászólások

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Köszönöm, elnök úr, a szót. Kiegészíteni most már nem kívánom, mert úgy gondolom, hogy kellő munkával és végül is hosszú idő után sikerült egy olyan törvényjavaslatot készíteni, amely a nemzetiségeket, úgymond, talán a helyén tudja kezelni. Tehát kiegészítenivalóm nincs, a véleményem az, hogy ez a megfogalmazás, ami most belekerül a törvényjavaslatba, méltán tükrözi, hogy a nemzetiségi önkormányzatok közfeladatot látnak el az országos önkormányzatokkal egyetemben, és hogy nagyon fontos dolog, hogy nevesítve legyenek itt, a nemzeti vagyonról szóló törvényben. Úgyhogy az előzetes munka, ami folyt a Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel és a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal, úgy gondolom, hogy pozitív. A továbbiakban én még szükségesnek látnék egy utolsó véleményezést a frakciókkal egyetemben ez ügyben, hogy a

törvényjavaslat így kerül benyújtásra. Én ezt vállalom, és bízom benne, hogy az Országgyűlés minél előbb tárgysorozatra tudja venni és tud erről dönteni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e észrevételük az indítványhoz. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincsen, akkor szeretném megkérdezni a tárca, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium képviselőit, hogy kívánják-e kiegészíteni az előterjesztést. *(Dr. Horváth Nóra feláll: Köszönöm a szót, elnök úr.)* Tessék helyet foglalni a mikrofonnál! Dr. Horváth Nóra főosztályvezető-helyettest asszonyt üdvözlöm.

DR. HORVÁTH NÓRA (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Köszönjük a lehetőséget, elnök úr. Igazából, mivel ez még nem egy benyújtott törvényjavaslat, de ami ezek szerint nagyon hamar a parlament elé, az Országgyűlés részére benyújtásra kerül, így nyilván kormányálláspontot nem tudunk mondani. Amit a korábbi egyeztetésen is kifejtettünk, az NFM szakmailag mindenképpen támogatja az elkészült törvényjavaslatot és ezt egy jó iránynak tartjuk annak érdekében, hogy a nemzetiségek közfeladat-ellátása a jövőben is biztosított legyen.

ELNÖK: Köszönöm szépen és köszönjük szépen a segítségüket, szakmai támogatásukat is.

Határozathozatal

Mivel bizottsági hozzászólásra nem jelentkezett bizottsági tagunk, akkor döntünk az önálló indítvány benyújtásáról. Aki támogatja, hogy a mellékelt önálló indítványt benyújtsa bizottságunk, kérem, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 12 igen szavazatot látok. Hiányzik valaki? *(Közbeszólások: Giricz Vera.)* Tehát 12 szószóló van jelen, 12 igen szavazattal elfogadtuk, ellenszavazat és tartózkodás nem volt. Köszönöm szépen. Tehát az önálló indítványt bizottságunk benyújtja.

Döntés az előterjesztő személyéről: javaslom Varga Szimeon nemzetiségi szószóló urat. Szimeon, vállalod a feladatot? *(Varga Szimeon: Vállalom.)* Köszönöm szépen. Van-e más javaslat, jelentkező? *(Nincs jelentkező.)* Nincsen. Aki egyetért Varga Szimeon bolgár szószóló személyével, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 12 igen szavazat, ellenszavazat és tartózkodás nem volt, egyhangúlag támogattuk. Köszönöm szépen.

A harmadik napirendi pontot lezárom. Az indítványt még a mai napon benyújtjuk.

A negyedik napirendi pont, az országos önkormányzatok elnökeinek meghallgatása előtt 5 perc technikai szünetet szeretnék elrendelni, hogy aláírhassam a benyújtási okmányt és elindíthassuk a folyamatot. 15 óra 5 perckor folytatjuk a munkát.

(Rövid szünet)

Országos nemzetiségi önkormányzatok elnökeinek meghallgatása

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Folytatjuk munkánkat. Megállapítom, hogy 12 szószólótársunk van jelen, 12 bizottsági tag részvételével folytatjuk a munkát. *(Közbeszólások: Mindenki itt van!)* Igen, természetesen itt van a 13. tagunk is, de jelenleg 12-en vagyunk a teremben.

Rátérünk negyedik napirendi pontunkra, amelynek keretében folytatjuk az országos nemzetiségi önkormányzatok elnökeinek meghallgatását. Köszöntöm Rónayné Slaba Ewa asszonyt, az Országos Lengyel Önkormányzat elnökét és

dr. Borhi Zoltán urat is, a hivatal jogászát. Megkérem, tisztelt elnök asszony, hogy tájékoztasson bennünket önkormányzatuk, az országos nemzetiségi önkormányzat munkájáról és a lengyel nemzetiségi közösség helyzetéről. Átadom a szót.

Rónayné Slaba Ewa tájékoztatója

RÓNAYNÉ SLABA EWA elnök (Országos Lengyel Önkormányzat): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Szószólók! Engedjék meg, hogy néhány elengedhetetlen számadattal kezdjem közösségünk bemutatását, de mivel van egy kis anyagom, tudom, hogy itt szavazni kell, hogy elfogadják ezt, mert utána szeretném bemutatni. Tehát kérem ezt elfogadni, mert érdemes lesz, gondolom.

ELNÖK: Tehát elnök asszony szemléltetni szeretné a beszámolóját. Időközben kiegészültünk, 13 fővel vagyunk jelen. Kérem, aki jóváhagyja, egyetért azzal, hogy a szemléltetés megtörténjen, szavazzon kézfeltartással. *(Szavazás.)* 13 igen szavazat, ellenszavazat és tartózkodás nem volt. Parancsoljon, elnök asszony.

RÓNAYNÉ SLABA EWA elnök (Országos Lengyel Önkormányzat): Elnézést, de olvasni fogom, mert nekem úgy jobb.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 3049 személy vallotta magát lengyel anyanyelvűnek, míg lengyel nemzetiségűnek 5730 fő. Ugyanezen adatok a 2001-es népszámláláskor: lengyel anyanyelvű 2580 fő volt, lengyel nemzetiségű pedig 2962 fő volt, tehát mindkét adat szignifikáns növekedést mutat. Jelentős a Magyarországon élő, de ugyanakkor magyar állampolgársággal nem rendelkező lengyelek száma is, mely a nagykövetség adatai alapján 3000 főre tehető, így megítélésünk szerint a lengyel kultúrához kötődő magyarországi lengyel közösség létszáma legalább 10 ezer főt tesz ki.

A 2014-es önkormányzati választások után 43 helyi lengyel nemzetiségi önkormányzat alakult, illetve a fővárosban tudott a lengyel közösség területi önkormányzatot alakítani. A Magyarországon élő lengyelek jellemzően Budapesten, illetve Borsod-Abaúj-Zemplén megyében laknak, de számosan élnek Békéscsabán, Győrben, Pécsen, Szolnokon.

Az Országos Lengyel Önkormányzat jelenleg három intézményt tart fenn, ezek: a Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola, a Magyarországi Lengyelség Múzeuma és Levéltára és a Lengyel Közművelődési Központ.

A Lengyel Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola 2004-ben jött létre és Budapesten, Kőbányán működik, de az ország területén jelenleg 10 városban tart fenn telephelyet. Büszkén mondhatom, hogy úttörő szerepet vállaltunk ezen iskolatípus megszervezésében, kialakításában, elfogadtatásában. Engem ért a megtiszteltetés, hogy mint az intézmény akkori igazgatója, 2008-ban az Európa Tanács székhelyén, Strasbourgban az Oktatási Bizottság előtt tartsak beszámolót az intézmény működéséről. A mi példánk alapján jött létre ugyanebben az évben a bolgár és a görög nemzetiségi iskola is. Az iskola 1-12. évfolyamig oktat diákokat, így lehetőség nyílt arra, hogy lengyel nyelvből is lehessen érettségizni.

A magas szintű oktatást az iskola 12 lengyel anyanyelvű tanár foglalkoztatásával biztosítja, akiknek 2004-ben posztgraduális képzést szervezett az önkormányzat a lengyelországi Sziléziai Egyetemre, hogy a szükséges szakmai képesítéssel rendelkezzenek. Azóta is szervezünk továbbképzéseket mind Lengyelországban, mind Magyarországon a pedagógusok részére. 2009-ben került sor az iskola új épületének átadására. 2010 óta az iskola államilag elismert ECL típusú nyelvvizsgáztató helyként is működik.

A TÁMOP program keretében sikerült saját tankönyveinket elkészítenünk, amelyek leválthatják az eddig használt lengyelországi könyveket. A projekt végső szakaszánál tartunk, most már csak a tankönyvvé nyilvánítás van előttünk.

Az intézmény tanulói létszáma változó, jelenleg 140 fő. Az iskolának - mint minden más nemzetiség - kiemelkedő fontosságot tulajdonítunk. Igyekeztünk eddig is minden elérhető támogatást megszerezni az intézmény számára és biztosítani, hogy zökkenőmentesen működhessen és mindent el fogunk követni, hogy ez a jövőben is így legyen. Az iskola az oktatás mellett nagyon fontos közösségszervező szerepet is betölt, anyanyelvi tábort tart, kapcsolatot tart más országokban működő lengyel iskolákkal.

Az iskola kapcsán hadd mondjam el önöknek Derenk történetét röviden. Az 1700-as évek elején szepességi gorál jobbágyok települtek a mai Borsod megyében található akkori faluba. A lakói évszázadokon át megőrizték lengyel anyanyelvüket, szokásaikat, köszönhetően annak is, hogy a településen volt iskola és templom is lengyel nyelvű istentiszteletekkel. 1938-tól kezdődően kitelepítették a derenkietek más borsodi falvakba, hogy Horthy Miklós összefüggő vadászterületet alakíthasson ki a falu felszámolásával. Több csoportban kerültek áttelepítésre más falvakba, ahol azonban már nem volt lengyel nyelvű oktatás és vallási élet. 2-3 generáció alatt el is felejtették azt a lengyel nyelvet, amit előtte évszázadokon keresztül megőriztek. Közösségük tagjai közül már csak a legöregebbek beszélnek lengyelül. Ezért is tartom az egyik legfontosabb megtartó erőnek az anyanyelvi oktatást és ezért is nem győzöm hangsúlyozni annak fontosságát.

Az oktatással kapcsolatban fontos megemlíteni a két lengyel egyetemi tanszék működését is az Eötvös Lóránt Tudományegyetemen, valamint a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen. Az ELTE Lengyel Filológiai Tanszékén a 3 éves klasszikus filológiai képzés mellett 3 éve nemzetiségi tanárképzés folyik, remélhetőleg innen kap az iskola tanári utánpótlást.

A Magyarországi Lengyelség Múzeuma és Levéltára megnyitására 1998-ban került sor. Az intézmény fő gyűjtési területe az ezer évre visszatekintő lengyel-magyar kapcsolatok története, ezzel összefüggő képzőművészeti alkotásokat és dokumentumokat gyűjt, illetve mutat be. Az állandó kiállítás mellett a múzeum időszaki kiállításoknak, művészeti bemutatóknak is helyt ad, megjelenést biztosítva a Magyarországon tevékenykedő lengyel nemzetiségű alkotók számára is. Többször került sor kiállítás megszervezésére más nemzetiségekkel közösen, így volt már németekkel, románokkal és horvátokkal is közös kiállításunk, a múlt héten pedig a bolgárokkal közösen nyitottunk kiállítást a múzeumban.

Ez az anyag, amit hoztam, szeretném közreadni, ez egy újság és a kiállítási anyag. (*Közreadja az anyagot.*) A múzeum kiemelt feladata, hogy Derenk romközség emlékeit, hagyományait az országos önkormányzattal és a civil szervezetekkel együtt összegyűjtse, őrizze. A múzeum mellett működik még a Lengyel Alkotói Fórum, amely összefogja az itt élő lengyel művészeket.

Az intézmény működésében visszatérő problémát jelent az intézmény vezetőjének kiválasztása, tekintettel arra, hogy szigorú jogszabályi előírásoknak kell megfelelnie - egyetemi szintű szakirányú végzettség, gyakorlat, tudományos kutatómunka, vezetői gyakorlat - és mindemellett a munka természetéből adódóan lengyelül is kiválóan kell tudnia. Ezek az előírások már önmagukban is jelentősen leszűkítik a szóba jöhető pályázók körét, de ugyanilyen nehézséget jelent az intézmény szűkös költségvetése, melyből szinte lehetetlen egy ilyen magasan kvalifikált személy bérének kigazdálkodása. Pont ezek okán jelenleg is vizsgáljuk az intézmény átalakításának lehetőségeit, mert úgy tudom, más nemzetiségek átalakítással már sikeresen megoldottak hasonló jellegű problémáikat.

A Lengyel Közművelődési Központ 2008-ban jött létre három telephellyel. Kettő Budapesten működik és a harmadik Sződligeten, mely a már említett Derenket is magában foglalja. Az LKK a kulturális tevékenység - művészeti estek, konferenciák, előadások, összejövetelek szervezése - mellett fontos szerepet játszik az itt élő lengyelség vallási életének szervezésében is.

Az országos önkormányzat gondozásában jelenik meg havonkénti rendszerességgel a „Polonia Węgierska” és annak negyedévente jelentkező melléklete, a „Glos Poloni”, amelyet a Bem József Kulturális Egyesület szerkeszt. Két honlapot üzemeltetünk jelenleg, a hivatalos megjelenést a lengyelonkormanyzat.hu oldalon, míg a kulturális, közösségi híreket a polonia.hu oldalon adjuk közre.

A médiamegjelenések sorában meg kell említeni a rádióban hallható Lengyel magazint és az MTVA gondozásában megjelenő Rondót. Az ezekkel kapcsolatos problémákat önök velem együtt mind jól ismerik, azokat a lengyel szószóló asszony, Halina is minden lehetséges alkalommal szóvá teszi. Ezzel kapcsolatban az lenne a kérésem, hogy ha bármilyen ellenállással is találkozunk, ne engedjünk az álláspontunkból, amíg számunkra is elfogadható, hosszú távú és megnyugtató megoldást nem sikerül kiharcolnunk.

A közösségünk életében meghatározó szerepet játszanak a civil szervezetek, amelyek közül négy jelölő szervezetként is működik, közülük is a legfontosabb, legjelentősebb a Bem József Kulturális Egyesület és a Szent Adalbert Katolikus Egyesület. Személy szerint pártolom és bátorítom közösségünk tagjait, hogy minél aktívabban vegyék ki részüket a civil szervezetek munkájából, kapcsolódjanak be tevékenységükbe. Szintén kiemelt jelentőségű közösségünk vallási életének támogatása, az itt működő Lengyel Perszonális Plébánia tevékenysége, melyet az országos önkormányzat minden évben jelentős összeggel támogat. Ennek kapcsán meg kell említenem, hogy a magyarországi katolikus egyházzal is kiváló kapcsolatokat ápolunk.

Az országos önkormányzat minden évben megszervezi a lengyel bált, a magyarországi lengyelség napját, valamint részt vesz a derenki búcsú megszervezésében és közreműködik az éves lengyel-magyar barátság napja lebonyolításában. Ezzel kapcsolatban hadd mondjam el, hogy erről a napról egy olyan törvény rendelkezik, amit annak idején az Országgyűlésben és a lengyel Szejmben is egyhangúlag fogadtak el. Az idén egyébként Katowicében került rá sor és jövőre itt, Budapesten kerül megrendezésre. El kívánom mondani, hogy kapcsolatunk Lengyelország nagykövetségével kiváló és ugyanilyen kitűnő kapcsolatokat ápolunk az anyaországi szervezetekkel, valamint a világ más országaiban működő lengyel szervezetekkel.

Az Országos Lengyel Önkormányzat 2015-ös költségvetése 84,8 millió forint, amely 12 milliós növekedés az elmúlt évhez képest. A növekményt elsősorban az alulfinanszírozottság megszüntetésére fordítottuk, de jutott belőle épületkarbantartási feladatokra és kulturális rendezvényekre is. Számszakilag az önkormányzat költségvetése 4 millióval, a hivatalé 2 millióval, az LKK-é és a múzeumé 3-3 millióval növekedett. A hivatal jelenleg 4 fővel működik, míg az intézményeknél további 9 főt foglalkoztatunk.

Az Állami Számvevőszék jelentése minket is elmarasztalt, elsősorban a hivatal működése területén. Ahhoz, hogy meg tudjunk felelni minden előírásnak maradéktalanul, mindenképpen bővítenünk kell a dolgozói létszámot, mely további költségekkel fog járni. Ezzel át is térnék az előttünk álló feladatok ismertetésére. Ahogy említettem, sürgősen végre kell hajtánunk az ÁSZ-jelentés alapján elkészített intézkedési tervben foglaltakat. Szintén említettem már a múzeum, mint intézmény átalakításának szükségességét. Jelentős költségvonzattal jár székházunk jövő évre

tervezett tetőcseréjének kivitelezése, melynek kapcsán - a munka jellegéből adódóan - jelentős munkaszervezési feladatok is előttünk állnak.

Idén először rendezte meg az országos önkormányzat a lengyel és magyar testvérvárosok konferenciáját, melyet a résztvevők sikeresnek és építő jellegűnek tartottak, ezért ebből hagyományt kívánunk teremteni és már neki is álltunk a következő megszervezésének, előkészítésének. A már említett lengyel-magyar barátság napja jövőre lesz 10 éves, amelyen szintén méltó módon kívánjuk megjeleníteni az itt élő közösségünket.

Fontos feladatnak tartom az óvodai rendszer kiszélesítését, hiszen ez segíthetne a nemzetiségi iskolába terelni a gyerekeket. Úgy gondolom, hogy a nemzetiségi óvodát be kellene építeni a nemzetiségi oktatás rendszerébe, hogy ezáltal annak szerves részét alkothassa. Feladatunk tehát megtalálni és kinevelni a minket követő generációt, amely továbbviszi a mi munkánkat, mert a mi közösségünket is az elöregedés fenyegeti. Köszönöm szépen. *(Taps.)*

Kérdések, észrevételek és válaszadás

ELNÖK: Köszönjük szépen. Azt hiszem, önkéntelenül jött egy kicsit a taps is, mert valóban tartalmas előadás volt. Köszönjük szépen a tájékoztatást. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e kérdésük, észrevételük elnök asszonyhoz az elhangzottak kapcsán. *(Jelzésre:)* Igen, Koranisz Laokratisz görög szószóló úr!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Tisztelettel köszöntöm elnök asszonyt. Meg szeretném kérdezni, hogyan értékeli a mi munkánkat, főleg a lengyel szószólói munkát és a mi munkánkat az Országos Lengyel Önkormányzat működésében, hogy ez pozitívan hatott-e. Főleg a jövőre nézve hogy látja ezt? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tessék!

RÓNAYNÉ SLABA EWA elnök (Országos Lengyel Önkormányzat): Ez nagyon-nagyon érdekes kérdés. Azt hiszem, egyrészt gondolom, mindenki egyformán fog válaszolni arra, hogy a szószólók már itt vannak, ez nagy vívmány, mert emlékszem, hogy már régóta azon igyekeztünk, hogy legyen minden nemzetiségnek egy képviselője a parlamentben. Most nem emlékszem pontosan, hogy melyik évben, de arra pontosan emlékszem, hogy csak 3 szavazaton múlt, hogy régebben ez nem sikerült nekünk. Mivel teljesen az út elején vagyunk, azt hiszem, hogy mind a két félnek meg kell találnia az összhangot. Többet kell nekünk találkozni, együtt beszélgetni, mert mind a kettő, a szószóló és az országos önkormányzat, ha együtt dolgozik, ez csak javára lehet a nemzetiségnek.

Hogy milyen módon? Biztos emlékeznek, amikor megalakultak az önkormányzatok, én már az első önkormányzatban is benne voltam, az elején nem nagyon tudtuk, hogy mi a feladatunk, de megtanultuk, és most, ahogy én is hallom, minden önkormányzat nagyon sokat tett, nagyon sok eredményt ért el a munkájával, úgyhogy pár év múlva, amikor ennek a ciklusnak vége lesz, gondolom, hogy mi is azt fogjuk mondani, nagyon jó, hogy vannak nekünk szószólóink és jó, hogy együttműködhetünk, hogy együtt tudunk dolgozni, úgyhogy pozitív maximálisan.

ELNÖK: Köszönjük szépen. 1998 elején volt az a bizonyos parlamenti szavazás.

RÓNAYNÉ SLABA EWA elnök (Országos Lengyel Önkormányzat): Köszönöm szépen.

ELNÖK: Farkas Félix roma szószóló úr!

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Asszony! Nagyon sokat említette a derenki búcsút. Én Borsod-Abaúj-Zemplén megyének voltam az önkormányzati képviselője és ezen belül az akkori kisebbségi bizottság elnöke voltam. A mi bizottsági ülésünkre folyamatosan meghívtuk az adott nemzetiségeket, akik Borsod megyében éltek, el is jöttek mindig, és volt szerencsém több esetben már támogatni is a derenki búcsút, személyesen is részt vettem. Éppen volt ott egy szoboravatás, megmondani most nem tudom, hogy kinek a szobra volt ott, egy kő, de nem tudom, hogy mi volt az most konkrétan. Több esetben voltunk ott, én jól éreztem magam, úgyhogy én nagyon sok sikert kívánok önöknek és örülök, hogy ápolják ezt a fajta kultúrát, illetve a hagyományait.

RÓNAYNÉ SLABA EWA elnök (Országos Lengyel Önkormányzat): Azt hiszem, hogy ez nekünk kötelességünk. Örülünk, hogy támogatott minket és továbbra is fogunk számítani a további támogatásra.

ELNÖK: Ügyesen ütötte el a labdát, elnök asszony. *(Jelzésre:)* Ritter Imre német szószóló úr, tessék!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm. A magyar-lengyel barátság nagyon mélyre vezet vissza. Amióta az eszemet tudom, lévén hogy Budapesten az első igazi Radeberger söröző, ahol csülköt lehetett venni, a Bem téren volt, innen kezdve egyértelmű volt, hogy ez a kapcsolat nagyon jó lesz számomra. Az egyetem alatt egyébként is rengeteget jártam Lengyelországba - Németországba akkor nagyon nehéz volt -, és emlékszem, hogy voltak olyan települések, ahol kulcsot kaptunk, megmutatták, hol van a kulcs és úgy bemehettünk bármikor, ha jöttünk, hogy otthon se voltak. Azt gondolom, hogy ilyen szintű kapcsolat nem hiszem, hogy két nemzet között máshol van, hogy beengednek a lakásukba, ha nincsenek otthon.

De amiért igazából szót kértem, az az, hogy nagyon fontosnak tartom az Állami Számvevőszék vizsgálatának az elemzését és azt kérem tőletek is és az ONÖSZ-től is, hogy közösen elemezzétek ki. Nagyon szívesen segítek abban - hisz ez a szakmám végül is -, hogy megnézzük, milyen megoldásokat lehetne csinálni arra, hogy itt bizonyos összeférhetlenségi és törvényi előírások vannak, másrészt meg a létszám erre nem ad lehetőséget, harmadrészt fölösleges fölvenni annyi embert, amire se pénz nincsen, se feladat nincsen. Tehát nagyon fontosnak tartom, hogy ezt valamennyi önkormányzattal közösen kielemezzük és megpróbáljuk, hogy milyen megoldási lehetőségek vannak vagy a törvénymódosításra vagy a költségvetés módosítására vagy bizonyos eljárási rendek módosítására, hiszen ez a kiértékelés lenne az alapja annak, hogy a majdani, a 2017-es költségvetésnél milyen igényeket nyújtunk be, és ez nincs messze, mert ha megint előrehozzák, akkor jövő tavasz vége és az fél év maximum.

Tehát én kérem, tudom, hogy nincs kényszerítő erő, de ne tegyék be ezt a jelentést a fiókba, hanem ezt mindenki rájga át és próbáljunk meg közösen erre egy mindenki számára elfogadható megoldást csinálni. Hangsúlyozom, biztos, hogy a megoldás nem egy, mert teljesen más egy nagyobb nemzetiség vagy egy kisebb nemzetiség helyzete, tehát itt nincs közös megoldás, de legalábbis csoportonként kell erre megoldást találni. Biztos, hogy ha mi ezt nem tesszük meg, akkor, ami megoldási javaslat felénk jön, az csak rosszabb lehet, úgyhogy ezt szeretném kérni, hogy legyen egy kiemelt pont a következő hónapokban.

RÓNAYNÉ SLABA EWA elnök (Országos Lengyel Önkormányzat): Nagyon szépen köszönöm ezeket a szavakat. Ez is most a jegyzőkönyvben lesz, hogy a szószóló megígérte a segítséget, ugye? (*Dr. Csúcs Lászlóné bólint. - Derültség.*) Köszönöm szépen, mert biztos, hogy fogunk önhöz fordulni.

A másik, hogy múlt héten volt egy ONÖSZ-találkozó, és úgy döntöttünk, hogy kéthavonta fogunk találkozni. Tehát a legközelebbi találkozó januárban lesz, akkor ezt föl fogom vetni, hogy ilyen munkacsoport legyen, mert tényleg nagy szükség lesz erre, és köszönöm szépen.

ELNÖK: Igen. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e még valakinek kérdése, észrevétele elnök asszonyhoz. (*Nincs jelentkező.*) Ha nincsen, akkor nagyon szépen köszönjük.

RÓNAYNÉ SLABA EWA elnök (Országos Lengyel Önkormányzat): Köszönöm. Csak annyit szeretnék hozzátenni, hogy készülnek, tervben vannak a következő közös kiállítások, úgyhogy ha lesz jelentkező, azt hiszem, érdemes közösen kiállítást szervezni.

ELNÖK: Örülünk, ha tájékoztatnak róla, ha meghívót küldenek, ha sikerül, és nyilván, amikor időnk engedi...

RÓNAYNÉ SLABA EWA elnök (Országos Lengyel Önkormányzat): Bocsánat! Még egy dolog. Említette szószóló úr, hogy emlékszik, hogy volt valamikor lengyel söröző. Voltak éttermek is, és nem mondtam, terveink között szerepel, azon is gondolkodunk - amíg nem mondanak áment rá az önkormányzati közgyűlésen, tulajdonképpen nem lehet -, de mi is arra gondolunk, jó lenne, hogy úgy, ahogy régebben is volt, itt Budapesten egy éttermet létrehozni. Befejeztem, köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen Rónayné Slaba Ewa elnök asszonynak, az Országos Lengyel Önkormányzat elnökének. További sikeres munkát kívánunk!

Dr. Serkisian Szeván úr, az Országos Örmény Önkormányzat elnöke a következő előadónk, vendégünk, aki tájékoztat bennünket önkormányzatuk munkájáról. Parancsoljon, elnök úr.

Dr. Serkisian Szeván tájékoztatója

DR. SERKISIAN SZEVÁN elnök (Országos Örmény Önkormányzat): Én is összefoglalnám inkább, elnök úr, akkor olvasnám és utána úgyis a kérdések kapcsán kitérhetünk másra is, szélesebb témaválasztásra is lehetőség van esetleg annál, mint amit itt most én rögzítettem.

ELNÖK: Parancsoljon!

DR. SERKISIAN SZEVÁN elnök (Országos Örmény Önkormányzat): Tisztelt Bizottság! Elnök Úr! Rögtön az elején azzal kezdeném, amit a görög szószóló fölvetett és kérdésként az előttem szólóhoz szegezett, hogy a parlamenti képviselőnek, mint intézménynek a jelentőségét nem szükséges, ugyanakkor nem is lehet eléggé hangsúlyozni, tudva, hogy előzőleg az érdekvérvényesítés legjobb esetben is csak a felügyeletet ellátó minisztérium szintjén működött több-kevesebb sikerrel. Az önök bizottsága a nemzetiségek képviselőiként a törvényhozásban közvetlenül érintkezik a döntéshozókkal, előkészíti, megalapozza, befolyásolja a törvényalkotást. Ez a tevékenység kiegészíti azt az operatív végrehajtó szerepet, amelyet a törvényhozó a

nemzetiségi önkormányzatoktól vár, vagyis hogy szervezzék az adott nemzetiség életét, őrizve identitását, kultúráját, hagyományait, egyúttal ellátva érdekképviselőt.

A mi esetünkben is az Országos Örmény Önkormányzat működése több mint 20 éves múltat tekint vissza, képviselőink már a nemzetiségi kerekasztal felállításában is közreműködtek. Az országos szinten túl megyei önkormányzattal csak eggyel, a budapesti önkormányzattal rendelkezünk, helyi önkormányzatunk szinte valamennyi budapesti kerületben működik, míg vidéken alig kevesebb, mint 10 városban. Sajnos számtalan helyen méltatlanul a hatályos nemzetiségi törvény, a népszámlálási adatok meghiúsították jól prosperáló önkormányzataink újjáalakulását. Kérem, hogy amennyiben a hatályos nemzetiségi törvény felülvizsgálatát a bizottság napirendre tűzi, akkor ennek a tanulságát is mindenképpen vonja le, illetve elemezzük közösen.

Az országos önkormányzat célja és feladatvállalása kétirányú, a nemzetiségi tudat megőrzése, valamint Magyarország és Örményország közötti viszonyrendszerek biztosítása. Az előbbi, vagyis az identitás megőrzésének eszközei: a kultúra és hagyományápolás, valamint a nyelv- és történelemoktatás a lehető legszélesebb korcsoportok számára. Ennek érdekében jelenleg két intézményt működtetünk, a kulturális és dokumentációs központot, valamint egy nemzetiségi színházat „Urartu” néven; ezt egyébként tavaly hoztuk létre, zárójelbe tenném. Terveink között szerepel egy bábszínház, továbbá egy sport és szabadidős célokat szolgáló intézmény felállítása is a közeljövőben.

Önálló oktatási intézménnyel nem rendelkezünk, de - kapcsolódnék Jaroszlavához - a mi esetünkben is van oktatás, ez pedig olyan formában történik, hogy több helyen tartunk iskolai időn túli, illetve hétvégi nyelvi és hagyományörző képzéseket és az óvodai korcsoport számára vasárnaponként a kulturális központ biztosít egész napos elfoglaltságot. Intézményes oktatás megteremtésére törekszünk és ehhez a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen együttműködésben dolgozunk a feltételek megteremtésén.

Ahogy az előzőekben említettem, tevékenységünk másik nem kevésbé fontos színtere a Magyarország és Örményország közötti kapcsolatokban való aktív szerepvállalás. Elmondható, hogy ezen a téren nem voltunk sikeresek, de legalábbis nem értünk el áttörést. Mint ismeretes, az azeri török Safarov kiadatása és szabadlábra helyezése okán - tekintettel Magyarország szándékos vagy gondatlan eljárásra - Örményország felfüggesztette a diplomáciai kapcsolatokat, így módon az országos önkormányzat maradt az egyetlen kapocs, közvetítő elem.

Valóságos diplomácia híján úgy gondoltuk, hogy a kultúra és gazdasági diplomácia eszközeivel akadályozhatjuk meg a végleges elhidegülést. Meggyőződésünk, hogy egy jelképes gesztus is újra átjárhatóvá tehetné a diplomáciai csatornákat. Mi úgy gondoljuk, hogy ez a gesztus magyar részről kell hogy érkezzen, és nem lenne, nem lett volna más, mint az örmény genocídium parlament általi elismerése. Az örmény népirtásnak az idén emlékezünk a 100. évfordulójára, ebből az alkalomból az Európai Unió felszólította tagállamait, hogy hivatalosan ismerjék el annak tényét. Hozzáteszem, hogy csak a térségünkben 3 ország ezt már megtette a felkérés ellenére is, az uniós direktíva ellenére, ez Lengyelország, Szlovákia és Ausztria volt. Tehát egyáltalán nem ördögtől való ez a kérés, úgy gondoljuk, hogy ennek eleget lehetne tenni és akkor ezek a felfüggesztett diplomáciai kapcsolatok hamar egy új lendületet kaphatnának és végül is ez nekünk egy óriási lökés lenne.

Most a szövegemtől eltérően hadd emlékeztessen mindenkit arra, hogy ez nemcsak a magyar-örmény kapcsolatokon rontott, hanem a mi kapcsolatainkat is megrontotta az anyaországgal olyan értelemben, hogy nem a személyes kapcsolatokat nyilvánvalóan és nem azt a bizalmat, ami felénk árad, hanem olyan értelemben, hogy

bármikor, ha előadókat - most nem politikai közszereplőkre gondolok - felkérünk, hogy Magyarországra jöjjenek, segítsenek bennünket, autentikus kulturális produkciókkal járuljanak hozzá az itteni identitás megőrzéséhez, kulturális életünkhöz, akkor ők rendszerint tartózkodnak, mert félnek. Mert ott is vannak politikai elvárások, mondjuk meg őszintén, és nem az átlagember szemében, hanem a nagypolitika szemében jelenleg Magyarország egy tabu, kimondani is tabu, idejőnni is tabu. Tehát ez számunkra gyakorlatilag egy olyan érvágás, a köldökzsinórnak az elvágása az anyaországtól, ami egyszerűen semmi mással nem pótolható.

Bár nyilvánvalóan ismerik, ismeritek az örménység sajátos helyzetét, hogy jórészt diaszpórában él, tehát mondhatni, kétharmada az örmény származású népességnek, a világ örménységének úgymond nem a mostani Örményország lakosságát képezi, hanem a világ számtalan részén él, a Közel-Kelettől kezdve, Dél-Amerikán, Észak-Amerikán keresztül Franciaországban - Európában azért őket említem, mert ők a legnagyobb közösség az 500 ezres lélekszámmal - tartózkodik. Tehát ez számunkra nyilvánvalóan egy lehetőség, hogy ezekkel a kapcsolatot tartsuk, ugyanakkor nem pótolja azt, hogy az anyaországgal ápoljuk és újraélesszük a kapcsolatainkat, viszont úgy tűnik, hogy ez a magyar politika közreműködése nélkül nem fog megtörténni.

Nem tudom, meddig fog eltartani ez a patthelyzet, de nyilvánvalóan úgy tűnik, hogy az örmények ezt a nyitást nem fogják megtenni, ott nem fog oldódni. Ugyanakkor számtalanszor elmondtam magyar hivatalos körökben, legyen az Külügyminisztérium vagy bármely politikai aktor, hogy lenne jelentősége annak, hogy Örményországgal jó kapcsolatot ápoljon Magyarország. Ne felejtsük el, ez mindnyájunk számára szól, az Eurázsiai Uniónak Örményország is tagja, a keleti nyitás keretében Oroszország felé, a térség felé nyitásban Örményország nagyon hasznos szerepet, közvetítő szerepet tudna vállalni, nem beszélve arról, hogy Iránban, a Közel-Keleten jelentős, mondhatnám befolyásos - nemcsak számban, hanem pozícióban - örmény közösségek léteznek és ezzel, úgy látszik, nem él a magyar politika.

Én odáig mentem, hogy konkrét adatokkal támasztottam azt alá, hogy ha a magyar-örmény kapcsolatokban ez a genocídium-elismertetés megtörténne, akkor nemhogy megromlanának, vagy esetleg felfüggesztésre kerülnének a török-magyar kapcsolatok, hanem valamilyen érdekes okból kifolyólag még egy új lendületet is kaphatnának. Van ugyanis egy statisztika arra nézve, hogy amelyik ország elismerte az örmény népirtás tényét, azoknak Törökországgal a gazdasági volumene nemhogy leesett volna, visszaesett volna, hanem egyik pillanatról a másikra tulajdonképpen megnövekedett. Lássunk csodát! Az első ilyen állam 1965-ben a népirtás 50. évfordulóján Uruguay volt, aki elismerte, de gyakorlatilag országok sorozata mutathatja azt. Jelenleg a világon 42 ismerte el az örmény népirtást, a jelentősebb országok elismerték, az Egyesült Államokban több mint 40 tagállam, a szövetségi kormány nyilvánvaló Törökország NATO-tagságára és a téma érzékenységére tekintettel tartózkodik ettől.

Bocsánat, hogy erre kitértem, csak ennek nemcsak aktuálpolitikai vonatkozása van, hanem a mi nemzetiségi létünkre valójában nagyon fontos hatása van és negatív hatása. Tehát ahogy az előttem szóló lengyel elnök asszony említette, hogy nagyon jó kapcsolatot ápolnak a követséggel, illetve az anyaországgal, a mi esetünkben pont azért, mert itt mi valahol a két ország közt lebegünk, próbálnánk segíteni, a két ország részéről nem érezzük azt a szándékot, hogy mi ezt a pozitív szerepet igazából be tudnánk tölteni azzal a hatékonysággal, ami ahhoz kéne, hogy ez az áttörés megtörténjen.

Folytatnám. Tehát az örmény népirtásnak az idén emlékezünk a 100. évfordulójára, ebből az alkalomból az Európai Unió felszólította tagállamait, ahogy említettem, hogy ismerje el az örmény népirtást, térségünkben 3 ország ezt megtette, a kapcsolatok megromlásától tartva Magyarország ezt eddig nem tette meg. Hozzátenném, hogy kormányunk, illetve képviselői sehol, semmilyen módon nem fejezték ki együttérzésüket felénk az évforduló kapcsán. Ez azért nekünk egy elég fájó pont volt, elvártuk volna, hogy a rendezvényeinken részt vegyenek, csak kitérnék rá - amit ezúton is köszönök, ezt a növekményt a költségvetésünkben jórészt az örmény népirtás évfordulójának a megemlékezéseire fordítottuk -, de nem is nagyon tudok alkalmat mondani, amikor a magyar kormánynek valamilyen hivatalos szereplője, jelentősebb képviselője megjelent volna vagy ott elmondott volna egyáltalán egy együttérző beszédet. Az egyházak részéről annál inkább megvan ez a támogatás. A nemzetiségi szószólónk is volt kint Jerevánban, én azt hiszem, úgy érezted, hogy jó szívvel fogadnak, tehát örmény részről a nyitottság megvolt. Mondom, ezt a gesztust mint nemzetiség sem kaptuk meg, nemhogy a nagypolitika szintjén ezt Örményország felé biztosította volna a kormányzat. Érthetetlen. Van egy kérésem ezzel kapcsolatosan, hogy a bizottság vállaljon abban szerepet, hogy ebben esetleg legyen egy előrelépés. Nem tudom, hogy lesz-e erre lehetőség, nézzük meg ennek a módozatait, előfordulhat, hogy talál erre valamiféle megoldást.

Ugyanakkor arra biztatnám a bizottságot, hogy formáljon véleményt - talán ez szokatlan, amit most kérek önöktől, töletek - az Európát előzőnlő bevándorlás, illetve az Unióhoz történő török csatlakozás, mint ugyancsak bevándorlási kérdés tekintetében. A kompetencia fennáll, hiszen kisebbségi, kulturális, integrációs kérdéstről van szó, nem beszélve arról, hogy a bizottságban olyan nemzetek képviselői dolgoznak, akiknek értékes történelmi tapasztalatai vannak Törökországnak az Európai Unióba történő integrációja sikerességét illetően. Csak hogy világosan beszéljek, kire gondolok, a bolgárookra, görögökre, szerbekre és mi magunkra.

ELNÖK: Bocsnát! Mi a nemzetiségek képviselői vagyunk, magyarországi nemzetiségek képviselői. Folytassa az előadását!

DR. SERKISIAN SZEVÁN elnök (Országos Örmény Önkormányzat): Igen, ezt én egyáltalán nem érzem ellentmondásnak, ugyanakkor integrált képviselői. Tehát ne felejtjük el, hogy mitől vagyunk mi ennek az úgymond fogadó nemzetnek a nemzetalkotó valamikor kisebbségei most meg nemzettaigai, ha így fogalmazhatók, ha ebben van köztünk konszenzus. Pont attól, hogy ugyanabba a kulturális körbe tartozunk, hasonló értékrenddel rendelkezünk, egymás kultúráját megbecsültük és a magyar kultúrába integráltuk és ezzel gazdagítottuk. Ne felejtjük el, ugyanezt a jogot nem kapta eddig meg a kínai nemzetiség, a Magyarországon élő közel-keleti nemzetiségek és én arra hívnám föl a figyelmet, nem is biztos, hogy valaha meg is kapják vagy megkaphatnák, mert ezekkel az ismérvekkel nem rendelkeznek, amivel mi rendelkezünk, és erre szerintem büszkén hívjuk föl a figyelmet.

Amennyire példás ez az együttélés a Kárpát-medencében, bár nyilvánvaló, hogy történelmi okokból, sokszor nagyhatalmi érdekek miatt ezek a Kárpát-medencei népek néha összeférhetetlenül viselkedtek egymással, de mégiscsak egy közösséget alkotunk. Fölvinném a figyelmet, lehet, hogy feloldhatatlan különbségek vannak azokkal az etnikumokkal kapcsolatosan, akik jelenleg invázió alatt tartják Európát. Miért mondom ezt? Mert ugyanakkor, amikor nagyon helyesen, és egyetértve a magyar kormány törekvéseivel, hogy ...

ELNÖK: Elnök úr, kicsit fogy az ideje, kérem, hogy szorítkozzon a hazai örménység helyzetére.

DR. SERKISIAN SZEVÁN elnök (Országos Örmény Önkormányzat): Jó, akkor gyorsabban mondom, csak ezt kimondottan témává tettem. (*Hartyányi Jaroszlava: Milyen jogon szól bele?*)

ELNÖK: Vezetem az ülést. Tessék parancsolni!

DR. SERKISIAN SZEVÁN elnök (Országos Örmény Önkormányzat): Igen, ebben egyetértek önnel, csak én egy órára is jöhettek volna, kettőre jöttem és még mindig itt vagyok. (*Közbeszólások: Mi is itt vagyunk.*) Tehát én szeretném azt kérni, hogy a török uniós csatlakozás kérdésében is foglaljon állást a bizottság, mert úgy érzem, hogy van kompetenciája.

ELNÖK: Nézze, az a Külügyi bizottság feladata. Az Országgyűlésnek van Külügyi bizottsága, vannak különböző illetékesebb fórumai. Hallgatjuk!

DR. SERKISIAN SZEVÁN elnök (Országos Örmény Önkormányzat): Köszönöm szépen, ezzel én is tisztában vagyok, hogy többek között, ezt hozzáteszem, többek között neki a feladata.

Végezetül az eddig megfogalmazottakhoz egy továbbit fűznék. Mint ismeretes önök előtt, az országos önkormányzatok a közelmúltban jutottak túl a számvevőszéki átvilágításon. Bár esetünkben jelentős marasztalás nem történt, mégis fontos tanulsága a vizsgálatnak, hogy az apparátus, amely nálunk a hivatalvezetőt, a gazdasági vezetőt és a könyvelőt jelenti, nem tud maradéktalanul eleget tenni az elvárásoknak; tehát amit Ritter szószóló úr mondott, azzal maradéktalanul egyetértek. Én hozzátenném, meglátásom szerint ennek oka, hogy némi aránytévesztéssel számunkra is ugyanazok - megjegyzem, folyamatosan változó - jogszabályok jelentik a működési keretet, amelyet a helyi önkormányzatok alkalmaznak esetenként több száz fős szakapparátussal, felsorolhatatlan számú jogkörben eljárva, milliárdokkal gazdálkodva.

Javasoljuk, hogy a két önkormányzati forma közötti distinkciót teremtsük meg azzal is, hogy az adminisztrációt, a jogszabályi környezetet egyszerűsítsük, átláthatóbbá tegyük a nemzetiségi önkormányzatok javára, vagy központilag összevontan kezeljük, ahogy ez helyi szinten történik, kiszolgálva a helyi nemzetiségi önkormányzatot. Tehát erre azért van példa, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzat a gazdasági, pénzügyi tevékenységét becsatornázza a helyi önkormányzathoz, ahol megfelelő szakapparátus áll rendelkezésre ahhoz, hogy ne marasztalják el és ne legyenek olyan fenntartások vele szemben, mintha ő szándékosan mulasztana, mint ahogy mi most ezt tapasztaltuk például a számvevőszéki vizsgálatnál. Ugyan jóhiszeműen kezeltük bennünket, elfogadták, hogy mi is jóhiszeműen állunk a kérdéshez, de ez nem mentett föl bennünket attól, hogy minden jogszabállyal tisztában legyünk, minden szabályzó rendelkezésre álljon a közbeszerzésitől az etikai kódexig. Tehát valójában mindent számon kértek rajtunk, amit egy több milliárddal gazdálkodó, több száz főt foglalkoztató helyi önkormányzattól, és erre nem tudunk mit mondani, mert a jogszabály valóban ezt követeli tőlünk.

Köszönöm figyelmüket és az eddigi fáradozásukat, különös tekintettel a megemelt költségvetési számainkra. Ezt tényleg őszintén köszönöm, ennek nagyon nagy hasznát vettük, itt egy nagy úr volt, mert évek óta tulajdonképpen nem volt inflációkövető a támogatás. Köszönöm szépen, elnök úr, és elnézést kérek, ha esetleg

úgy érezte, hogy talán elkészáltam a szigorúan vett témától, de nekünk ez egy érzékeny kérdés.

ELNÖK: Én úgy éreztem, de nyilvánvaló, meg is értjük. *(Jelzésre:)* Hartyányi Jaroszlava ukrán szószóló asszony, tessék!

Kérdések, észrevételek, válaszadás

HARTÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Tisztelt elnök úr és még egy elnök úr. Hadd kérjem önt, hogy legközelebb ne érezzen semmit, ami minősítené egy-egy elnöknek az előadását. Önnek nem ez a feladata, hogy érezzen valamit. Önnek végig kell hallgatni és utána véleményt nyilvánítani mint elnök vagy szlovák szószóló, ezt nagyon szépen kérem. Joga van egy nemzetiségnek kitekinteni Magyarországra területéről és végignézni, hogy az a nemzetiség milyen szenvedéseken ment keresztül. Nem úgy kerültek Magyarországra, hogy lepottyantak az égből az öremények, hanem valamilyen tragédia okán bekerültek és gazdagították ezt az országot. Úgyhogy én ezt mint nemzetiség, nagyon sérelmesnek tartom, mert én nagyon hálás vagyok Magyarországnak, hogy 2003-ban Magyarország parlamentje egyhangú döntéssel elismerte, hogy Ukrajnában '32-33-ban népiirtás zajlott, és ezt Magyarország megtette. Úgyhogy joga van felvetni ezt a kérdést, és önnek nem szabad minősítenie.

(Dr. Serkisian Szevánnak:) Most önhöz fordulok.

ELNÖK: Bocsánat! Ön ne minősítse az ülés vezetését, önnek ahhoz nincs joga.

HARTÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: De!

ELNÖK: Nézze át a szabályzatot és kérem, hogy annak megfelelően viselkedjen. Kíván kérdést feltenni?

HARTÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Kívánok. Kívánok.

ELNÖK: Tessék!

HARTÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Jogom van megvédeni egy nemzetiséget, gondolom, hogy érted.

(Dr. Serkisian Szevánnak:) Önhöz szeretnék kérdést feltenni. Ön hangsúlyozta, hogy a diplomáciai kapcsolatok hiánya miatt az önök közössége hátrányt szenved. Mit gondol, mit lehet tenni, hogy az önök közössége ebből jól kerüljön ki? Mit tud tenni Magyarország, hogy segítsen, hogy önök ne szenvedjenek hátrányt? Hiszen van mindannyiunknak van anyaországunk, és nem egy faluja vagyunk csak Magyarországnak, hanem van anyaországunk is. Tehát hogy látja, ebből hogy lehet kimászni?

A másik kérdésem: ön kérte, hogy gazdasági közös irányítás legyen a hivatallal. Azt kérem, hogy ezt ne tegyünk, mert a helyi nemzetiségi önkormányzatok helyzete pont azt mutatja, hogy ahol nem önálló a gazdálkodás, ott majdnem jobbágyi rendszer alakult ki, úgyhogy ezt a témát, ha lehetne, minden nemzetiség oldja meg. Inkább arra törekedjünk, hogy a pénzt, ha kell a hivatalra, akkor emeljük, hogy megfelelő szakmai apparátus működjön még a legkisebb kisebbségnél is. Amennyiben a Számvevőszék imádja a kódexeket és nem tudom, miket, akkor ezt tegyünk meg. Köszönöm szépen a beszámolót.

ELNÖK: Kíván mindjárt válaszolni, vagy inkább gyűjtsünk össze néhány kérdést?

DR. SERKISIAN SZEVÁN elnök (Országos Örmény Önkormányzat): Most erre reagálnék, elnök úr.

ELNÖK: Akkor kérem, hogy válaszoljon a kérdésre.

DR. SERKISIAN SZEVÁN elnök (Országos Örmény Önkormányzat): Ez egy nagyon nagy kérdés. Az előbb említettem, hogy mi lenne az, ami talán a legkevesebb érdeksérellemmel járna Magyarországnak, hogy úgymond, megnyihátse az örmény elhidegülést, illetve mivel Örményország függesztette föl a diplomáciai kapcsolatokat, nyilvánvaló ő érzi magát sértett félnek. Ez ügyben én azért is merem ezt mondani, hogy talán ez a legjobb út, hogy ezt föloldjuk, mert amikor Martonyi miniszter úrral tárgyaltunk még akkor melegebben, amikor ezek az események forrtak és megtörténtek, akkor fölmerült Karabah elismertetése is, arra nyilvánvaló, van egy uniós álláspont, vannak olyan tárgyaló csoportok, akik ezt a kérdést felügyelik. Ez egy sokkal érzékenyebb kérdés, ebben úttörőnek lenni, mint mondjuk, föl vállalni azt, hogy eleget teszünk egy direktívának, ami az Európai Unió részéről megtörtént, hogy a részes tagállamok ismerjék el az örmény népirtás tényét.

Berlinben is ott van a Bundestag előtt egy javaslat, csak most valójában az hátráltatja az erről való döntést, hogy a bevándorlási hullám mennyire feszíti a kereteket. A törvényhozás állandó programjává vált, de Joachim Gauck például április 24-én, ami a nemzetközi napja az örmény népirtásnak, fölszólalt, egyértelművé tette, sőt még német felelősségről is beszélt, hiszen szövetségese volt Németország, illetve az Osztrák-Magyar Monarchia az I. világháború során Törökországnak, tehát elvileg valamilyen hatást gyakorolhatott volna rá. Hozzáteszem, nagyon sok német misszionárius volt, aki dokumentálta és segítette az örmény keresztényeket abban, hogy elmeneküljenek, és részben így is tudtak megmenekülni, hogy voltak olyan nyugati humanisták, akik látták az eseményeket és mindent megtettek.

Jaroslava, abban teljes mértékben egyetértek veled, elnök asszony, hogy nyilvánvalóan meg kell nézni a módozatait annak, hogy mi lehetne az a megoldás, ahol a pénzügyi adminisztráció egyszerűsödik, illetve mi az az optimális szám, a működtetett apparátusnak a mértéke, amivel kezelhetővé válik ez. Tehát hogy ne az legyen, hogy megjelenik a sajtóban, amit én azért elég sérelmesnek tartottam, bár nem ránk volt kihegyezve, de azért nemzetiségek sorára, hogy ezt meg azt meg amant találták. Azért ennél árnyaltabb a kép, de én azt hiszem, hogy büntetőfeljelentés nem történt. Jogásként én hadd mondjam azt, hogy nálam ez volt az egyik mérce, amihez igazodtunk, hogy ne marasztaljanak el bennünket.

Az, hogy az apparátus milyen mértékben nem tett eleget ezeknek a kötelezettségeinek, azzal én is tisztában vagyok, le is vontam a tanulságot és a gazdasági vezetónket fölállítottam, de megmondom őszintén, bajban vagyok, mikor egy új gazdasági vezetőt kell találni, mert azzal a honoráriummal, amit mi föl tudunk kínálni, nem biztos, hogy a legjobb szakembert el tudjuk csábítani, márpedig ahol ennyi munka van, ott bizony, igencsak olyan emberre van szükség, aki nincs híján a kurázsinnak, nemcsak a civil, hanem a szakmai kurázsinnak sem. Tehát erre ez a válasz, de én valóban csak azt akartam érzékeltetni, és örülök neki, hogy az előttem szóló lengyel elnök asszonynál is ez téma volt, fölvetette az ÁSZ-vizsgálatot, fölvetette azt, hogy ennek vannak tanulságai. Nem vagyunk vétlenek, tehát nem akarom magam menteni, igenis a mi részünkről is volt hanyagság, tehattük volna jobban, de az az

igazság, hogy olyan törvényi keretek közt működünk, ahol szinte kódolva van, hogy ez bekövetkezik. Ennyit esetleg elnök asszonynak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. (*Jelzésre:*) Koranisz Laokratisz görög szószóló úr, aztán Turgyán Tamás.

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Tisztelt Elnök Úr! Hadd adjak igazat levezető elnök úrnak, Fuzik János a tekintetben, hogy mi egy nemzetiségi bizottság vagyunk és mind valahányan bizonyos bizottságokban, tehát parlamenti bizottságokban részt veszünk a bizottsági munkában; aki részt vesz természetesen. Hasonlóképpen jártunk el anno, amikor éppen a genocídiumról volt szó. Turgyán szószóló úrral jómagam részt vettünk a Külügyi bizottság munkájában - ott lehet politizálni, ott pártok vesznek részt nem nemzetiségi szószólók -, és ott volt lehetőség kinyilvánítani politikai szembenállásunkat a tekintetben, hogy genocídium igen vagy nem. Turgyán Tamás előadta természetesen mint szószóló az örmény álláspontot, jómagam előadtam a görög álláspontot, úgy a pondoszi genocídiumot illetően, mint a ciprusi kérdést, de ott politika van.

Ismerve ezt a fórumot megpróbáltam bizonyos pártoknál - ahogy többen tesszük a saját problémánk megoldásában - úgymond, lobbizni, hogy szavazzák meg, volt olyan párt, amelyik nemmel akart szavazni s mégis tartózkodott, azért, mert meg tudtuk őt győzni. De az egy másik terep. Ez a terep, ami itt van, szerencsére politikamentes. Tehát olyan, hogy a nemzetiségi kérdésekben és törvényekben tudunk és van szavazati jogunk mint bizottság, máshol nincs. De biztosítani akarom önt, hogy mindent el fogok követni mint görög szószóló, ha ez a kérdés terítékre kerül, ott leszek kéz a kézben örmény szószóló úrral (*Dr. Serkisian Szeván: Erről meg vagyok győződve.*), tehát én is küzdeni fogok. Ennyit. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a kiegészítést. Dr. Turgyán Tamás örmény szószóló!

DR. SERKISIAN SZEVÁN elnök (Országos Örmény Önkormányzat): Ha megengedi, elmondhatom erre a választ esetleg az elnök úrnak?

ELNÖK: Nyugodtan, nem volt kérdés, de tessék!

DR. SERKISIAN SZEVÁN elnök (Országos Örmény Önkormányzat): Arról lenne szó, félreértés ne essék, én nem arra gondoltam, én nagyon tisztában vagyok ennek a bizottságnak a lehetőségeivel, a kereteivel, egyáltalán a témaválasztásban is azzal a kötöttséggel, amivel ez létrejött és működik. Én azt mondtam, hogy vélelmezem, feltételezem - én magam is szeretek ebben tetszelegni, nemcsak azért, mert orientalista vagyok, hanem pusztán azért, mert egyike vagyok a magyarországi nemzetiségieknek -, hogy valamilyen szinten szakértői vagyunk annak, hogy egy ország hogy tud integrálni, hogy képes integrálni és egy nemzetiség hogy kíván egy országnak hasznos tagjává válni.

Én a szakértői véleményét kérném ennek a bizottságnak, tehát hogy ne tartsa ördögtől valónak azt, hogy egyáltalán napirendre tűzi és beszél arról, hogy mit jelenthet, hova vezethet adott esetben Európának az etnikai arculatán való bármi, úgymond seb, sérelem, amit én úgy fogok föl, hogy például egy török tagság kapcsán minden fenntartás nélkül - illetve Magyarország ennek motorja, azért hozzáteszem, tehát én nem véletlen hoztam ezt a témát föl - míg egyik oldalon azt mondjuk, hogy állj a bevándorlásnak, nagyon jogosan, hiszen eleve illegitim ez a tevékenység, ami

most folyik, a másik oldalon meg föl kívánjuk gyorsítani, szinte azt mondhatom, hogy egyedülként az Európai Unió tagállamai közül; talán Anglia még ennek motorja, de mögötte az Egyesült Államok áll és ebbe a politikai részbe én most nem akarok belemenni. Egyedül Magyarország az, amely valamilyen hamis képzet miatt vagy valami rokoni szálak vagy egyéb dolgok miatt vagy gazdasági érdekek okán ezt a török tagságot szorgalmazza. Én úgy gondolom, hogy világossá lehet, kell tenni, hogy ez nem vezetne sehova, ez jó vért nem szülne, ez nem ugyanaz a képlet, mint ami felállt a magyarországi nemzetiségek és a többségi magyar társadalom esetében. Köszönöm szépen, csak ennyi. Tehát mint szakértői vélemény, nyilvánvaló, ennek nem lehetne motorja, de adott esetben a véleményformálók számára egy ilyen jámbor hang bizonyára valamilyen hatást váltana ki.

ELNÖK: Dr. Turgyán Tamás örmény szószóló úr.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Köszönöm, elnök úr.

Szeván elnök úrnak köszönöm a tájékoztatást. Természetesen a legfőbb eleme ennek az volt, hogy egy kis létszámú, relatíve kis létszámú nemzetiség hatványozottan küzd azokkal a gondokkal, amelyek természetesen megvannak a nagyobb létszámú nemzetiségeknél is, amit én egyszerűen úgy tudnék megfogalmazni, hogy a nemzetiségek, a nemzetiségi önkormányzatok közösségének életét szabályozó törvények bizonyos hiátusokat szenvednek a demokrácia területén. Ideje lenne most már a nemzetiségi közösséget is nagykorúnak tekinteni és bizonyos mértékben az adminisztratív terheket a kiskorúság kvázi mértékéhez képest csökkenteni. Ez egy olyan közösségre nézve hatványozottan hat, amelyik egyébként is számtalan presszió alatt működik.

Elnök úr véleményéből, ha csak azt szűrjük le, hogy ez az egyetlen olyan közösség Magyarországon, amelyiknek az életét hogy, hogy nem - és ezt nem nagyképcségből mondom - most éppen világpolitikai kérdések határozzák meg és e mentén élünk teljesen magunkra hagyatva, akkor ez már jó volt. Tehát nagyon nehéz úgy közösséget formálni egy országban, hogy az anyaországgal, de még a diaszpórával sincs létező kapcsolat. Valóban Örményországgal a diplomáciai kapcsolatokat rendezni kéne, mind a két fél ebben a tekintetben merev szembenállást tanúsít a másikkal szemben. Van egyfajta diszkrét mozgás, de rendkívül nehezen kezelhető. Természetesen megpróbálunk mind a két oldalon diszkrét politikai lépéseket tenni annak érdekében, hogy ez változzon, de egyelőre ez nem fog. Ha pedig ez így van, akkor Jerevánból nézve mi magyarok vagyunk, kiadtuk Safarovot, tehát nem nagyon foglalkoznak velünk, Magyarországról nézve mi örmények vagyunk, akik a törököket és az azerbajdzsániakat nem szeretik, tehát ezzel sem szabad foglalkozni. Tehát képzeljétek el egy olyan nemzetiségi közösségi létet, amelyet még ez a fajta kapcsolathány is sújt. Azt hiszem, ez volt a mondandó lényege, ebből kéne kiindulni, és köszönöm szépen, hogy erre kellő hangulattal rá is tetszett világítani.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tulajdonképpen ez egy összefoglaló volt. Valaki még kíván-e kérdést intézni? *(Jelzésre:)* Igen, Ritter Imre német szószóló úr, tessék!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Nem ebben a témakörben, de megvan róla a véleményem. Azt gondolom, hogy az elég szomorú, hogy vélt vagy valós, konkrét napi politikai, gazdasági érdekek egy-egy nemzet vagy nemzetiség tragédiáinak a megítélését abszolút direktben befolyásolhatják. Azt gondolom, hogy nekünk ezekben egyébként állást kell foglalni, más kérdés, hogy nyilvánvalóan nem mi fogjuk ezt megváltoztatni. De nem ezért kértem szót, hanem

azért, visszakanyarodva a legelejére, ha jól emlékszem rá, azt mondta - anélkül, hogy a részletekbe belemennék -, hogy a nemzetiségi törvény megakadályozta a jól működő önkormányzatok újraalakulását. Mire gondolt itt?

DR. SERKISIAN SZEVÁN elnök (Országos Örmény Önkormányzat): Igen. Arra gondoltam, hogy a népszámlálási adatok esetében volt, ahol nem sikerült mozgósítani, illetve nem vették komolyan azt, hogy ehhez majd fűződik tulajdonképpen egy jogkövetkezmény, az, hogy nem alakulhatnak újra, s ezek a népszámlálási adatok elmaradtak attól a mértéktől, ami alapján kezdeményezni lehetett volna a folytatást, nem egy újnak az alapítását, hanem a folytatást. Így körülbelül 5 önkormányzatunk szűnt meg. Nyilvánvaló, hogy ott is van most élet, mert hiszen egyesületi formában tovább dolgoznak, a kapcsolat megmaradt, de azt mindenképpen sérelmesnek érzem, ha még valamilyen szinten lezártnak is tekinthetjük ezt a fejezetet, hogy 2021-ig kell várni, hogy ott újra, úgymond önkormányzati formában létrejöhessenek, mert sajnos ekkora intervallum, a 10 éves népszámlálási adat az, amihez ez esetben alkalmazkodnunk kell. Szerintem igazából ezért ez egy szerencsétlen dolog, hogy ekkora időszakot kell áthidalni, de túl fogják élni, tehát kétségtelenül most sem arról van szó.

Egyet hadd tegyek még hozzá, bocsánat, csak aktuálisan, hogy mennyire plasztikus, amit itt megfogalmaztunk a szószólónkkal, Turgyán úrral. Említettem itt a szövegben, hogy a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen nagyon jó kapcsolatunk van, ő lenne ennek a szakmai motorja, hogy a képzések elinduljanak, illetve nemzetiségi oktatók, tanárok kerüljenek onnan ki. A Pázmány Egyetem - elég talpraesett, ügyes emberek vannak ott - csak úgy tudja elérni, hogy örmény egyetemen - ami létfontosságú nyilvánvalóan - a tudományos kapcsolatokat fölvegye, hogy csereprogramok legyenek, lektor érkezzen hozzánk, hogy a Pázmány önmagát úgy definiálta, ami igaz is, hogy nem arról beszélt, hogy magyar egyetem, mert akkor rögtön tartózkodtak, hogy hivatalos kapcsolatba kerüljenek vele, hanem hogy közvetlenül a Vatikán alá tartozik. Akkor már teljesen más fekvése lett, úgymond, a gyerekeknek, nem beszélve arról, hogy épp áprilisban - Tamás, te is kint voltál éppen - a pápa őszentsége tényleg nagy szeretettel és őszintén, nyíltan beszélt azokról a dolgokról, amiket eddig elhallgattak, tehát ő elismerte, vállalta minden ódiúmat az örmény népiértésnek. Tehát ezt tudják az örmények, és ha valami vatikáni, katolikus, pápai, akkor az rendben van, ha valami magyar, akkor mi erőltethetjük, tehát ezt így képzeljétek el, akkor se tudjuk áttörni ezt a falat, mert mindenki fél az ottani politikai szereplőktől, hogy ne ő legyen azért már az az úttörő, aki itt Magyarországgal, úgymond, elment kézen fogva. Köszönöm szépen, ennyit akartam mondani, csak hogy világos legyen a kép.

ELNÖK: Világos, köszönjük szépen.

DR. SERKISIAN SZEVÁN elnök (Országos Örmény Önkormányzat): Tehát nagyon nehéz nekünk olyan dolgokban is mozdulni, ami fontos. Egyetemi tanszéket akarnánk, föl vállalja egy egyetem, jó lenne egy örmény testvérintézmény, de nehézséget jelent, s ha nem a Pázmány lenne, nem is tudnánk. Most itt tartunk, de menni fog ez, csak nehézségek vannak. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nyilvánvalóan sokféle nemcsak a hazai nemzetiségek sorsa, de az anyaországaik helyzete, a kapcsolatrendszere is.

Van-e még valakinek kérdése az elnök úrhoz? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor köszönjük szépen a tájékoztatását.

Még egy önkormányzati elnökünk maradt a mai napra. Köszöntöm Juhász Tibor urat, az Országos Román Önkormányzat elnökét és köszöntöm munkatársait is, Kovács Zsoltnét, valamint Vetróné Negreu Mariana Florica asszonyt is, akik elkísérték. Megadom a szót, elnök úr, hogy tájékoztasson minket.

Juhász Tibor tájékoztatója

JUHÁSZ TIBOR elnök (Magyarországi Románok Országos Önkormányzata): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottsági Tagok! Tisztelt Megjelentek! Röviden szeretnék szólni a hazai románságról. Először egy pár adatot mondanék: a hazai románság 3 tradicionális megyében él, Csongrád, Hajdú és Békés megyében. Felettünk jöttünk a határok, de legérzékenyebben a trianoni döntés érintett, amikor itt maradtunk két pappal, értelmiség nélkül, de innen is föl tudtunk állni, és eljutottunk oda, hogy iskolarendszert tudtunk kiépíteni. Egyházaink ajtaja kinyílt, tehát elkezdtünk dolgozni. Aztán sokáig mindig arról beszélünk, ha kérdezték, hányan is vagyunk mi itt Magyarországon románok, az ortodox egyházzal közösen mi egy becsült adatot mondtunk, mindig 18 ezerről beszélünk, míg a hivatalos adatok és a 2001-es népszámlálási adatok azt mutatták, hogy itt 8 ezer román van. Aztán jött a nagy robbanás, amit szószóló úr is említett, a 2011-es népszámlálás, amikor is 13.800 fő vallotta magát román anyanyelvűnek, ez 2001-ben 8400 volt, és 26.500 román nemzetiségűnek vallotta magát, míg 2011-ben csak 7995 volt ez a szám. Ugyanakkor egynegyedével csökkent az ortodox vallású felekezethez tartozók száma.

Még ha a számoknál maradunk, 43 településen alakult önkormányzat, Budapesten 18 kerületben helyi önkormányzat is alakult, területi önkormányzat 4 megyében alakult és Budapesten. Sajnos időközben aztán ezek az önkormányzatok elkezdtek csökkenni, mégpedig olyan önkormányzatok szűntek meg időközben, amelyeket mi nem a közösségünkhöz tartozónak vallottunk, így szűnt meg Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Győrben és Budapesten is négy kerületben. Hagytak ránk örökséget, hogy elmondjam, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyeiek egy egész pecafelszerelést, hogy négy évig őrizzük, aztán a győriek azt hiszem, 12 olajradiátort hagytak ránk és hadd ne soroljam. Ennek következménye, hogy megszűntek sorban az önkormányzatok, így a 15 fős közgyűlésünk is 13 főre csökkent, mert az egyik jelölő szervezet megszűntette magát, tehát így nincs kivel pótolni, mert az ő listájukon már nincs senki, akivel kooptálni tudnánk. Ennyit a számokról.

Elmondanám, hogy a költségvetésünk is elég szépen emelkedett. 107 millió forintra emelkedett az önkormányzat és intézményei költségvetése, ez a két lapot is magában foglalja, mert nálunk az az érdekes helyzet alakult ki, hogy két lapot finanszírozunk. Az egyiket, amit az önkormányzat alapított, a másik pedig a kulturális szövetség lapja, de mind a kettőt egyenlő arányban finanszírozzuk. Ami fájó nekünk, hogy mindaddig, amíg a román állam a támogatást csak a másik lapnak adja, addig az önkormányzati lapot nem ismeri el.

El kell mondjam, a stratégiánk az volt, hogy egy oktatási intézményhálózatot hozzunk létre, mert mi úgy ítéltük meg, hogy ha ezt a hálózatot létrehozuk, akkor ezáltal jobban tudjuk az anyanyelvet ápolni és az identitástudatunk is megerősödik. Jelenleg minden kéttannyelvű általános iskola és óvoda hozzánk tartozik, kivéve Méhkerék esetét. Ez egy speciális, most már mindenhol téma Méhkerék esete, ahol az önkormányzat átalakult, hiszen minden képviselő románként indult, így átalakultak, és ők nem kívánnak ebbe a sorba beállni.

Szeretném még megemlíteni, hogy amikor átvettük ezeket az oktatási intézményeket, megállapodást kötöttünk a helyi önkormányzatokkal. Itt a problémánk az, hogy itt egy vagyongyarapodás keletkezik, mert például csak a gyulai gimnáziumnál 80 milliót fektettünk be és ez nem jelenik meg sehol. Tehát annyira

vegyesek ezek a megállapodások, de lehet, hogy mi sem figyeltünk oda kellőképpen, hogy mi lesz ezeknek a sorsa.

A másik problémánk a nyelvoktató iskolákkal van, itt egy KLIK kontra nyelviskolák probléma adódik, mert egyrészt a KLIK nem akarja a tanároknak a nemzetiségi végzettségét elismerni és egy kicsit hanyagolja is a KLIK a nemzetiségi oktatást. A mi esetünkben mi ezt érezzük, tehát ilyen problémák vannak. 14 településen folyik nemzetiségi képzés, oktatás 1700 gyerek részvételével. Tanárképzés folyik Szarvason, Szegeden, illetve Budapesten, az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen, illetve nagyon nagy segítség számunkra az, hogy egy megállapodást kötöttünk 2004-ben az aradi egyetemmel, amely a pedagógus-továbbképzésben segít nagymértékben nekünk, illetve ők is ingyenes ösztöndíjakat ajánlanak föl a gimnáziumban tanulók számára.

Itt sok minden elhangzott például az ÁSZ-vizsgálattal kapcsolatban, szinte mindenhol a hivatal személyi állományának a hiánya, illetve az infrastruktúra hiánya szerepelt. Annak örülök, hogy tényleg nem marasztaltak el minket, de hogy ezeknek megfelelünk, hogy etikai kódex meg monitoringozási rendszer, ahhoz viszont a személyi állományt bővíteni kéne, de ehhez pénz kell. El kell mondjam, hogy az ONÖSZ-ülésen felmerült az a kérdés, hogy hívjuk össze a hivatalvezetőket és a gazdasági vezetőket és közösen elemezzük ezeket a hibákat, mert már mindenkinek megvan az intézkedési terve az ÁSZ-vizsgálattal kapcsolatban, és ezt vessük össze, próbáljuk összhangba hozni, hogy akkor hogyan tudunk együttműködni és mit tudunk válaszolni az ÁSZ-nak. Nálunk 4 emberrel dolgozunk a hivatalban és most már, hogy az önkormányzathoz tartoznak ezek a nemzetiségi kéttannyelvű iskolák, 1 milliárd 200 millió forintra nőtt a költségvetésünk és egy komoly szakmai stáb kell ahhoz, hogy ezzel gazdálkodjunk. Mindaddig, amíg 52 millióval gazdálkodtunk, addig nem volt baj, csak most jobban odafigyel az ÁSZ ránk, mert azért itt nagy összegről van szó.

Az volt a problémánk, mi úgy láttuk, hogy minket úgy kezeltek, mint ahogy egy települési önkormányzatot, akinek van jogi osztálya, van gazdasági osztálya és ezeknek mi nem tudunk megfelelni, nincs meg a megfelelő személyi állomány, nem beszélve arról, hogy nem tudjuk megfizetni a szakembereket. Tehát ahhoz, hogy tudjunk bővíteni, hogy meg tudjunk felelni az ÁSZ-kitételeknek, ahhoz viszont pénz kéne. Reméljük, ha összehívjuk az önkormányzat hivatalvezetőit, illetve külön a gazdasági vezetőket, akkor ki tudunk találni egy olyan utat, hogy közösen menjünk és azok a hibák ne forduljanak elő máshol.

A médiával kapcsolatban nekünk az a meglátásunk, hogy rossz időpontban van, korán reggel van, a rádió tekintetében rossz frekvencián, nehezen fogható frekvencián és a gyártás kiszervezésének nem látjuk az eredményét, tehát hogy jobb lenne a szolgáltatás, amit a köztvévé biztosít számunkra.

Felmerült itt többek között a vegyes bizottságok kérdése. A vegyes bizottságról annyit kell elmondani, hogy voltak eredmények, sajnos a magyar-román vegyes bizottság már három éve nem működik. Igények lennének, de egyszerűen odáig sem jutunk el, hogy újraalakuljanak ezek a vegyes bizottságok.

Az Országos Román Önkormányzatnak van egy intézménye, amit 2004-ben alapított, a Dokumentációs és Információs Központ, amelynek van egy telephelye. Egy tájházat is üzemeltetünk, amelyre büszkék vagyunk, beléptünk a Tájházzövetségbe is, ott be tudjuk mutatni a különböző csoportoknak településeink néprajzi örökségét.

Az országos önkormányzat és a civil szféra között jó kapcsolat alakult ki, hiszen a mi önkormányzataink kisebb településeken működnek, ahol azt lehet mondani, hogy én benne vagyok az egyesületben is, de benne vagyok az önkormányzatban is,

tehát így közösen próbáljuk megszervezni az éves kulturális programjainkat, próbáljuk összehangolni, hogy egy-egy egyesület, illetve önkormányzat az adott településen ne szervezze kétszer ugyanazt a programot.

Tehát összességében a románságról elmondható, hogy kialakult - és erre büszkék vagyunk - az oktatási hálózatunk, ezáltal meg tudunk erősödni, hiszen folyamatosan nő a gyereklétszám. Tudtunk fejleszteni ezekben az átvett intézményekben, olyan körülményeket tudtunk biztosítani, amelyek vonzóvá teszik az iskolát. Mindig azt szoktam mondani, hogy ha jó egy intézmény, jó pedagógusok vannak, megvannak a körülmények, akkor oda szívesen adja a gyermekét a szülő. Azóta nőtt a gyereklétszámunk, párhuzamos osztályokat indítunk és most már férőhelyhiánnyal küszködünk. Ezért sajnálatos, hogy a vegyes bizottság nem működik, mert itt tudnánk esetleg európai uniós pénzeket lehívni, hogy például Battonyán és Gyulán tudjunk bővíteni, mert most már kevés a férőhelyünk, nincs hol elhelyezni a gyerekeket. Ennyit akartam röviden elmondani.

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Azt hiszem, hogy valóban egy sokoldalú tevékenységet végző önkormányzat mindennapi ügyes-bajos dolgait hallhattuk. Ki kíván kérdést intézni? *(Jelzésre:)* Igen, Kreszta Traján román szószóló úr.

Kérdések, észrevételek, válaszadás

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: Nem kérdést szeretnék feltenni, hanem elmondani, hogy itt jön elő a hatékony munka eredménye, hogy Szimeon beterjeszti a nemzeti vagyonról szóló törvényjavaslatot. Elnök úr említette, hogy milyen nagymértékű volt az az intézményfejlesztés, ami gyakorlatilag egy elég furcsa helyzetet teremt, hiszen az országos önkormányzat átvett egy csomó intézményt - nem szeretném most felsorolni őket -, viszont óriási befektetések voltak és lesznek a jövőben is. Amennyiben ezek megvalósulnak, és már egy része megvalósult, az elég furcsa lenne, hogy mi egy más által fenntartott intézménybe investálunk és ez a közösség kiharcolja - ez a grémium és az országos önkormányzat -, és attól függetlenül az intézmény mégse az országos önkormányzathoz tartozik ilyen szempontból. Tehát mégiscsak jó, és én már említettem például a Battonyán a polgármester úrnak, hogy amennyiben lesz az intézményben bővítés, mi előkészítjük annak a lehetőségét, hogy átvegyük az intézményt a várostól, hiszen ilyen nagymérvű beruházásoknál nyilvánvaló, hogy jogosultak lennének arra az önkormányzatok, hogy ezek az intézmények ne csak szakmailag, az oktatás tekintetében, hanem a fenntartásban is kerüljenek oda. Tehát a vagyon oda kerüljön, akit illet, magyarul mondván. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hartyányi Jaroslava ukrán szószóló asszony!

HARTÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a beszámolót. Az ön beszámolója pontosan a legjobb példa arra, hogy jól gondoltuk, hogy úgy döntöttünk, hogy meghallgatjuk az országos önkormányzatok elnökeit, hiszen az ilyen beszámolók nemcsak, mint a régi időkben, dicsőítések, hogy milyen jó, hogy itt élünk és milyen jó, hogy levegőt vehetünk, hanem elmondta, hogy mi a jó, és elmondta, hogy milyen problémával találkozott az ön közössége. Ezt köszönöm, mert szeretem az őszinte embereket.

Ön a bevezetésben, a beszámoló elején mondták, hogy az ön közössége, tehát a románok közössége 10 év alatt az előző népszámláláshoz képest majdnem megduplázódott. *(Juhász Tibor: Igen, 142 százalékkal.)* Igen, majdnem megduplázódott. Hogy gondolja, minek vélhető az ilyen nagyszámú növekedés?

Annak, hogy a románok öntudatra ébredtek? - mert ez is lehet. Vagy megtörtént az, hogy Romániából áttelepültek román nemzetiségűek és románnak vallották magukat? És mennyire befolyásolja a magyarországi románok közösségének az életét ez a nagy létszámmeltérés a 10 év alatt?

ELNÖK: Tessék, elnök úr.

JUHÁSZ TIBOR elnök (Magyarországi Románok Országos Önkormányzata): Főleg a határvidéken nőtt meg a románság száma a három tradicionális megyében. Ez azzal magyarázható, hogy nagyon sokan lakásokat vásárolnak Romániából, például Battonyán a legtöbben és onnan járnak be dolgozni. Ezek az emberek, főleg ebben a három tradicionális megyében beilleszkedtek a mi közösségünkbe, aktív szereplői a kulturális eseményeknek és egyebeknek, míg a fővárosban letelepedettekkel nem találkoztunk - ők reformátusok, Erdélyből áttelepült reformátusok és más felekezetűek -, a határ mentén viszont nagyon jól beilleszkedtek és közösségünknek hasznos tagjai.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Ritter Imre német szószóló úr, tessék!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Én is csak röviden szólnék. Egyrészt köszönöm a felvetést a megszűnő önkormányzatok vagyonának a megőrzésével kapcsolatban. Mi is beleszaladtunk olyanba, hogy egy vidéki önkormányzat megszűnt, és ami sörpadok, asztalok, berendezési tárgyaik voltak, azokat meg kellene őrizni, aminek a Budapestre szállítása, megőrzése a többszörösébe kerül, mint amennyit egyáltalán az egész ér. Szerintem a legjobb megoldást csinálta az Országos Német Önkormányzat, hogy kötött a települési önkormányzattal egy megállapodást, hogy otthagyjuk az eszközöket, vigyáznak rá és az a közösség használhatja, amelyik egyébként azt beszerezte, de ez az Állami Számvevőszék szerint törvénytörő, mert nem lett volna rá jogunk, és számtalan ilyen van.

Egyszerűen nem kerültek ezek a dolgok átgondolásra kellően annak idején, de facto viszont rá lehet húzni azt, hogy törvénytörő és még vitatkozni se lehet vele, mert nem a törvény szerint jártunk el; tehát ez is egy nagyon jó példa. Utána egyébként a vagyonmegőrzés terén bármit csinál az adott országos önkormányzat, öt évig a megállapításban benne lesz az, hogy nem tartotta be minden esetben a vagyonmegőrzéssel kapcsolatos feladatait. Tehát ez is egy olyan példa, és ezért kérem, hogy ezeket mind szedjük össze, nézzük meg, hogy hol, milyen megoldás van.

Még visszautalnék egy mondattal arra, amit Jaroslava mondott, hogy nem lehet megoldás az, hogy az országos önkormányzatok gazdálkodási feladatait valamilyen központi szervezetre tegyünk, és azt sem tartom személy szerint jó megoldásnak, hogy csak a törvényi előírások formális betartása miatt vízfejet csináljunk, mert az országos önkormányzatok együttműködésével meg lehetne oldani egy sor olyan feladatot, ahol nem kell vízfejet csinálni. Több önkormányzat együttműködhet, akik azonosan érdekeltek ennek a megoldásában és ennek a költségeit valamilyen szinten el lehet osztani, de majd erről beszélünk.

Méhkerék: nálunk is van egy átalakult önkormányzat Rátkán, amelynél úgy értelmezik az Igazságügyi Minisztériumban és az NGM-ben, hogy nem vonatkoznak rájuk azok a törvények, amelyek a normál nemzetiségi önkormányzatra vonatkoznak. Agyrém! Tehát nagyon sok olyan dolog van, amit össze kell szedni, mert most, amikor ezek a törvények alkalmazásra kerülnek és az ÁSZ által ellenőrzésre kerülnek, most jön ki az összes olyan probléma és kérdés, amire egyébként a törvényalkotó annak

idején nem is gondolt. Úgyhogy én köszönöm ezeket a felvetéseket, és azt kérem, hogy ebben majd működjünk közre.

Hozzáteszem azt is, hogy az Állami Számvevőszék éves beszámolóinak a megtárgyalásakor a parlamentben is elmondtam többször is, hogy egyrészt az az irány, hogy az országos önkormányzatokra megpróbálják automatikusan ráhúzni a törvényalkotók a települési önkormányzatok szabályozását, nem jó. Másrészt pedig az ellenőrzésnél az az általánosítás, hogy azt mondják, igen, egy szabályzatod hiányzik, innentől kezdve nincsenek meg a szabályzataid, ez a fajta általánosítás az országos önkormányzatok jelentéseiben is rendkívül káros, mert félrevezeti a közvéleményt, nem lehet tudni, hogy milyen jellegű, súlyú, gyakoriságú problémák vannak. Tehát ezt majd még, azt gondolom, meg kell beszélni és akár én még azt is mondom, hogy az ONÖSZ-szal egyeztetve valamilyen formában a parlament elé lehet vinni ezt a kérdést, hogy nyilvánosságot kapjon. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. *(Jelzésre:)* Kreszta Traján román szószóló úr kért szót ismét.

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: Ritkán szoktam kétszer szólni, de kénytelen vagyok Méhkerék kapcsán. Tulajdonképpen itt egyetlenegy hiba van a rendszerben, mégpedig az, hogy az országos önkormányzat részéről 2011-ben - a méhkeréki települési önkormányzaton személyesen jártam el, akkor még elnök úr hivatalvezető volt - kértük az iskolát, hogy adják át nekünk, és azt mondták, hogy nem kívánják átadni az iskolájukat; pontosan ugyanez a polgármester asszony volt akkor is. Át lehetett volna vennie a helyi nemzetiségi önkormányzatnak is az iskolát Méhkeréken, de miután nem volt olyan szimpatikus a polgármester asszonynak a helyi nemzetiségi önkormányzat, ezért nekik se adta az intézményt. Most, hogy átalakultak, ő egy választási kampány részeként hirdeti meg, hogy át szeretné venni az intézményt. Időközben eltelt közel négy év, ami azt bizonyítja, hogy az országos önkormányzat 2011-ben hozott egy közgyűlési határozatot, mely értelmében érvényben van és maradt még mindig az, hogy az országos önkormányzat óvodástól, iskolástól szeretné átvenni a méhkeréki intézményt.

Sajnos azóta történt még egy változás, hogy Méhkerék települési önkormányzattól a fenntartói jogot a KLIK átvette, ugyanis voltak ott szabálytalanságok, a méhkeréki iskolára rá volt kapcsolva egy asztalosműhely meg egy térsztagyártó üzem. Hadd ne mondjam, hadd ne soroljam, hogy hogyan éltek vissza a nemzetiségi finanszírozással, támogatással, és most ráfognak az országos önkormányzatra, hogy azért szűnt meg 30 egynéhány munkahely, mert mi át akarjuk venni az intézményt. Nem azért szűnt meg, hanem azért, mert jogtalanul vételezték onnan a villanyáramot. Bocsánat! Ilyen a földkerekségen nincsen, de mindegy.

Nem szeretném húzni ezzel a szót, a lényeg az, hogy egyébként azt az intézményt annak idején Orbán Viktor miniszterelnök úr adta át, ő vágta át a szalagot, mikor föl volt újítva, akkor 221 egynéhány tanulója volt - én is részt vettem azon az ünnepségen -, és ma eljutott oda a méhkeréki települési önkormányzat pontosan ezzel a hercehurcával, hogy már nincsen a településen csak 120 tanuló, 60 tanuló Gyulára jár buszokkal különböző intézményekbe.

Tehát én most is azt mondom az országos önkormányzattal együtt, ha ez az intézmény átkerülne - csak egy egyszerű példát mondok, nem untatni akarom a jelenlévőket, de például a Nicolae Bălcescu Általános Iskola és Gimnázium tanulólétszáma 330-ról ma már 400-ra emelkedett, és nem mondom a battonyait, nem sorolom a többit -, ez azt bizonyítja, hogy igenis 10 kilométeres távolságban mi nem értjük, hogy miért akar Méhkerék egy külön intézményfenntartóvá válni.

Érthető, mert elmondtam itt közben néhány előzményt, amilyen összefüggések voltak ott korábban, lehet, hogy pont ez az oka annak, hogy tiltakoznak, és ők maguk akarják működtetni az intézményt.

Holott szeretném azt elmondani, mindenki tudja, aki intézményfenntartó, hogy azt a pénzt, ami fejkvóta alapján támogatásként jár a diákoknak, azt csak arra a célra lehet fordítani, csak a diákokra, a gyermekekre, tehát nem mehetnek itt különböző kiegészítő tevékenységek, mint amit folytattak ők is, és nem kellene ilyen helyzetbe hozni az országos önkormányzatot, hogy amiatt veszítik el Méhkeréken emberek a munkahelyüket, mert mi át akarjuk venni. Mi ezt nem akarjuk, csak tiszta viszonyokat akarunk.

Egyébként pedig ezt a folyamatot nem mi indítottuk el, hanem a KLIK, a KLIK mondta azt, hogy csak úgy veszi át az intézmény fenntartását, mármint a működtetését, amennyiben ezeket a szolgáltatásokat vagy szolgáltatókat onnan lekapcsolják, másként nem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Azt hiszem, hogy a méhkeréki esettel mi magunk bizottsági szinten is fogunk foglalkozni, hiszen éppen ma fordult hozzám levélben a polgármester asszony. Hoztak egy határozatot, ahol elnök urat, szószóló urat is megkérlik, hogy járjon közben az ügyben, és engem is tájékoztattak hivatalosan erről a dolgról, mint a bizottság elnökét. Tehát nyilván foglalkozunk ezzel, ahogyan természetesen részletesen az ÁSZ-jelentésekkel is, hiszen a két hét múlva sorra kerülő ülésünkön az ÁSZ illetékesei fognak bennünket tájékoztatni ezekről az ellenőrzésekről.

Van-e még valakinek kérdése elnök úrhoz? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincsen, akkor köszönjük szépen a tájékoztatást és további sikeres munkát kívánunk!

JUHÁSZ TIBOR elnök (Magyarországi Románok Országos Önkormányzata):
Köszönöm szépen.

Egyebek

A negyedik napirendi pontot ezzel lezárom. Ötödik napirendi pontunk, az egyebek következik. Felhívom a bizottság tagjainak a figyelmét, hogy a nemzetiségi napirendi pont meghatározásának folyamatában protokollunk szerint a bizottság minden tagjának szerepe van. A bizottság tagjai, ahogy a protokoll írja, figyelemmel kísérik folyamatosan a benyújtott indítványokat és legkésőbb a Házbizottság rendes ülését megelőző napon - tehát esetünkben holnap - 10 óráig írásban javasolhatják az elnöknek, hogy mely önálló indítvány tekintetében kezdeményezze a nemzetiségi napirendi ponttá történő nyilvánítást. A javaslatot az indítvány nemzetiségi érdekeit, jogait érintő szerkezeti egységeinek feltüntetésével, rövid indoklással, az elnöknek címezve a bizottság titkárságára kell eljuttatni. Tehát a Házbizottság mindig azon a héten ülésezik, amikor a mi bizottságunk is ülésezik, holnap 12 óráig kell írásban az elnöknek leadni a javaslatát.

Koranisz Laokratiz görög szószóló úr levélben fordult a bizottság tagjaihoz és kérte, hogy a bizottság tegye lehetővé, hogy a „Glossa 2” internetes nyelvoktató projektet rövid, cirka 6-8 perces időtartamban ismertethesse a szakértő, Janakakisz Nóra, a Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata intézményeként működő 12 Évfolyamos Kiegészítő Görög Nyelvoktató Iskola pedagógusa, aki több pályázaton vett részt az iskola részéről. Kérdezem a bizottság tagjait, egyetértenek-e azzal, hogy meghallgassuk Janakakisz Nóra asszonyt. Aki egyetért, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)*

ELNÖK: Parancsoljon, szakértő asszony, öné a szó.

Janakakis Nóra tájékoztatója

JANAKAKISZ NÓRA, a Glossa 2 nemzetközi oktatóprogram tudományos felelőse: Megismételni nem tudom ugyanezt, mert már nem vagyok az iskola dolgozója különböző okok miatt. Azért gondoltam, hogy ez érdekes lehet önöknek, hallgatva itt az előttem szólókat, mert úgy gondolom, hogy bármennyire is különböző oktatási formában működik az egyes nemzetiségeknél a nemzetiségi nyelvoktatás, azért vannak közös problémák.

Janakakis Nóra vagyok, és 10 éven keresztül voltam a görög kiegészítő iskolának tanára, 2008 óta igazgatóhelyettese, a tavalyi évben megbízott igazgatóként is elláttam az iskola vezetését több-kevesebb sikerrel, de nagy lelkesedéssel. Az európai programról szeretnék tényleg csak két szót mondani.

Nem formális oktatási forma keretein belül valósul meg, tehát nincs köze a magyarországi nemzetiségi oktatáshoz, viszont azért nagyon komoly átfedések vannak. Az európai projektet egy nemzetközi konzorcium keretében valósítjuk meg, különböző európai egyetemek, iskolák és magáncégek vesznek részt benne. Kifejlesztettünk egy metodológiát, hogy hogyan lehetne online oktatni idegen nyelvet, ez az első, ami érdekes lehet minden nemzetiség számára. Ez a metodológiai nemcsak a görög nyelv oktatására vonatkozik, hanem bármely nyelvre és több nyelven is elérhető ez a metodológia, ez az anyag.

A másik része egy tanártovábbképző online program. Tehát ha valaki szeretne, mondjuk, ukrán, orosz vagy görög nyelven tanítani, akkor informális formában részt vehet ezen a képzésen, megtanulja, hogyan kell egy platformot használni, hogyan kell feladatokat javítani rajta, hogyan kell nyomon követni Skype-on szinkronban is, hogy a diák mit csinál, tehát nemcsak aszinkron, hanem szinkron órákat is tart. Nálunk, ahogy mi ezt kifejlesztettük, mert azért ez most már több mint 8 éve megy, úgy gondoltuk, hogy körülbelül 4 hónap alatt lehet ezt megvalósítani. Mi biztosítottuk a tréning alatt ezeknek a tanároknak, hogy diákokat is kapnak, tehát élesben ki lehet próbálni, hogy valahonnan Moszkvából vagy akárhonnan bejelentkeznek a diákok és csoportonként foglalkoznak ezekkel a diákokkal.

A másik része pedig maga a tananyag. Tehát kifejlesztettünk B1, C1 és C2 szinten nyelvoktató feladatokat és ezt az egész komplett programot. Érdekes lenne megmutatni egyébként, hogy hogyan is néz ki ez az egész, mert azért ez egy nagyon komoly oktató platform. Ezt 20 éve használja az a cég, amelyik fejlesztette, mi csak módosításokat teszünk rajta. Nagyon komoly ellenőrző rendszer van mögötte, tehát ellenőrzi, hogy a tanár mikor lép be, mikor lép ki, mit ellenőrzött, osztályozhat, ezt egy mentor is figyelheti, tehát nagyon komoly ellenőrzés van mögötte, nemcsak az van, hogy belépek a Skype-ra és akkor valami történik, és nem tudjuk, hogy mi történik.

Az egyik, hogy volt egy pont - én az ONT-nek, az Országos Nemzetiségi Tanácsnak tagja voltam, már nem vagyok, mert lemondattak -, az Emberi Erőforrások Minisztériumában Paulik úrnak felvettem ezt, hogy érdekes lenne erre a problémára megoldást keresni, hogy országszerte nehezen elérhetőek a diákok Magyarországon a nemzetiségi oktatásban, érdekes lenne valahogyan megnézni vagy esetleg beépíteni az az online órák elszámolását. Ő ezt nem utasította vissza, azt mondta, hogy nyilván törvényi szinten lehetetlen, tehát az meg van határozva, hogy milyen törvényi keretek között mehet a nemzetiségi oktatás, viszont esetleg valamilyen, csak a nemzetiségekre vonatkozó rendeletbe lehetne belefoglalni ezt.

Mondjuk, Pécsen nem lehet megoldani, hogy hetente kétszer lejárjon egy tanár, nem tudjuk biztosítani, hogy tanár van lent. Gondolom, mindenkinél nagyon

nagy probléma a minőségi oktatás, hogy a tanár is olyan legyen, a helyszín is olyan legyen, az utazó tanár, a költségek, tehát ezt a komplex problémát mindenki ismeri, erről nem kell beszélni; szóval, ez az egyik része. A másik része pedig, hogy mivel ennyire köti a törvény a nemzetiségi oktatást mindenféle formában Magyarországon, esetleg érdemes lenne azzal foglalkozni, hogy a területi önkormányzatok hogyan tudnának online ezzel foglalkozni.

A nyelvoktatásnak szerintem nemcsak formális keretek között kell mennie, mert az egy dolog, hogy beiratkozik a nemzetiségi iskolába a gyerek, ha tudnak tanárt küldeni, tudnak, ha nem, nem, lehet, hogy abba kell hagynia, tehát nem mindig hozza azt az eredményt. Mi kis nemzetiség vagyunk, nyilván hátrányosabb helyzetben vagyunk, és nem lehet Pécsre elküldeni hetente kétszer egy tanárt, nem lehet megoldani, hogy 6 órát utazzon naponta azért, hogy egy órát megtartsa. Esetleg a területi önkormányzatokkal együttműködve, és akkor már nem kell a tanárt küldeni, mert online meg lehet oldani.

Tehát ha van egy helyi önkormányzat - ez csak egy ötlet, egy felvetés, de azért a gyakorlatban én ismerem, hogy ez hogyan van, hogy megy az óra -, ha a pécsi önkormányzat ezt fel tudja karolni valamilyen módon, akkor mindegy, hogy hol ül a tanár, mert az ellenőrzést lehet, a minőséget lehet biztosítani, és akkor ott lehetnek gyerekek, felnőttek és iskoláskorúak is. A másik, hogy be lehet vonni a felnőtteket is, mert az kevés, hogy 21 éves korig, mert lehet, hogy 22 éves korában jut eszébe valakinek, hogy meg szeretné tanulni a nyelvet, és nekünk az is nagyon fontos, hogy ő is megtanulja.

Hirtelen most csak ennyit szerettem volna mondani, és gratulálok az eddigi munkájukhoz, mert tényleg ez az egyik legnagyobb dolog, ami történik a hazai nemzetiségekkel, és látom, hogy nagyon felkészültek és nagyon aktívak. Bármikor állok rendelkezésükre, tényleg, akár ezt bemutatni, akár bármilyen anyagot mutatni erről vagy együttgondolkozni. Csak arra gondoltam, hogy a tapasztalatom szeretném megosztani önökkel, hogy lehet online is nagyon komoly minőségben tanítani a nemzetiségi nyelvet. Nálunk most már vannak olyan tanárok, akik ebben részt vettek, van 4 olyan tanár, aki ezt végigcsinálta, 6 hónapon keresztül a világ minden részéről tanítottak görögöt diákoknak, minden le van szépen dokumentálva, ezt nagyon szívesen meg is mutatom akár. Ez metodológia, tehát hogy hogyan tanítsunk online második nyelvként, idegen nyelvként egy nyelvet, ez is érdekes lehet bármelyik nemzetiség számára, nemcsak a görög. Nagyon szépen köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen, Janakakis Nóra asszonynak a tájékoztatást és külön az elismerő szavakat is. Van-e esetleg valakinek kérdése? *(Jelzésre:)* Varga Szimeon, tessék!

Kérdések, észrevételek, válaszadás

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Köszöntöm a bizottság előtt.

Nekem egy olyan felvetésem lenne, hogy azért itt a szószólói intézmény picit más területen mozog, de talán javaslatom lenne azzal kapcsolatban, hogy ezt a törvényi háttérrel mi, a bizottság esetleg valamilyen szinten meg tudja vitatni vagy javaslatot tud tenni, a gyakorlati részt meg az ONÖSZ-szal kellene, gondolom, megbeszélnie, aki ebben kompetensebb és akkor ők a gyakorlatban tudnának segíteni.

Szeretném megköszönni a tájékoztatót, örömmel hallom ezt, hiszen mi is, mint bolgárok már dolgozunk ilyen területen, ilyen online oktatásban kisebb sikerekkel, de hasonló problémákkal szembesültünk, úgyhogy én a támogatásomról tudom biztosítani ezt a dolgot, és ha esetleg a bizottság közösen, az ONÖSZ-szal együtt

valamilyen, akár törvényi háttérben vagy másban tud segíteni, akkor én nagyon szívesen állok rendelkezésre. Köszönöm.

JANAKAKISZ NÓRA, a Glossa 2 nemzetközi oktatóprogram tudományos felelőse: Örülök, köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Van-e még valakinek kérdése, észrevétele ezzel kapcsolatban? Nyilván úgy tudunk továbblépni, hogy azok a nemzetiségek, akiket ez kimondottan érint, mindenkit érinthet természetesen, de ahol ez egy nagyon fontos formává válhat, akár ott a szószólók elmélyedhetnek abban, hogy akkor milyen törvényi háttérről is van itt szó és milyen irányban kellene elindulnunk. Működjenek együtt, akár Kissné Köles Erika asszonyt is tudom javasolni, az Oktatási albizottságunk elnökét (*Jelzésre:*), aki máris szót kér. Tessék!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Egyetlen mondat. Mi már megbeszéltük, hogy holnap az albizottsági ülésen - miután későn szereztem róla tudomást - az egyebek között egy részletesebb tájékoztatást kérünk.

JANAKAKISZ NÓRA, a Glossa 2 nemzetközi oktatóprogram tudományos felelőse: Rendben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, akkor ezt a kérdést is lezártuk. Van-e még az egyebekben valakinek közlendője, kérdése? (*Jelzésre:*) Varga Szimeon, tessék!

Varga Szimeon tájékoztatója

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Köszönöm, elnök úr. Tudom, hogy most már nagyon hosszan itt ülünk, csak szeretném tájékoztatni a bizottságot arról, hogy az előző bizottsági ülésen kaptam egy felhatalmazást egy bizonyos elektronikus, online oldallal kapcsolatban, és nagyon örülök, hogy a mai napon többször, több pontban érintettük ezt az online média dolgot. Szeretném tájékoztatni a bizottságot, hogy a felhatalmazással kapcsolatban, amit megkaptam, készült egy előzetes vázlat, egy terv a weboldal lehetőségével kapcsolatban. Először is szeretnék egy felhatalmazást kérni, a munkatársamnál van egy anyag, ami egy oldal, esetleg oda lehetne adni minden szószólónak, hogy elolvassa, ha elnök úr ebben segítene.

ELNÖK: Most az egyebekben már lehet, tessék!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Köszönöm. Igazából ez egy tájékoztató anyag, majd szeretnék megkérni mindenkit, hogy olvassa el, és várom mindenkitől a véleményt. (*Kiosztásra kerül az anyag.*)

Röviden tartalmazza ez az anyag, hogy milyen módon, milyen előnyökkel járna az, ha a 13 nemzetiség egy oldalon jelenne meg. Itt bemutatásra kerülne az önkormányzat, a civil szervezetek, a fenntartott intézmények, az egyházak, szó lenne a programokról, az elérhetőségekről. Ez azért fontos, mert az előző bizottsági ülésen a német országos elnök már itt említette, hogy egy adatbázist készít az önkormányzatokról, és ez szerintem nagyon fontos lenne mindenkinek, hogy egy saját adatbázissal rendelkezzen a saját települési önkormányzatáról, intézményekről, szervezetekről, úgyhogy én úgy gondolom, hogy talán az iránymutatás és az irányvonal aktuális mindenféleképpen.

Erről az oldalról, ami a tervben van, fontos tudni azt, hogy ezen készülne egy interaktív térkép is, melynek segítségével megmutatható a nemzetiségek elhelyezkedése itt Magyarországon és az elérhetőségeit is föltüntetné, ami egy előremozdulást tudna jelenteni. Itt még tudnék sok mindent mondani, ami le van írva, melyből röviden talán a legfontosabb az lenne, hogy ez egy híroldalként működne, ami azt jelenti, hogy a napi, aktuális hírek kerülnének föl a nemzetiségekről, mely napi, aktuális híreket akár a sajtó, az internetes portálok, a hírtelevíziók azonnal át tudnának venni egy adott nemzetiségről.

Tehát nincs szükség arra, vagy nem kellene azt erőltetni, hogy minden országos önkormányzatnak persze, természetesen működik oldala és oda fölkerülnek a hírek, de mindig utólag kerülnek fel a hírek. Tehát ha egy újságíró egy hírt szeretne megjelentetni vagy egy médium az adott nemzetiségről, akkor neki akár mind a 13 oldalt végig kellene pásztáznia ahhoz, hogy valamilyen aktuális hír jelenjen meg. Tehát ez egy online, azonnal naprakész hírfolyam lenne, ami működhetne ebben a dologban, és természetesen ez az országos önkormányzatok működéséhez kapcsolódna szerintem, de itt a szószólóknak is fontos megjelenésük is lehet.

Az interaktív térkép, az oldal elkészítése azért egy komoly feladat, és elég nagy kihívással szembesültem, mikor megpróbáltam ajánlatokat bekérni. Nagyon sokan elhatárolódtak csupán azért, mert nem egy nemzetiségről van szó, hanem több nemzetiségről van szó, tehát 13 nemzetiség, mindenki más, de a sokadik ajánlatkérés során találtam egy céget, aki elég szépen hajlik efelé és közös együttműködéssel akár kialakítható egy ilyen weboldal. Itt tudni kell azt, hogy ennek a weboldalnak azért van egy kialakítási költsége és van egy másik dolog, hogy van egy üzemeltetési költsége.

A kialakítási költsége az adott weboldalnak, ami szerintem egy nagyon interaktív, nagyon mutatós és üzemelő weboldal lenne, elég magas. Viszont talán olyan jó hírrel tudok szolgálni, ami fontos lehet mind a szószólóknak, mind az országos önkormányzatnak, az ONÖSZ-nak is, hogy e témában én egy beszélgetést folytattam az Emberi Erőforrások Minisztériumában helyettes államtitkár úrral, és ők a támogatásukról biztosítottak a tekintetben, hogy amennyiben a nemzetiségek, a szószólók, az országos önkormányzat döntésével kialakul egy konszenzus, eldöntik azt, hogy ez a weboldal létrehozható, arról biztosítottak, hogy ők akkor erre megadják az elvi támogatást, és arról is biztosítottak, hogy amennyiben a konszenzus tényleg megvan, úgy a weboldal indulásához akár az anyagi fedezetet is biztosítanák. Ez szerintem egy nagyon megfontolandó javaslat.

Fontos dolog, ami itt ránk hárul és az országos önkormányzatokra, hogy amellet, hogy egy weboldal elkészülne, amellet ezt fenn is kell tartani, tehát ennek lenne egy üzemeltetési költsége is. A munkatársam, amit itt kiosztott, ebben nagyságrendileg föl van vetítve, hogy milyen költségekkel járna ez a weboldal, de ez csak egy elképzelés, gondolom, hogy ez még mindenképpen megvitatásra szorul majd akár itt a szószólói intézményben, akár az ONÖSZ-ban az országos önkormányzatok részéről.

Fontos lenne az, amire kitértem az üzemeltetéssel kapcsolatban, mivel hogy aktuális, azonnali hírekről beszélénk, erre kell egy munkatárs, aki azonnal megtalálható, értesíthető és azonnal fölkerül a hír, akivel kapcsolatban van a szószóló is és az országos önkormányzat is. Itt is szeretnék majd együttműködést kérni mind a szószólóktól, mind pedig majd az országos önkormányzati elnököktől, hogy ha esetleg lenne vagy van javaslatuk olyan munkatársra, aki akár szakértelemmel bír, újságíró vagy bármilyen médiamunkatárs, informatikai munkatárs, tehát ha tudnak olyan embert, aki erre alkalmas, akkor nagyon szívesen várnám a javaslatot, elgondolkodnánk arról és megvitatnánk, hogy egy ilyen munkatárs milyen módon tudna a weboddallal kapcsolatban dolgozni.

A weboldallal kapcsolatban még elkészült egy látványterv, amit akkor szintén megmutatnék, de én úgy gondolom, hogy majd szükség lenne egy informális megbeszélésre, külön a szószólói intézmény, az országos önkormányzatok, az ONÖSZ, de akár együtt is egy megbeszélésre, hogy a weboldal kialakításával kapcsolatban kinek, milyen igényei merülnének föl. Természetesen 13 igényt azért elég nehéz egybefésülni, ezt tudnotok kell, de én úgy gondolom, hogy talán sikerül megállapodni egy induló, mindenkinek egységes és mindenkinek megfelelő hírfolyammal, bemutatkozással, melyben a későbbiek folyamán, természetesen személyre szabva, majd mindenki tud munkát vállalni.

Röviden ennyi, nem akartam nagyon hosszú lenni, de ha van még kérdés ezzel kapcsolatban, akkor a későbbiek folyamán, jegyzőkönyvön kívül vagy máskor vitassuk meg. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Alexov Lyubomir szerb szószóló úr kért szót.

Észrevételek, vélemények

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Ehhez csak egy mondatot tennék, tényleg az időre tekintettel, hogy szerintem először, mielőtt belemennénk, belemelegednénk ebbe a témába, addig azt mérjük föl, hogy egyáltalán kit érdekel, mert én speciel mereven elzárkózom tőle. Az ötlet lehet, hogy még nem is annyira halva született, viszont kár egy fillért is, az én véleményem szerint rá költeni akár a közös pénzből, akár az EMMI pénzből, bármelyik nemzetiségi pénzből, mert egy ilyen weboldal csak úgy működhet, ehhez nem egy ember kell, ehhez 13+1 ember kell, és nem lehet elvárni, hogy napi rendszerességgel bárki valamilyen nemzetiségi öntudatból ezt naponta töltse föl, készítse el, írja a híreket, főleg úgy, hogy egy ember lesz, aki kap érte pénzt, más nem kap. Úgy gondolom, hogy 10 milliós nagyságrendet pedig nem érdemes erre szánni, főleg akkor, amikor minden országos önkormányzatnak minimum a saját nemzetiségénél és magyarul - hogy mennyire naprakész, mennyire nem, más kérdés - van weboldala, úgyhogy én a magam részéről nem támogatom az ötletet.

ELNÖK: Azt hiszem, akkor támogattuk, hogy a szószólótársunk nézzen utána... *(Közbeszólások: Ne nyissunk vitát!)* Nem fogunk. *(Jelzésre:)* Dr. Turgyán Tamás!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Nem nyitunk vitát. Amit kitalált, az jó, mindenkinek van asszisztense, oldja meg. Kész, ilyen egyszerű. Mindnyájan fizetünk asszisztentst, legyen eggyel több dolga, de nem nyitunk vitát. A szándék jó, próbáljuk összezsírozni a szándékot a lehetőségekkel. *(Zaj.)*

ELNÖK: Jó, rendben van, akkor ezt is lezártuk egyelőre és előbb áttanulmányozzuk az anyagot. Van-e még valakinek valamilyen információja? *(Jelzésre:)* Ritter Imre, tessék, de röviden.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Ha visszaemlékeztek, tavasszal lejárt az a probléma, hogy az országos önkormányzatok hivatala dolgozóinak köztisztviselő státuszba kéne kerülniük, de nem rendeződött ez a helyzet, ezért én ezt újra fel fogom hozni és megpróbáljuk majd rendezni, csak mindenkinek felhívnom rá a figyelmét, hogy tájékozódjon, és akkor majd előterjesztek erre egy javaslatot.

ELNÖK: Igen, feltehetően az EMMI már nem fogja idén benyújtani a nemzetiségi törvény módosítását, ezzel számoltunk, hogy ennek keretében lehetett volna a vagyonkérdést, ezt is beterjeszteni.

Az ülés berekesztése

Ha más kérdés nincs, akkor ezt a napirendi pontot és az ülést is lezárom. Köszönöm az aktív részvételt.

(Az ülés befejezésének időpontja: 17 óra 15 perc.)

Fuzik János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Bihariné Zsebők Erika